

K N I H A C H A R T Y 77

leden - březen 1977

2 díly, díl 2.

OBSAH :

Dodatky k 1. dílu

Ludvík Vaculík : K případu Mlynář

Zdeněk Pinc : Rizika a šance duchovního života

Václav Černý : Za Janem Patočkou

2. díl :

III. Informace o Chartě 77 a persekucích

Zpráva o Chartě 77 z 12.2.

Zpráva o Chartě 77 z 20.3.

Zpráva o pohřbu

Poznámky ke stanovisku GP

Dementi zpráv Volksstimme

Akce jablonecké bezpečnosti

V. Laštůvka a A. Macháček věznění v souvislosti s Chartou 77

Federální ministr vnitra J. Obzina o Chartě 77

Přijetí Charty 77 v Ostravě

Bez komentáře - J. Skála

Kdo bojuje proti Chartě 77

Policejní persekuce vědeckých diskusí

Vasil Biřák o eurokomunismu

Některá stanoviska oficiálního tisku

Dokumentace persekucí

Oznámení tr. činu - L. Vaculík

Stížnost na jednání orgánů SNB - P. Kohout, J. Mašínová

Výpověď Z. Mlynářovi a příslušné dokumenty

Protest L. Lise proti domovní prohlídce

Výpověď A. Fárové a dopis zaměstnavateli

Prohlášení P. Kohouta k některým tvrzením čs. tisku

Prohlášení P. Kohouta k odnění někt. dokladů

Šva dopisy P. Drtiny předsedovi vlády

Případ Ziny Kočové

Výpověď R. Paloušovi a F. Jiránkovi

Oznámení tr. činu - L. Vaculík

Prohlášení P. Kohouta k nabídce rakouské vlády

Stanovisko P. Kohouta k dotazům čs. úřadů, zda hodlá přijmout

Výpověď J. Urbanovi a K. Pecháčkovi

asyl

Stížnost J. Suka GP

Dopis Z. Mlynáře J. Obzinovi

Dopis Z. Mlynáře SOF

Dopis J. Patočky L. Vaculíkovi

Výpověď M. Babasovi

Prohlášení P. Kohouta k důsledkům kampaně čs. sdělovacích

proti signatářům Charty 77

Stížnost L. Lise na odebrání řidičského průkazu

Oznámení tr. činů - P. Kohout

Písemné vyjádření I. Hyblerové

Výpověď L. Dvořákovi

Dopis L. Lise generálnímu prokurátorovi

Žaloba O. Hromádka

Tři dopisy M. Lakatoše

Odvolání P. Uhla proti rozhodnutí o odebrání telefonu

Oznámení tr. činů - P. Uhl

Dopis L. Kavína J. Obzinovi

Výpověď Vl. Kašíkovi

Výpověď B. Dobešové

Výpověď B. Vernerovi

K případu J. Olta

Dopis L. Lise generálnímu prokurátorovi

Dopis J. Hájka federálnímu ministrovi vnitra

Dopis A. Sládka G. Husákoví

Dopis J. Tesaře L. Štrougalovi

Výpověď T. Rážičkovi a záznam z jednání

Výpis z rozkazu presidenta ČSSR o odnětí hodnosti V. Sacherovi a životopis generála

Dopis J. Hájka federálnímu ministrovi vnitra

Výpověď M. Kusému

Výpověď Z. Dienstbierové

Návrh Z. Dienstbierové vedení SZ Praha

Stížnost P. Uhla na postup SNB

IV. Některé zahraniční ohlasy na Chartu 77 a persekuci signatářů

Zahraníční ohlasy na Chartu 77

Vyjádření italských komunistických intelektuálů

L. Radice a F. Bertone o Československu

Telegram mezinárodního výboru na podporu Charty 77

Úvodník Morning Star

Prohlášení politického výboru KS Velké Británie

L'Humanité o omezování svobod v Československu

Rozhovor s G. Marchaisem

Borba : Rozpory a deformace

The Times : Charta 77 a článek 19

Mundo Obrero : Změnit život, změnit dějiny

Nevím už, kdo z přátel mě upozornil, že v Rudém právu byl článek o tom, jak Zdeněk Mlynář v mládí udal svého otce Komunistické straně Československa, jejími členy^oba Mlynářové byli. Obstaral jsem si to číslo a článek si přečetl. Při následném listování novinami padly mi oči na jinou, nesrovnatelně skromnější zprávu, nadepsanou však omračujícím titulkem: **NÁHLÝ ÚBYTEK ENERGIE QUASARU!** Vzrušen začal jsem číst.

Ve zprávě, získané z ČTK, se oznamuje, že sovětsí astronomové pozorovali "neobvyklý komický úkaz - náhlý úbytek rádiových signálů quasaru 3c 273". Úkaz byl sledován čtyři hodiny a za tu dobu ~~jsouxxvymáxxaxdrazaxkx~~ intenzita záření klesla o 20 %. Rudé právo vysvětluje, že quasary jsou vesmírné zdroje "rádiových signálů", vyzařující energii až stokrát silnější než celá galaxie. Jejím zdrojem "pravděpodobně je gravitační kolaps - zhroucení hvězdy vlivem vlastní mimořádně silné gravitace". Quasar 3c 273 je prý zemi nejbližší ze všech: tři miliardy světelných let. Nakonec Rudé právo svými slovy reprodukuje, co se dovědělo o možné příčině tak veliké ztráty energie dotyčného quasaru: buď jakýsi dosud neznámý přenos energie, rychlejší než světlo, nebo mimořádné stlačení hmoty, jež "vede k efektu takzvaných černých děr - náhlému zmizení hmoty ve vesmíru".

Zprávy toho druhu mám v novinách rád. Jednak je jimi příjemně potěšeno místo, které mohlo být potěšeno daleko hůř, a pak podávají najeďmou jiný vhled do všeho, co psáno okolo.

Událost, pozorovaná krymskou observatoří, je skutečně vzrušující a já se už těším na její podrobnější vyličení ve Hvězdářské ročence 1979. Shodou okolností, mezi jiným i politických, mě zpráva Rudého práva zastihuje při každodenní těžké, pomalu postupující, ale přitom až resuscitačně blahodárné četbě Hvězdářské ročenky 1977, kde čtu o čerstvých událostech roku 1975.

Beru nášky a vystřihávám si nejsajímavější článek Rudého práva z 1. března 1977, vštěpen příteli, jenž mě naň upozornil. Usedám do křesla, nohy na protějščí židli, a čtu jej znovu, důkladně, v touze dovědět se aspoň trochu víc. Náhlý úbytek rádiových signálů quasarů - proč náhlý? Kvasary tohle přeci dělají. A píšeme už dávno kyasar. Signály? Signál je smluvené znamení, kdežto tu jde o divoké záření. Zhroucení hvězdy? Kvasar není hvězda - stella, nýbrž quasistella, a jejíhož záření nemusí ve viditelném pásmu být vidět nic. Ve vývoji kosmické hmoty řadíme já a OHNISKI kvasary ještě

před vznik galaxií s diferencovanými hvězdami. Já proto, že mě to tak víc varušeje.

Napadá mi, zda je o kvasaru 3s 273 známo něco z doby, než Rudé právo vytáhlo jeho těžkou příhodu, starou 3. 109 let. Boná-
dím si k noze staré ročenky a probírám je : tady je zmíněn kvasar
3C 48, dále 3C 123, máme zde 3C 237 a 3C 279... Tu si uvědomím,
že písmeno S je přeci obsazeno spirálními galaxiemi? Napadá mi,
že quasar 3s 273 je nejspíš plodem neblahého zvyku číst pomalu
už každé C jako S, zatímco astronomové všech abeced se drží me-
zinárodních signatur. A celé mě to začíná znovu namíchávat. Člo-
věk by musel mít nejmaň čtyři ruce!

Podle Rudého práva je kvasar 3C 273 ze všech takových objek-
tů Zemi nejbliž : tři miliardy světelných let. Hedávěra vypěsto-
vaná za poslední nesvětelná léta pudí mě dát nohy ze židle a jít
si to kruci přeměřit. Několik večerů listuju ve starých ročenkách
a vypisuju všecko o kvasarech. Bohužel jsou jejich vzdálenosti
udávány nikoli v lidové míře světelných let, nýbrž v rudém posuvu
s použitím Hubbleovy konstanty. Hledám, který z kvasarů má nejm-
něší g a kdo by mi to s použitím Hubbleovy konstanty vypočítal.
Náš Jan není doma. Ve Hvězdářské ročence 1976 vybírám si z oddíl
kvasarů prošáhly objekt kolem BL Lac, jehož g mi připadá směšně
malé : 0,07. Též Hubbleovu konstantu nacházím : $H = 60 \text{ km s}^{-1}$
 Mpc^{-1} . Píšu obě nalezené veličiny pod sebe jako v počtech, hledím
na ně a čekám, co bude dál. Poprvé mě vážně uráží, že mi vzali te-
lefon. Napadá mi rozprostít mapu severní oblohy a podívat se sne
přímo, jak daleko to je. Souhvězdí Lacerty nacházím snadno, ale
žádné BL v něm nemají... Moje mapa je ovšem jen taková turistická

Čtu všecko znovu, až přece jen zavadím o jakýsi i pro mne n-
uchopitelný údaj o vzdálenosti rádiového zdroje u BL Lac : 350 Mpc
Jdu do Janova šuplete pro kalkulačku. Na černou mapu hvězdné oblo-
hy pokládám list bílého papíru a беру do ruky transistorovou kal-
kulačku. Odkládám blhou kalkulačku, беру tužku a pěkně počítám :

$$3,26 \text{ sv. r.} \times 350,000.000 = 1.141,000.000 \text{ sv. r.}$$

Ano, Už první kvšar, na který jsem sáhl, je zemi bliž než quasar
RP.

Krom toho není pravda ani to, že černá díra ve vesmíru je mí-
to, v němž může, jak to chápe Rudé právo, smizet hmota. Naopak je
pravdou, že černá díra ve vesmíru je suprahmotné těleso strašné
gravitace, jehož hmota roste a roste, až...

Chvilí uvažuju, jestli bych neměl žádat o tiskovou opravu.
Ale vím, když se půjdu zas radit s Pavlem Rychecký, co mi řekne:
"Já bych se na ně, poslyš Ludvíku, vysral." - Ano, tak udělám.

Fascinující černá mapa kropená barevnými kroužky a značkami radí-
mi totéž.

A co tedy s nimi? Oni ať si dál září ve své černé díře rotu-
jící 90 ± 3 cm nad Zemí, kam patří.

Profesor Jan Patočka je mrtev. V této strohé, bezmála holé větě se skrývá celá tragika současné situace duchovního života v Československu i současné situace Charty 77. Právě v těchto kótech je totiž úmrtí Jana Patočky ztrátou zcela nenahraditelnou. A přece v sobě tento fakt nese rys jakési radosti - hrdeho, všedního přesvědčení, že smrt byla v tomto případě důstojným závěrem života, akordem, který definitivně a v harmonickém vyvrcholení zakončil jeho skladbu.

Abychom tuto skladbu mohli pochopit, musíme alespoň v několika náznacích odkázat k Patočkovu dílu, neboť opravdová filozofie se rodí vždy v syntéze myšlenky a životního prožitku. V tomto ohledu je příběh Jana Patočky zvlášť podnětný. Je to příběh života, jehož valná část proběhla v ústraní, v tichu pracovny, v skromné a neutuchající činnosti studia a interpretace.

Nikoli náhodou bylo jakousi módou poloviny šedesátých let - éry, která umožnila přechodný návrat Jana Patočky do života vědeckého a akademického - zdůrazňovat Patočkovo eminentní postavení mezi "filozofy, kteří nemají střed v sobě". /Autorem této charakteristiky je, tuším Václav Bělohradský./ Tím se chce zdůraznit, že Patočkovo celoživotní úsilí o výklad a převedení myšlenek jiných filosofů, mělo kompenzovat nedostatek vlastních motivů, nedostatek původní filozofické iniciativy. Významná činnost překladatelská a pregnatní studia dějinně filozofická se zdají tomuto konceptu přisvědčovat. Vždyť porovnáme-li třeba Patočkův překlad Hegelovy "Fenomenologie ducha" s proslaveným převodem francouzský J. Hyppolite, pak - při vši úctě k Hyppolitevi - francouzský překlad pekulhává, zejména co do jazykové dokonalosti. A to už nehovoříme o dlouholetých badáních husserlovských, aristotelických, fenomenologických, pracích věnovaných předsekretikům a dalším fundamentálním psáním z dějin filozofie a ducha.

A přece právě v polovině šedesátých let lze v tvorbě Jana Patočky spatřovat výrazný nový motiv, motiv významné filozofické iniciativy, která počíná patrně studií "Přirozený svět a fenomenologie" /Bratislava 1967, publikováno pouze slovensky/ a vrcholí "Kacířskými eseji o filozofii dějin" /samizdat, 1975/.

Vzhledem k tomu, že autor těchto řádek je přesvědčen o podstatné souvislosti "Kacířských esejů", Charty 77 a potažmo tedy i vystupňované konfrontace našeho filozofa a současné československé moci, která skončila Patočkou smrtí, musíme se u "Kacířských esejů" na chvíli pozastavit. Referovat o nich není smyslem těchto

řádků, navíc je to obtížné, neboť nutně předpokládat, že předmětný text nemá čtenář k dispozici a Patočkovy úvahy jsou natolik proti proudu běžných interpretací, že mnohé pojmy dostávají v jeho kontextu jiný, často opačný význam, než jim je obvykle připsován. Protože nemůžeme na tomto místě přinést podrobnější výklad, omezíme se na konstatování, že J. Patočka vytěžil poznatky ontologie Heideggerovy a jeho pokračovatelů reflektuje husserlovskou metodikou dějiny a jejich vznik jako cosi, co je k kořenech nepokleslého lidství a snaží se ukázat dějiny jako tradici tohoto nepokleslého lidství, která však promýšlením svých motivů a postupy vytěšňováním původního smyslu došla bezmála až na samotný práh ohrožení sebe samé, k svému paradoxu, k návratu do předdějinné vázanosti života na život, na jeho pouhé udržování.

Vznik dějin klade Patočka do úzké souvislosti se vznikem antické polis, a jejím veřejným a politickým životem, do úzké souvislosti se zrodem sókratické filozofie, jakožto tázaní, které metodicky objevuje problematičnost života, světa a všeho. Jestliže však takto vznikají dějiny jako produkt erété, "oné výtečnosti člověka, který nežije již pouze pro život", ale angažuje se uprostřed obce soběrovných ve prospěch celku tak, že "vidí do povahy věcí a jedná ve shodě s ní" jako Brótos, chápající smrtelník, který vytěžil fakt své smrtelnosti a žije z problematičnosti svého bytí, pak současná epocha, nemá-li být pouze tragickým momentem zániku této tradice, musí v sobě nalézt opět odvahu k nezskrytému pohledu na smysl života a světa, odvahu k obrozujícímu náhledu člověka na sebe samého a svůj vlastní úděl jako na vztah k Bytí, jako na to, co nechává jsoucno být, čím jest a usiluje o to dodat mu smysl.

Právě v tomto století nihilizmu a totálních válek, právě v okamžiku největší krize současněho lidstva spatřuje Patočka světlo naděje. Je jím "solidarita otřesených", solidarita těch, "kdo jsou s to pochopit, o čem běží v životě a smrti a následkem toho i v dějinách". Těch, kdož chápou, že "dějiny jsou konflikt pouhého života holého a spoutaného strechem se životem na vrcholu, který neplánuje budoucí všední dny, nýbrž vidí jasně, že všední den, jeho život a mír "mají svůj konec". "V rukou takto chápajících jsou potenciálně všechny síly, na jejichž základě jedině může dnešní člověk žít. Solidarita otřesených je s to říci "ne" k těm mobilizačním opatřením, které eternizují válečný stav. Nebude stavět pozitivní programy, nýbrž bude promlouvat, jako Sókratovo daimonion, ve varováních a zákazech".

Tato slova napsal Jan Patočka v roce 1975, několik řádků před závěrem "Kacířských esejů". V této době jsem měl příležitost navštěvovat jeden ze soukromých seminářů profesora Patočky, na nichž se témata "Kacířských esejů" probírala a diskutovala. Při jedné takové příležitosti prohlásil profesor Patočka, že toto je jeho poslední práce z oblasti filozofie. Přiznávám, že jsem tehdy sdílel obecné rozpaky posluchačů, kteří nedovedli pochopit, že smyslovatel v takovém tvůrčím rozkvětu odřídka další práce, při vědomí opravdovosti Jana Patočky však nikdo z přítomných nezapochyboval o tom, že jsou jeho slova míněna vážně.

Měl jsem tehdy navíc jednu pochybnost, kterou jsem si netroufal vyjádřit nahlas. Obával jsem se, že Jan Patočka zanechá filozofie, aby vstoupil do arény politiky a zopakoval tak osudovou chybu takových myslitelů jako např. Platón či Marx. Dnes jsem dalek toho, abych se neparoval tím, jak prozíravě jsem uvažoval, neboť Patočkův vstup do veřejného života byl diametrálně odlišný od tragikomických epizod Platónových na dvoře vládaře v Syrakusách i od osudového přestoupení z filozofie do ideologie, které je u Marxe institucionalizováno zložením internacionály.

Patočkův vstup do sféry politiky /do té doby byl mnohými pokládán za člověka povýtce apolitického/ totiž neznamená volbu určitého stranického postoje, není příklonem k nějakému politickému programu ani tvorbou programu nového, nýbrž je vpravdě sókratickou iniciativou, která má společnosti připomenout význam a existenci základních hodnot a upozornit na vratkost a problematičnost stávajících věrných postojů.

Jedním z četných nedorozumění, provázejících Chartu 77, je zřejmě počítání doměnka oficiálních míst, že Charta 77 je jeden z mnoha protestů několika desítek agilních exkomunistů odstraněných z veřejného života v normalizačním procesu po roce 1968. Ať již iniciativa vzešla odkudkoli, ať už konečnou verzi dokumentu sepsal kdokoli, vezměme za nesporné, že celkovou svou podstatou a významem byla /a je! / Charta 77 dílem Jana Patočky, aniž bychom s možně ubírali nezanedbatelný díl zásluh ostatním. Právě osobnost Jana Patočky způsobila, že se v řadách Charty 77 sešli lidé nejrozdílnějších názorů, nejrozdílnější víry a přesvědčení, že byli schopni vystoupit nekompromisně a při tom při zachování veškeré tolerance a úcty k přesvědčení nejenom partnerů ale i potenciálních oponentů a protivníků.

Tím ironičtější a tragikomičtější působí nehorázná kampaň českých a slovenských sdělovacích prostředků i celá, dosud neuzavřená vlna

represí proti Chartě 77 a jejím signatářům.

Není naším úmyslem sledovat fenomen Charty 77 v jeho komplexnosti, zajímá nás pouze ve vztahu k našemu příběhu a proto neváhejme převést náš příběh do zcela osobních tónin: Profesora Patočku jsem naposledy viděl několik dnů po vydání Charty 77, koncem ledna tohoto roku. Jel jsem tramvají a z okénka jsem uprostřed Václaváku zahlédl pana profesora, který právě přešel vozovku a ocítl se v rozpracích před louhým železným zábradlím, které od otevření metra zabraňuje vstupu na nástupiště tramvají z jiného místa než z vyznačeného přechodu. Než jsem stačil vystoupit z tramvaje, pan profesor se už vydal na nepohodlnou cestu komicky šlapaje z jednou nohou po obrubníku nástupiště, druhou ve vozovce.

Dodnes si ten obraz živě vybavuji a vzpomínám, jak mi zatrnulo u srdce, když jsem viděl tu takřka učebnicovou ukázkou "nepraktického filozofa", který si tak zřejmě snad až komicky nedovedl poradit s běžnou realitou všedního dne a přitom se vydává všane gigantickému mechanismu státní moci a státní bezpečnosti. O několik okamžiků později však už jsem s údivem naslouchal pregnantním větám, které se dohrávaly smyslu přítomné chvíle a v nahodilé přestávce mezi téměř neustálými výslechy a sklidnou převahou vyjadřovaly nezlomenou naději a odhodlání. Pan profesor tehdy řekl, že "žá jen proto, co měl nyní příležitost říci jim z očí do očí, to všechno stálo za to".

Připomínal mi starého Sókrata, který předvolán před soud rodné obce nehájí sebe a svůj život, ale pravdu, pravdu svého života, ale také zapomínanou či zapomenutou pravdu svých spoluobčanů a svých soudců. V době, kdy jedinou neselehavající alternativou vůči STB se zdálo být vzdorné mlčení a odmítání výpovědi s poukazem na zákonná ustanovení o odmítnutí výpovědi, vysvětloval profesor Patočka trpělivě a po dlouhé hodiny pracovníkům STB své názory a postoje. Představuji si jeho laskavou, zpomalenou dikci, se kterou vždy promlouval k žákům zvláště natvrdlým, se kterou s trpělivostí Platónova Sókrata z dialogu Menon neúnavně usiloval přivést nevědomé mozky k odvození zásad mnohem důležitějších a evidentnějších než je Pythagorova věta.

V jednom však realita dalekosáhle pokulhává za literaturou /nebo je tomu vlastně naopak/: Platónské dialogy končí triumfem logu, smysluplného rozhovoru, prohlédajícího poznání. Sókrates - v Platónově podání ovšem - nad svými protivníky triumfuje, někdy je dokonce přesvědčí. Dialog o představě svými protivníky triumfuje, někdy je dokonce přesvědčí. Dialog v představě soudobé moci,

tak jak jej výslovně některým signatářům nabídla, má jméno výsměchů a proto Patočkovy dialogy s STB nemohou končit vítězstvím rozumu. Triumfuje jeho opak - předsudek, zaujaté mínění, předpokládaná jistota, která se dokonce občas své předpojatosti nadutě dovolává, : "Přiznejte se, my stejně víme všechno!"

Přesto však Filozof v tomto boji necouvá, vzdoruje na půdě logu do krajnosti. Nehodláme se přit s Douděry a jím podobnými o to, kdo či co má odpovědnost za Patočkovu smrt. Nehodláme se ani dovolávat fakt, která říkají, že do nemocnice, kde posléze Jan Patočka zemřel, byl převezen po více jak šesti hodinovém výslechu na STB. Rádi bychom upozornili pouze na to, že Patočkova smrt uzavírá příběh jeho života způsobem, který nelze nesrovnat s příběhem života a smrti Sókratovy.

Symbolický a mýtotočrný smysl celé události jen podtrhují plochodrážní motocykly, řvoucí na Patočkově pohřbu, helikoptéra, jejíž hukot celkový rámec důstojně doplnil, stejně jako vyslýchání účastníků psychologického semináře, jenž byl STB rozeznán po minutě ticha za Jana Patočku. Všechny tyto a další represe se v tomto kontextu jeví pouze jako zlomyslné klákoviny a bez ohledu na to, že mohou být aktuálně nebezpečné, zapíší se do paměti pouze svou směšností.

Celospolečenská kampaň spuštěná státní mocí proti Chartě 77 jakoby zvláštním způsobem dávala se pravdu těm pasážím "Kacířské eseje", kde Jan Patočka charakterizuje život předdějinného lidství a tendencí soudobé epochy k návratu do tohoto stavu.

Smysl života předdějinného člověka je založen na dělbě údělu mezi člověkem a bohy. Zatímco bohové si ponechali ryzí, nezkalený život, je lidský život udržován se skrze práci, námahu a bolest, a pojítka mezi prací a životem je smrt. Tato hierarchické uspořádání je ospravedlněno tím, že na bohy je přesunuta odpovědnost za pořádek a smysl světa a člověku je odměnou za strasti obstarávání a smrti přislíbeno štěstí, sice časově omezené a zasazené pouze do soukromého rámce rodiny, ale konkrétní a slatné.

Jan Patočka cituje v této souvislosti pasáž z eposu o Gilgamešovi, v němž božská šenkýřka Siduri odrázuje Gilgameše od úmyslu hledat nesmrtelnost : "Kam běžíš, Gilgameši? Život, který hledáš, nenajdeš. Když bohové stvořili lidi, dali lidem jako jejich podíl smrt, život si vzali do vlastních rukou. Ty, Gilgameši, naplň si žaludek, raduj se ve dne v noci! Denně máš pořádat slavnosti, tančit a hrát si ve dne i v noci! Měj čisté šaty, umytou hlavu, sám buď vykoupán! Hleď na dítě na svém lokti, manželka má se ti těšit na klíně - to je počinání lidí."

Odhlédneme-li od dobového hávu těchto slov, nemůžeme než s podivem konstatovat, že jsou velmi současná. Zaznívají nejen s oficiálních vyhlášení v hromadných sdělovacích prostředcích v Československu, jsou průvodním rysem bezmála všech projevů, jimiž se i mocní tohoto světa obracejí k lidu : Pracujte a žijte, užívejte ve jménu růstu životní úrovně a blahobytu. Pěči o celek a smysl, o svět a jeho budoucnost však přenechte Mám, kteří jsme přece tak mocní, že i dávné bohy převyšujeme.

A člověk běžného žití, člověk každodenní starosti se rád podává, rád se zbavuje problematičnosti a záhadnosti svobody, rád přenechává starost o celek a smysl "těm nahoře" a přijímá i pozemské pachtění a smrt, jen když bude zbaven této nejistoty. A tak se ujímá vlády nad životem úpadek a zbavenost smyslu. Úpadek není totožný s předdějinným způsobem života, jehož smysl je sice⁸ kromný, ale člověk v něm může žít lidsky a při tom si rozumět jako květině či polnímu zvířeti. Může žít ve smíru se jasnou a ne v pustošivém zápasu s ním".

Život v úpadku a s vyprázdněným smyslem je však propadnutím nihilismu a je ve svých konsekvencích nemožný. Proto v takových krizových situacích musí Filozof vystoupit proti množství, musí v nejvlastnější odpovědnosti před sebou samým jakožto člověkem riskovat své pozemské bytí, svůj život. A také o něj přichází. Proto nechává Dostojevského Veliký inkvizitor upálit Krista, který se vrátil na Zemi, aby dokončil svůj program svobody, proto posílá aténská obec na smrt filozofa Sókrata, proto musel zemřít Jan Patočka. Je to logické, logické s odkazem na antický význam slova logos : je to smysluplné.

Jan Patočka se tak definitivně zařadil do obce duchovních lidí. Duchovní život byl velkým tématem jeho života, o němž zvláště vyhraněně hovořil dne 11.4.1975 na jednom ze soukromých seminářů. Bylo to v úzké souvislosti se sebekritickým prohlášením Jiřího Šotoly, které v tom týdnu přinesl týdeník Tvorba /14/75/. Toto prohlášení se tehdy mohlo a mělo stát jakýmsi modelem pro návrat intelektuálů postižených po roce 1968 do kulturního života. Tehdy zastal Šotola vcelku osamocen a je typickou ironií, že jeho postoj doznal masového rozšíření teprve po vydání Charty 77, kdy se sto ky československých umělců podepsaly pod Prohlášení kulturních svazů, tzv. "Antichartu", aby tak vykoupily a zachovaly svou příslušnost k obci intelektuálů.

Tehdy, v roce 1975, provedl Jan Patočka distinkci mezi pojmem duchovního člověka a pojmem intelektuála a polemizoval tak vlastně

z pozice duchovního člověka s intelektuálem Šotolou. Autentický text této improvizované přednášky neexistuje. V Československém samizdatu koluje neautorizovaný text sestavený z konfrontace několika rukopisných záznamů této přednášky. Pokud však lze spolehnout na paměť, odsvědčuji jako účastník onoho večera autentičnost tohoto textu.

Jan Patočka tehdy řekl: "Duchovní člověk a intelektuál spolu souvisí asi tak, jako věc a její stín, jako skutečnost a její pokřivený obraz." Zatímco intelektuála lze charakterizovat jeho činností, dovedností, vysvětlením atp., duchovního člověka takto zvenčí definovat nelze. Duchovní život, který poprvé předvedl Plátón při vylíčení postavy Sókrata v dialogu Sofisté, lze charakterizovat právě nepřehlížením problematičnosti všeho, nepřehlížením negativních zkušeností, právě tím sókratickým životem zakotveným v nezakotvenosti.

Duchovní člověk nemůže žít pasivně, musí svou pozici zastávat hlásit se k programu duchovního lidství, jinak by klesl k pouhému intelektuáliství, k sofistice. Stal by se něčím takovým jako tvůrce běžné kultury, kteří se svou činností pouze žijí. A právě tito sofisté, zejména ti nejhorší z nich proklamují, že politika je pro duchovního člověka něco nedůstojného, něco, co jej ničí. "Někteří sofisté existovali jen proto, že předtím byli filozofové. Sofisté viděli filozofii a zjistili, že je to možnost k dědictví dobré občiny, anebo pak rozměr duchovního života a zprovinčili jej."

Za bezmála deset let, kdy jsem měl příležitost pobývat v blízkosti Jana Patočky, a snad se, s trochu neskrupulí, počítat i k jeho žákům, neslyšel jsem nikdy Jana Patočku formulovat myšlenky tak ostře až útočně jako toho večera. Nikdy jsem se také necítil tak zasažen tím, co bylo řečeno. Proto jsem se také v diskuzi neobratně pokusil o polemiku, či spíše o zmírnění distinkce vystoupil na obranu napadeného intelektuáliství.

Snažil jsem se tehdy nějak ospravedlnit nás všechny, kteří nás jak přežíváme na pomezí kulturního života, více či méně trpěni oficiální mocí. Snažil jsem se naši sofistiku hájit v tom smyslu, že snad i intelektuál, který sám sebe, tedy svou pozici a funkci, nebere vážně, neztratil všechny předpoklady pro duchovní život. Snažil jsem se formulovat obranu těch, kdo duchovně přezimují. A přece mne pan profesor poprvé za deset let setřel způsobem, který nepřipouštěl nejmenší pochybnost a nedal mému postoji nejmenší naději. Vlastně tímto způsobem zaútočil na pozici většiny přítomných a mnozí z nás v koutku duše tehdy dotčeně přemítali o tom, že panu profesorovi se to mluví, když už má život za sebou, vcelku slušný

důchoď stď.

Jan Patočka tehdy formuloval tři možné postoje, které mále duchovní člověk zaujmout ve vztahu ke společnosti : Je zde "cesta, kterou šel Sókrates, když lidem ukazoval, že svět je temný, problematický, že jej neznáme. Tato cesta vede ke konfliktu se společností a být na ní důsledný znamená jít na smrt". Druhou možností je vnitřní emigrace - cesta Platónova - "stažení se z veřejnosti v naději, že hledáním filozofickým najdeme to, co ve svých důsledcích dá vzniknout obci duchovních lidí a umožní duchovním lidem, aby žili a neumírali". Třetí a poslední cestou je možnost stát se sofistou, intelektuálem, stínem duchovního člověka.

Snad všichni tehdy přítomní byli přesvědčeni, že cesta pana profesora navazuje na cestu Platónovu a toto domnění jen obtížně uváděli v soulad s profesoremv prohlášením o konci jeho filosofické práce. Údělem Jana Patočky však byla cesta první, cesta Sókratova.

V závěru zmíněné přednášky řekl Jan Patočka /cituji po paměti, pouze s pomocí poznámek, ale tvrdím, že přesně/: "Duchovní člověk, který vidí význam a smysl oběti a je oběti schopen, ten se nemůže bát. Duchovní člověk není politik v běžném smyslu slova, není jednou ze stran v rozepři. Nemůže však nebyť politický, protože nemožnost skutečnosti je to, co vrhá v tvář společnosti. A právě tento sókratický fenomén je to, co mocní nemohou trpět..."

Jan Patočka je mrtev a tento fakt umocňuje tíživou situaci přítomné chvíle. Tíha represe, která donedávna byla rozložena po částech na bedrech tisíců, snad desetitisíců postižených, se náhle přenáší na několik desítek či stovek signatářů Charty. Někteří strádali i svá nekvalifikovaná zaměstnání a marně hledají náhradu. Jiní tento osud očekávají každým dnem.

A přece naše současná, zlá a téměř zoufalá situace není prostá štěstí. Vždyť přiznání se k pravdě přináší úlevu a radostné vědomí, že smysl bytí je sice záhadný a problematický, ale existuje. Není možné se jej jednou pro vždy zmocnit, není jej možné vlastnit, ale lze jej hledat, vydat se za ním a jedině tato cesta je cestou důstojného lidství.

Jsem přesvědčen, že Jan Patočka umíral šťasten a na závěr opakuji s ním : "Jsme často sklíčení a rádi bychom vydechli a žili, a ale podívejme se na dějiny. Ty nás učí, že duchovní život byl vždycky těžký, vždycky byl v konfliktu, vždycky mu bylo bráněno. Ta Sókratova situace, jak ji líčí Platón, tu byla vždycky. Dějiny začaly s vědomím problematičnosti, s duchovním životem. Do té doby měl člo-

věk často před sebou tajemné skutečnosti, ne však problematično. A tak možná, že právě naše současná neutěšená situace je naší jedinou šancí skutečně žít. Skutečnost je přece to, co nám klade odpor, to, čemu stojíme v cestě. Život bez tohoto tonusu, i když byl možný, byl by nicotný, byl by něčím, co teče jako voda, něčím, co pomíjí".

březen 1977

Zdeněk Pinc

I kdybych býval nebyl pošádán lidmi, jichž si vážím, abych poslal tento závěrečný pozdrav za mrtvým přítelem, u jehož hrobu jsem stanout nemohl, byl bych sám za nimi běžel a prosil snažně : Dejte mi příležitost a možnost jekoukoliv, dovolu mi rozloučit se s Janem Patočkou! Tak jsem toužil, takovou jsem pocítoval potřebu říci a opakovat tomu i onomu, prohlásit všem, jak nesmírně jsem ho měl rád, jak hluboce a nadsmrti si ho vážím. Znal jsem ho lépe než kdokoli jiný mezi dosud živými našimi vrstevníky, byli jsme druhý od svých prvních universitních dnů, bývaly doby, kdy jsme se vídali denně, znali jsme navzájem svoje názory a myšlenky, snahy i práce, ba i vztahy k lidem a věcem, stýkali jsme se osobně i v rodinách, viděl jsem růst jeho děti. Mráčky na obloze našich dvou životů, povah a ideových stanovisek mohly nás rozvést na okamžik, znesvářit a znepřátelit však nikdy, ctili jsme se dál a měli navzájem rádi i na vzdálenost,⁶ dokonce ve svých rozdílech a pro ně.

Nebudu, a nemohu zde mluvit o filosofovi a jeho díle, ty až rozeberou a zhodnotí jiní. Někdy však byl v Janu Patočkovi větší a hlubší než filosof : Člověk Patočka. Byl sladce, živně a laskavě dobrý jako chléb, jemně se říká Boží dar. Byl upřímný, přehledný, otevřený a jasný jako světlo plného dne. Byl utkáán, či lépe vybudoval sám sebe z čirých živlů lidskosti nejpávednější a nejryzejší. Byl naprosto pravdivý, nebylo v něm lži, záluď ani ůhytráctví, podával se lidem takový, jaký vakutku byl. Byl naprosto nezištný. Byl velmi vážný a opravdový, a přece radostný, a jeho radostnost byla živoucím veselím bez umělosti a strojené přípravy. Byl družný a obětavý, a nejraději a nejčastěji nabízel k oběti to, co měl nejvzácnějšího a osobně jediného, sám sebe, svoje síly, čas a vědomosti, neboť neoplýval ani statky pozemskými, ani mocí, a vůbec o ně nešbal. Sebou však nešetřil, k sobě neměl ohledů. Živil v sobě hluboký pocit lidské důstojnosti, a nejsilnější pohnutkou mu tedy byl vědomí přirozených práv, důstojné a plné lidskosti. Byl tak slechetně, nenásilně a přitom nenáročně, ale nedochylně lidský, že základním dojmem, jímž od prvního okamžiku působila jeho osobnost byla ona "dulcedo cordis", o níž mluví antický básník, ta sladkost a lahodnost srdce a citu, které Shakespeare říká také "the milk of human kindness", mléko laskavé lidskosti. To byl největší jeho osobní půvab, světlo, které zářilo z každého jeho pohledu i slova, byť i nemáhavě hledaného. Bylo přirozené a nutné, že člověk této povahy hledal především lidské porozumění. Jan Patočka byl absolutně věrný sobě a svému přesvědčení, ale vůbec nebyl to, čemu se říká bo-

jevník, jeho laskavost to vylučovala. Jeho cílem a smyslem byl mí a shoda, je úžasné, jak mocně a vroucně si tento člověk přál žít v dohodě a porozumění s lidmi. Právě proto, že tato touha po dohodě a porozumění z něho přímo sálala a byla přímo přesvědčivá, hořil se lépe než kdokoli jiný za mluvčí lidských práv. A jeho odchod je proto tak bolestný, a jeho smrt je proto skutečnou tragédií. A nyní mi dovolte, abych za Jana Patočku a z podstaty všeho, čím osobně byl varoval před absurdním omylem, který nám všem, na obou stranách dnes hrozí : smrt Jana Patočky se za žádnou cenu nesmí stát argumentem, jímž bychom se navzájem bombardovali, nesmí být vinou, kterou bychom si navzájem podsouvali. Takovéto zneužití své smrti se zbraň a nástroj by si nejméně přál právě Jan Patočka. Zemřel pros vyčerpáním, kterého nedbal, nemocemi, jež se kvapně zhoršovaly, a rad dílem, od něhož odejít nesměl a nechtěl, ač mu námahou prchaly věkem ochablé životní síly. Ale řekněme si, může-li lépe a krásněji zemřít starý muž než při práci, která je pro mladé a volá po mých.

Toto je vše, co jsem chtěl dnes vyslat ze Janem Patočkou. Vidím ho především jako osobnost mravní a charakterní. A tedy jako příklad a vzor lidskosti a na prvním místě lidskosti české. Hledím za ním nazpět do minulosti, ale vidím ho ještě jasněji a jistěji vpředu před námi, v budoucnosti jeho pomníku, ozářeného světlem našeho svobodně šťastného smyslu osudu. A v té záři s hrдостí na nás se koupeme všichni, co náš Čechů je!

/jen pro edici Petlici a domov; nikoliv pro literární vývoz./

Praha 18. března 1977

Informace o CHARTĚ
a persekucích

Zpráva o Chartě 77

I. Již čtyři týdny jsou ve vazbě spisovatel Václav Havel, mluvčí Charty 77, a její další signatáři, spisovatel František Pavlíček a novinář Jiří Lederer. Spolu s režisérem Oty Ornestem, který není signatářem Charty 77, jsou obviněni z trestného činu podvracení republiky resp. poškozování zájmů republiky v zahraničí. Za celou dobu neodhlásily orgány činné v trestním řízení ani příbuzným vězněných, ani čs. veřejnosti, čeho se obvinění měli konkrétně dopustit. Po zadržení Václava Havla oznámil vyšetřovatel telefonicky, že bude obviněn z činnosti mesouvisející s Chartou 77; tento postoj Státní bezpečnosti potvrzují i sporadické neoficiální zprávy o průběhu vyšetřování. Styk s obviněnými je minimální; jak plyne z dvou dosud došlých dopisů Václava Havla manželce, nebyl mu dosud doručen žádný její dopis. Obhájci, jejichž výběr byl velmi zúžen, se většinou nedííastní vyšetřovacíh úkonů a nejsou - alespoň v případě JUDr. Lukavce, který má obhajovat Václava Havla - ani informováni o obsahu spisu, což je jejich právem i povinností. Zdravotní stav Oty Ornesta je alarmující : před zadržením prodělal dva infarkty a trpí cukrovkou.

Požadavek okamžitého propuštění Václava Havla, Františka Pavlíčka, Jiřího Lederera a Oty Ornesta na svobodu je proto vysoce naléhavý. Pokud právní názor justičních orgánů, činných v trestním řízení takové řešení nepřipouští, měla by Státní bezpečnost po souhlasu prokurátora zveřejnit důvody tohoto trestního stíhání a důvody vazby. Jinak se posílí domněnky veřejnosti, které jsou založeny na prostém faktu, že ve vězení jsou tři signatáři Charty 77, z nichž jeden je její mluvčí, a to za situace, kdy samotná činnost Charty není trestně stíhána a kdy nejsou stíháni další signatáři, jejichž počet neustále roste.

Zkušenosti ukazují, že jen individuální a kolektivní protesty čs. občanů a rozhodná mnohostranná podpora pokrokové světové veřejnosti, zejména organizací dělnického a socialistického charakteru, mají naději na úspěch. Propuštění signatářů Charty 77 a Oty Ornesta je proto heslem všech, kteří chápou význam mezinárodní solidarity pracujících.

Signatáře Charty 77 a další osoby postihle od začátku roku 1977 řada dalších represivních opatření :

1. Zhruba dvě stě třicet a dvoust jedenáctičet signatářů,

jichž jména byla Chartou publikována k 1. lednu 1977, bylo předvedeno nebo předvoláno ke svědeckému výslechu v trestní věci po-
vracení republiky a dotazováno téměř výhradně na Char-
tu 77. Mluví Charty a další signatáře vyslýchala Státní bez-
pečnost opěkovně, mnohokrát a často celodenně. Výsledky dosu-
pokračují; občané, kteří již ve věci vypovídali nebo / a to v
drtivé většině / použili svého práva podle § 100 odst. 2 trest-
ního řádu a výpověď odmítali, jsou předvoláváni nebo zváni na
vů, někdy i několikrát.

2. Státní bezpečnost provedla zhruba padesát domovních prohlídek,
většinou u signatářů Charty 77. Zabavovala při nich tiskoviny,
strojopisy, rukopisy, korespondenci a další předměty, které
nijak nespojily s vyšetřováním. Brala vzorky písma psacích
strojů, v ojedinělých případech i speciální stroje. Domovními pro-
hlídkami podle neúplných zpráv, byli postiženi tyto signatáři:
Václav Havel, Pavel Landovský, Ludvík Vaculík, Zdeněk Urbánek,
Jan Petránek, František Pavlíček, Jiří Federer, Jiří Hájek,
Karel Sidon, Jiří Dienstbier, Vratislav Effenberger, Rudolf
Battěk, Stanislav Budín, Bohumil Doležel, Jan Beránek, Toman
Brod, Václav Erabec, Milan Otáhal, Miluše Stevichová, Zdeněk
Vokotý, Ladislav Lis, Petr Zeman, Aleš a Zuzana Richterovi,
Jan Šimša, Božena Komárková, Jan Šabata, Václav Šabata, Karel
Fridrich, Anna Koutná, Karel Čejka, Zdeněk Přikryl, Zdeněk Va-
šíček, Jaroslav Mezník, Antonín Vyroubal, Zdeněk Pokorný, Mi-
chael Dymáček, Jan Trefulka, Milan Uhde, /posledních 18 je z
Brna, tedy až na Jiřího Müllera a Jaroslava Šabatu, kteří ne-
byli ani na výslechu, všichni brněňští signatáři k 1.1.1977/,
dále Milan Balabán, Ladislav Hejdiánek, Alfréd Kocáb, Jakub Tr-
jan, Miloš Rejchrt a Vavřinec Korčíš st. Prohlídky na prace-
višti byly provedeny např. u Karla Sidona a Zuzany Dienstbier-
ové.

3. Několik signatářů bylo postiženo existenčně : byl s nimi okam-
žitě rozvázán pracovní poměr. Pokud je známo, byl tento krok
vždy zdůvodněn tím, že pracovník podepsal Prohlášení Charty 77.
Zaměstnavatel v tom spatřuje hrubé porušení pracovní kázně ne-
bo dokonce ohrožení bezpečnosti státu; někdy uvádí i nezákonné
důvody rozvázání pracovního poměru. Podle neúplných zpráv
byli takto postiženi : Zdeněk Mlynář, František Jiránek, Radislav
Palouš, Anna Fárová, Ivan Medek, Helena Seidlová, Břehuška Pro-
boštová, Milan Machovec a ještě tento týden Ladislav Dvořák,

Petr Pithart, Oldřich Hromádka a Michal Lakatoš. Pracovní poměr byl zrušen bez udání důvodu v jednoměsíční zkušební době s Jaromírem Literou a Miluší Števíčovou. Na horší práci byli přeřazeni Jiří Ruml a Václav Novák. Jiní, jako např. Jiří Judl a Jan Sokol, byli vyloučeni z ROH, Jitka Bidlasová a Zuzana Dienstbierová z brigád socialistické práce.

4. Některé zášahy proti signatářům ohrozily jejich zdraví; resp. jim na zdraví ublížily; jiné protiprávně omezily jejich domovní či osobní svobodu.

Zina Kočová byla 13 dnů - 21.1. až 2.2. - nuceně hospitalizována na uzavřeném svenereologickém oddělení Fakultní nemocnice v Praze 2, ačkoli způsob jejího života nemohl vyvolat podezření z výskytu pohlavní nemoci.

Ve dnech 21.1. až 24.1. byl po více než sto hodin zadržován bezpečnostními orgány Karol Sidon; protože nebyl po 48 hodinách obviněn /jak předpisuje trestní řád/, byl více než padesát hodin protiprávně omezován v osobní svobodě. Vyšetřovatel mu nabízel mimo jiné, aby se vystěhoval do Izraele.

Dne 21.1. byla vážně narušena domovní svoboda Jaroslava Suka, neboť příslušníci SNE použili násilí a po té mu prohlédali dům a zhotovili vzorek písma jeho psacího stroje.

Dne 3.2. byla vážně narušena domovní svoboda Ladislava Lise, neboť příslušníci SNB po pohrůžce násilí vnikli do jeho domu, kde se zavřeli v kuchyni a fotografovali nějaké předměty na stole, ačkoliv předtím tam nic nebylo.

Ivana Hyblerová roz. Šimková byla s diagnózou "hrozící potrat" dne 31.1. zprvu propuštěna z nemocnice GÚNZu v České Lípě a uznána za práci neschopnou, ale poté, na příkaz ředitele GÚNZu MUDr. Reka, který je i její nadřízený ji primář nemocnice MUDr. Brož bez lékařského vyšetření uznal práce schopnou a tím, aby ještě téhož dne /31.1./ šla pracovat. Onoho dne jí totiž končila jednoměsíční zkušební doba, kdy s ní bylo možno rozvázat pracovní poměr bez udání důvodů. Lékařskou pomoc musela vyhledat až v Praze, vzdálené 90 km, kde t.č. stále hospitalizována se stejnou diagnózou.

5. Sdělovací prostředky rozpoutaly v lednu t.r. proti Chartě 77 nenávistnou kampaň, v níž, k pobouření čs. veřejnosti, nechyběly ani tóny antisemitismu. Především se snažily zdiskreditovat Chartu pomluvami některých signatářů. Hanobily jejich život a práci a dokonce jejich příbuzné a přátele. Nejvíce byli postíjeni Václav Havel, Pavel Kohout, Zdeněk Mlynář, František Kriegel a zvláště pak Ludvík Vaculík.

Přátelé Ludvíka Vaculíka mu chtějí pomoci a být mu oporou; vynasnaží se ze všech sil poskytnout mu potřebnou právní ochranu proti všem nezákonným opatřením a podlým útokům. Zatím je třeba připomenout jeho oznámení trestného činu, které poslal dne 26.1. t.r. generálnímu prokurátorovi ČSSR; Ludvík Vaculík v něm mj. uvádí, že mezi 17. a 19. 1. t.r. ve fotolaboratoři ČTK vyrobili neznámí lidé /nikoli zaměstnanci ČTK/ na 3.500 kusů fotografií pohoršlivého obsahu.

Serie represe a difamace, která postihla Pavla Kohouta, byla zatím zakončena deskátkami výhružných dopisů, jejichž obsah může vzbudit důvodnou obavu. Některé z nich mu vyhrožovaly smrtí nebo těžkou újmou, nebude-li do 31.1. emigrovat. Souvislost mezi těmito výhružnými dopisy a faktem, že byl 31.1. večer lehce zraněn náhodným opilcem nelze nijak prokázat.

6. Několik desítek signatářů bylo postiženo i odebráním řidičských průkazů a technických osvědčení jejich vozidel. Tyto doklady nebyly většinou z nich dosud vráceny. Řidičské průkazy byly odebrány i lékařům. Odebírání řidičských průkazů v těchto dnech pokračuje, postižovaní jsou především rodinní příslušníci signatářů. Odebráním řidičského průkazu byla zvrátně tvrdě postižena Věra Jarošová, která bez něj nemůže vykonávat své povolání řidičky.

Několika signatářům odebrali příslušníci SNB dokonce občanský průkaz a vydali jim náhradní potvrzení.

7. Jan Patočka a Jiří Hájek, oba mluvčí Charty 77, a dále pak Pavel Kohout, Erika a Miroslav Kadlecovi, František Kriegel, Gertruda Sekaninová-Čákrťová, Petr Uhl, Ludvík Vaculík a František Vodslon byli postiženi tím, že jim byl pozastaven provoz telefonní stanice; někteří dostali odůvodnění, v němž se píše, že nsléhavý obecný zájem nutí správu spojů k využití jejich stanic pro jiné účely.
8. Státní orgány vyzvaly rovněž několik signatářů /Zdeněk Mlynář, František Kriegel, Milana Hübl, Pavla Kohouta, Ludvíka Vaculíka/, aby pro sebe a své rodiny požádali o vystěhování. Vyzvaní to odmítli. Snaha státní moci, aby hlavní protagonisté Charty 77 se vystěhovali, event. aby byli vystěhováni se může v budoucnu projevit znovu. /Na druhé straně signatář Charty Evžen Měnert, který chtěl čs. úřady požádat o vystěhování, byl kompetentními úředníky SNB upozorněn, že řízení o povolení bude dlouhé a složité./

9. Oba mluvčí Charty 77, kteří jsou na svobodě, vyslechli dne 31.1. t.r. stanovisko Generální prokuratury k Prohlášení Charty 77 z 1.1.1977 : Dne 3.2. t.r. požádali Federální shromáždění ČSSR o přezkoumání tohoto stanoviska, neboť ho nepovzuží za odpovídající Ústavě ČSSR a čs. právnímu řádu. Jednání na prokuratuře, o němž čs. sdělovací prostředky zveřejnili náplnou /a co se výstrahy a event. trestních sankcí týče, i nepravdivou/ zprávu, je třeba chápat jako další krok státní moci proti Chartě 77.
10. V posledních třech týdnech předvolávaly nebo zvaly orgány Státní bezpečnosti mnoho signatářů a vyzývali je, aby svůj podpis pod Prohlášením Charty 77 odvolali. Tyto výzvy provázel nátlak nechyběly však ani nabídky na zlepšení údělů signatářů. Výsledkem této akce je zatím pro Státní moc horší, než kdyby nebyl žádný : jediné prohlášení o odvolání podpisu /Jiří Záruba z 25.1.77/ a to v době nejprudší kampaně proti Chartě 77. Státní bezpečnosti to však nijak nebránilo; v nátlaku na signatáře pokračuje i v těchto dnech.
11. Zmíněná opatření nepostihla však jenom signatáře a jejich rodiny. V obdobných situacích se také ocitli všichni ti, kteří původně nepřáli, aby jejich podpisy pod Prohlášením Charty 77 byly zveřejněny, dále přátelé signatářů a ti jejich spolupracovníci a občané, kteří vyjádřili Chartě nebo některému signatářovi podporu.

Okamžitě byl zrušen pracovní poměr s Jiřím Grušou, přítelem Ludvíka Vaculíka.

Několikrát byl vyslýchán Prokop Drtina, který byl postižen i domovní prohlídkou; jeho jméno bylo špiněno ve sdělovacích prostředcích. Snaha státní moci zdiskreditovat Chartu 77 jménem tohoto ministra spravedlnosti Gottwaldovy předúnorové vlády vzbuzuje úsměv a dokonce uspokojení, stejně jako pokus očernit Chartu 77 tím, že se jí podsouvá záměr, který nemá, tj. obnovit obrodný proces z jara 1968. Na jméno Prokopa Drtiny si dnes vzpomíná jen málo, hlavně starších lidí a velká většina z nich spojuje tyto vzpomínky se sympatiemi, neutrálním postojem, nebo i sebekriticky s pocitem vlastní viny na jeho osudu v 50. letech. Státní moc tím opět prokázala, že o její propagandě rozhodují lidé, žijící ve věži ze slonové kosti a nemající potuchy o názorech pracujících. Stejně jako s argumentem o obnově roku 1968 prokázala tím Chartě 77 službu, kterou si nezasl-

žila.

Synodní senior českobratrské církve evangelické Václav Kejř byl vyslýchán dva dny ve věznici Ruzyně jen proto, že synodní rada vyjádřila k Chartě 77 neutrální stanovisko, zatímco čs. tisk již předtím informoval, že tato církev Chartu 77 odsoudila.

Z 25 spolupracovníků Ivana Medka, kteří písemně protestovali proti jeho propuštění ze zaměstnání, jich 18 svůj podpis odvolalo na nátlak ředitele Suprafonu Kašáka; ze sedmi, kteří odmítli svůj podpis odvolat, dostali tři výpověď a dva byli postíženi jinak.

Karel Freund, dříve než se stal signatářem Charty, byl dvakrát protiprávně podroben osobní prohlídce.

Alena Čepkovou podrobila Státní bezpečnost domovní prohlídce a dlouhému výslechu, protože opsala na stroji Prohlášení Charty 77, ~~slaxněkkkkkkxpsm~~ Psací stroj jí příslušníci SNB odňali.

Výslechům byly podrobeny nejen dcery manželů Šilhanových, Kateřina a Jitka, které nejsou signatářkami Charty 77, ale i několik spolupracovnic /zdravotních sester/ Kateřiny Šilhanové. Obdobně byl vyslýchán i spolupracovník Jana Šabaty. Důvodem výsledků v obou případech bylo to, že Kateřina Šilhanová a Jan Šabata byli podezříváni, že své spolupracovnický seznámili s obsahem Prohlášení Charty 77.

V některých případech se Státní bezpečnost pokusila narušit rodinné vztahy. Výkonný umělec, manžel signatářky, nemá nadále povolováno zahraniční turné. Jiný signatář byl nucen, aby jeho dcera vystoupila proti němu v televizi a podobně. Existují i ohrožování i lidé, v jejichž domě bydlí signatář. Takových a podobných případů je velmi mnoho.

Alarmující je případ středoškolského profesora Jana Urbana, s nímž Jihočeský Krajský národní výbor - odbor školství - rozvázal okamžitě pracovní poměr, jen proto, že na gymnáziu v Prochaticích, kde působil, odmítl podepsat rezoluci, odsuzující Chartu 77. Tento případ také ilustruje způsob, jakým se ve školství organizovaly rezoluce proti Chartě 77.

12. Policejní akce proti jednotlivým signatářům Charty 77 mohou posílit vliv Státní bezpečnosti v Československu, a to i v případech, které s Chartou nespojují. Mluví pro to např. trestní stíhání Vladimíra Laštávky, pětatřicetiletého atomového

fyzika a Aleše Macháčka, jednatisetiletého zemědělského inženýra, kteří jsou od 20.1. resp. 26.11. ve vazbě. Byli obviněni z pomlubování /trest odcizení svobody do tří let/, které mělo spočívat v tom, že v Děčíně resp. v Ústí n. Labem, kde žijí, rozšiřovali romány a povídky v české řeči, které jsou vydávány v zahraničí /Josef Škvorecký aj./.

III. Kampaně, již mělo být dosaženo, aby Chartu 77 odsoudili pracující, byla neúspěšná. Dělníci a i ostatní kategorie zaměstnanců se většinou dožadovali, aby jim Prohlášení Charty 77 bylo přečteno. Odsuzující rezoluce proto šli většinou jen z vedení podniků, výborů KSČ nebo ZV ROH. Státní moc se opět jednou názorně přesvědčila, že pracující a zvláště dělníci, nejsou k ní loajální za všech okolností a že z daleka nejsou manipulovatelnou masou, jak doufala. Reaktivní úspěch měli organizátoři kampaní proti Chartě na těch pracovištích, kde jsou lidé více závislí nebo požívají více materiálních výhod než většina pracujících, tedy v oblasti kultury, školství, státní správy, vědy, a částečně i ve zdravotnictví. Současnou kampaní za podepisování prohlášení loajality kulturních pracovníků, níž se samozřejmě vyskytly četné případy zakrytého anebo i otevřeného nátlaku, provází i určité uvolnění v oblasti umění a kultury. Tvůrci a výkonní umělci, kteří byli po léta diskriminováni, se znovu objevují, zatím většinou jen jako jména, na veřejnosti. Pokud se postavili proti Chartě 77 nebo aspoň vyjádřili svou loajalitu k současné moci a panujícím pořádkům, budou zřejmě, jak je jim slibováno, tvořit a pracovat pod záštitou oficiálních institucí a z jejich podporou. Lze si jen přát, aby lepší tvůrčí podmínky těchto umělců příznivě ovlivnily jejich dílo, které může obohatit společný majetek - národní kulturu. Veřejně vyhlášené, a přitom předstírané postoje mnohých z nich však přijímají čs. pracující s velmi smyšlenými pocity.

Tím vším a ještě dalšími postupy má být Charta 77 izolována. Postoj k Chartě se má stát i kritériem pro pracovní uplatnění vědeckých pracovníků a pro navrácení některých výhod či odstranění diskriminačních opatření u velkého počtu našich spoluobčanů, kteří si zhoršili společenské postavení po roce 1968. Všechny tyto okolnosti bylo třeba uvést zvláště proto, aby další občané, kteří veřejně přistupují k Chartě 77 a výslovně si přejí, aby jejich podpisy, jimiž vyslovují souhlas s Prohláše-

ním Charty 77 z 1.1.1977, psát byly publikovány, měli ucelenější obraz o situaci a mohli lépe určit svůj vztah k Chartě 77. Při tom je třeba zdůraznit, že Charta 77 není uzavřenou společností, ale společenstvím všech, kdo považují za správné a prospěšné uvádět v život zásady obou mezinárodních paktů o občanských a politických, hospodářských, sociálních a kulturních právech, které jsou /viz vyhlášku 120/76 Sb./ součástí čs. právního řádu. Proto je Charta 77 v zásadě otevřena všem občanům.

Jakkoli cíle Charty, založené na aplikaci obou paktů, vyjadřují zájmy pracujících a zvláště dělníků nedostatečně a na první pohled jen okrajově, jsou to právě oni, a především mladí dělníci, kteří o ní projevují zájem a čím dál tím více jí vyjadřují podporu. Svědčí o tom fakt, že Prohlášení Charty 77 z 1. ledna 1977 se rozšířilo po zemi již v několika desítkách tisíc exemplářů vyrobených nejrozličnějším způsobem. Svědčí o tom nebyvalý zájem pracujících o vysílání zahraničních rozhlasových stanic v české a slovenské řeči. /Díky některým z nich se s Prohlášením Charty seznámily další desítky tisíc Čechoslováků/. Lidé si běžně stěžují, že zahraniční rozhlas je málo informován o posledních událostech a prohlášeních; kritizují i to, že čs. veřejnost i pokrokové síly ve světě se dosud málo angažovaly za osvobození Václava Havla a dalších politických vězňů v Československu; radují se z přístupu většiny západoevropských komunistických stran k Chartě 77 a z podpory dalších institucí a občanů našich sousedů. Veřejná vystoupení na schůzích ROH, kdy je požeškováno čtení Charty 77 /nebyla totiž v Československu oficiálně publikována/, nápisy na zdech, nebo množství dopisů, adresovaných zastupitelským orgánům a jiným institucím státní moci, dokreslují tuto atmosféru. Patří k ní i to, že 1. února tohoto roku zveřejnila Charta 77 jména dalších 209 signatářů prohlášení. Podpora čs. pracujících/bez ohledu na zkorumpované a umělé dnes nebo další zkorumpované skupiny obyvatel zitra/, ať už je vyjádřena jakýmkoli způsobem je pro Chartu 77 životně důležitá. Stejně významná je i solidarita pracujících, jejich organizací i pokrokových sil v zahraničí. Její význam je i v tom, že zvyšuje míru informací, které se dostávají čs. pracujícím a povzbuzují je v jejich boji.

Praha, 12. února 1977

Zpráva o Chartě 77 z 20. března 1977

V neděli 13. března před polednem zemřel v Praze ve strahovské nemocnici na následky mozkové mrtvice mluvčí Charty 77 prof. Dr. Jan Patočka. Prof. Patočka byl hospitalizován od 3. března a byl léčen na následky srdečního kolapsu, který utrpěl po jedenáctihodinovém výslechu, jemuž byl podroben po své rozmluvě s nizozemským ministrem zahraničních věcí dne 1. března. Profesor Patočka by letos oslavil 70. narozeniny.

Pohřeb zesnulého se konal 16. března na břevnovském hřbitově. Kromě pozůstalých se zúčastnilo asi tisíc přátel a stovky studentů filosofických názorů a občanských aktivit zemřelého filosofa. Mezi přítomnými byla silně zastoupena dělnická mládež, již zůstává filosofický odkaz prof. Patočky neznámý a nedostupný, která ale pochopila, že právě za její zájmy zemřelý bojoval a zemřel. Nechutná policejní asistence narušovala důstojný ráz smutečních obřadů. Nad shromážděním kroužil vrtulník, z přilehlého plochodrážního stadionu se rozléhal řev motorů, které byly záměrně protáčeny do vysokých obrátek na neutrální. Přítomní agenti ATB odstrkovali krize, aby mohli fotografovat občany za rakví, fotografovali každého, kdo vrazil prst do hrobu, přítomní byli filmováni několika kamerami. V okolí byly připraveny pohotovostní oddíly.

STB se neomezila na pouhé narušování pohřebního obřadu. Dne 16. března ráno a v některých případech již 15. března bylo zajištěno převážně na 48 hodin, na dvacet čs. občanů. Jmenovitě šlo o Líbu Šilhánovou, manželku Věmka Šilhána, který v srpnu 1968 zastupoval prvního tajemníka ÚV KSČ Alexandra Dubčeka; doc. Šilhánová byla zajištěna ve svém bytě dne 14. večer, byla provedena domovní prohlídka, po ní dva osmihodinové výslechy, během kterých byla i inzultována /byl jí namazán límec/ a bylo jí vyhrožováno. Po 48 hodinách byla propuštěna. Dále šlo /z bývalých členů KSČ/ o prof. Vladimíra Kadlece, býv. ministra školství, který byl zajištěn na Křižovlátkách a propuštěn po 48 hodinách, a o býv. majora STB Václava Nováka, který byl ze svého bytu eskortován násilím v poutech; byl vězněn od 4,30 16.3. a držen 48 hodin. Po 24 hodin byl zajištěn prof. Václav Černý, který byl podroben výslechu ohledně Václava Havla. Při výslechu vyšetřovatel tvrdil, že Václav Havel všechno doznal a předkládal prof. Černému kopii jeho výpovědi. Z krajní levice byli zajištěni ing. Petr Uhl a Egon Čierný, první na 48 hodin, druhý na

36 hodin. Nejvíce byly postiženy okruhy undergroundu a křesťanů : 48 hodin byli zadržováni Jiří Němec, který byl zadržen, když vycházel z kostela při zádušní mši, dále Věra Jirousová, kterou zadržela STB v jejím bytě a zabavila jí při té příležitosti písemnosti, které ležely na stole a pohovkou, dále Jana Převraská, zajištěná na pracovišti, František Stárek, Milan Hlavsa /není signatářem Charty 77, jde o zetě Jiřího Němce/ a Svatopluk Karásek. Poslední tři byli v loňském roce trestně stíháni v rámci represe proti undergroundu. Konečně byl zajištěn i dr. Ladislav Hejdánek. Tento výčet doplňuje Alexander Kramer, bývalý novinář, který spolu s Petrem Uhlem odmítl nechat si sejmout otisky prstů a fotografovat se. /Těmto ponižujícím úkonům byla zcela protiprávně podrobena většina zajištěných. Čs. zákony opravňují tyto úkony jen vůči obviněným a vůči osobám, jejichž totožnost nelze zjistit, nebo kdož byli přítomni trestnému činu nebo k jejichž škodě byl trestný čin spáchán; ani v těchto případech nelze však nikoho nutit./ Zajištění Dr. Vladimíra Komedy a spisovatele Vladimíra Škupiny není dosud plně ověřeno. Všichni zajištění byli vězněni na základě § 23 zák. č. 40/74 Sb. o SNB, který zní :/1/ Příslušníci SNB jsou oprávněni za účelem provedení potřebných služebních úkonů zajistit každého, kdo výtržnostmi nebo jiným nepřístojným chováním narušuje veřejný pořádek. /2/ Zajištění nesmí trvat déle než 48 hodin. /3/ O zajištění, jež trvá déle než 24 hod., vyrozumí příslušný útvar SNB, nebrání-li tomu závažné okolnosti, některého z blízkých příbuzných zajištěné osoby a jde-li o vojáka, jeho přímého nadřízeného.

Z textace ustanovení je zřejmé, že ho bylo zneužito protiprávním způsobem : nikdo ze zajištěných nerušil veřejný pořádek /byli zajištěni až na J. Němce a L. Hejdánka ve svých bytech, bytech přátel nebo na pracovištích/, s nikým nebyly prováděny potřebné služební úkony /až na protiprávní diktýloskopii a fotografování/. Nikomu ze zatčených nebylo přečteno ustanovení § 23 zák. o SNB, podle něhož byli zajištěni a nebylo jim rovněž řečeno, jak dlouho budou zajištěni. Bylo jim předestřeno odůvodnění, které zhruba znělo : Jmenovaný je podezřelý, že shromažďuje a rozšiřuje závadové písemnosti zaměřené proti socialistickému, /čárka je od STB/ společenskému a státnímu zřízení republiky, zejména v souvislosti s Chartou 77. Všichni byli drženi v podzemních kójkách v Konviktské ulici.

Ve stejné době od rána 16.3. do rána 18.3. byla zajištěna i Lenka Klabanová, psycholožka na OÚNZu v Praze 2. Dne 15. totiž měl být uspořádán v prostorách této instituce psychologický seminář na téma Psychologie intersubjektivit, který měl pojednávat rovněž o otázkách smrti. STB se zdálo, že pořádání semináře souvisí s úmrtím prof. Patočky, a proto krátce po jeho zahájení seminář rozpustila "z moci úřední" Lenku Klabanovou, která ho měla organizovat, vzala na výslechy, který trval od 18 hod. až do 1 hod. následujícího dne. Během výslechu jí odmítli příslušníci STB poskytnout potravu a dokonce i vodu, fyzicky jí ohrožovali a vyhrožovali jí. V 1 hod. ráno ji bez peněz propustili a doporučili jí, aby šla do Střešovic pěšky; dorazila tam v půl třetí. Již v 8 hod. ráno 16.3. byla znovu zajištěna na 48 hodin, jak jsme uvedli. Na semináři byl zajištěn Dr. Lad. Hejdánek a jeho dcera Petra, která však byla po 4 hod. výslechu propuštěna. V souvislosti se seminářem byla vyslýchána celá řada osob, naposledy dne 19.3. : přednášející Petr Rezek a Lenka Klabanová, Petra Hejdánková a další vyslýchané osoby nejsou signatáři Charty 77; policie je ale podezírá ze sympatií k názorům zemřelého profesora.

Další osoby byly dne 16.3., tedy v den pohřbu, drženy během dopoledne v místnostech Krajské a městské správy STB v Bartolomějské ul. : Prof. Jiří Hájek, který byl zadržen cestou na pohřeb a který reagoval na toto nehumánní jednání policii přípisem ministerstvu vnitra Obzinovi, dále doc. Mlynář a jeho žena doc. Irena Dubská, František a Riva Kriegelovi, Ludvík Vaculík, doc. Milan Hübl, Klement Lukeš, Robert Hora, Erika Kadlecová a Vratislav Brabenec, hudebník, který byl v budově zadržován od 6 do 14 hod. Jiří Dienstbier a Vladimír Nepraš byli policií znepokojováni ve svých bytech. Syn Jiřího Němce, Ondřej Němec byl zadržen na několik hodin na pohřbu; při fotografování na pohřbu byla zadržena řada osob včetně Ivana Kyncla, syna novináře Karla Kyncla; byly jim odejmuty filmy.

Výčet represe, která stihla názorové stoupence a přátele prof. Patočky u příležitosti jeho pohřbu není úplný. Je třeba se zmínit i o tom, že podle chování operativy lze s jistotou předpokládat, že zajištění měli být rovněž Pavel Koutník, Pavel Landovský, Ladislav Lis a Ivan Dejmal. U Jaroslava Suka se STB spokojila s tím, že se vykázal potvrzením o pracovní neschopnosti.

V týdnu, který předcházel pohřbu, bylo provedeno 6 domovních prohlídek. Dne 10.3. v bytě Věry Jirousové, kde bylo zabaveno téměř 100 položek /většinou písemnosti týkající se Charty 77/ a psací stroj. Den nato, 11.3., byly domovní prohlídky u Aleny Lhotové, Bohumily Dolejšové a Václava Vondráčka, jejichž adresy byly nalezeny v bytě Věry Jirousové jako adresy údajného dokumentačního střediska Charty 77. Jmenovaní však oprávněně popřeli, že by své adresy k takovým účelům někomu poskytli. Tito tři občané nejsou signatáři Charty 77 a lístek, na němž byly uvedeny jejich adresy spolu se zásadami údajného střediska, je neznámého původu. Dále byla provedena 14.3. zmíněná domovní prohlídka v bytě manželů Silhánových a konečně téhož dne prohlídka v domě Jaroslava Suka. Výsledky posledních dvou prohlídek nejsou známy, výsledek domovních prohlídek u tří osob předpokládaného dokumentačního střediska byl negativní.

Dne 14.3.77 byl z vazby propuštěn spisovatel František Pavlíček. Trestní stíhání proti němu trvá i nadále. Ve vazbě dále zůstávají spisovatel Václav Havel, novinář Jiří Lederer a režisér Ota Ornest, stejně jako ing. Vladimír Laštůvka a ing. Aleš Macháček, stíhání pro pobuřování v Středočeském kraji. Podle neúplných zpráv je t.č. stíhána - a to i vazebně - celá řada čs. občanů, nesignatářů Charty 77, kteří se provinili tím, že zásady nebo myšlenku Charty veřejně propagovali a přitom se obvykle dostali do konfliktu s úřady státní moci. Většinou jde o mladé dělníky.

Dále je třeba zaznamenat další propuštění ze zaměstnání : výpověď z toho důvodu, že podepsala Chartu 77 a setrvává na jejích zásadách, dostala psycholožka Zuzana Dienstbierová, a to k 31. květnu 77. Po nátlaku, že nikde nesežene jinou práci, přistoupila na dobrovolné rozvázání pracovního poměru knihovnice Jitka Matzenauerová.

- - -

Úmrtím profesora Jana Patočky se tragickým způsobem uzavírá první etapa Charty 77. Ještě během své hospitalizace prof. Patočka napsal poslední esej, zasvěcený problémům Charty 77 poskytl interview německému listu Die Zeit a prostudoval a podepsal dokumenty Charty 77 č. 7 a č. 8. Dokument č. 7 je zasvěcen diskriminaci v oblasti sociálního a hospodářského života a je významným dokumentem, který dokazuje, že činnost Charty 77 není záležitostí disidentů a neslouží k obhajobě

zájmů intelektuálů nebo lidí, kteří byli v r. 1968 u moci nýbrž že je zaměřena na obhajobu zájmů nejširších vrstev obyvatelstva, na obhajobu sociálních a hospodářských práv /ve smyslu Paktu o sociálních, hospodářských a kulturních právech/ pracujících.

Dokument č. 8 uvádí soupis 617ti jmen všech dosavadních signatářů Charty 77.

Úkoly, které si Charta 77 předsevzala, tím nebyly splněny a Charta bude ve své činnosti pokračovat, přidržujíc se zásad, které vždy hájila a které vyslovoval především její mluvčí prof. Jan Patočka : v první řadě jde o zásadu, že Charta 77, jako občanská iniciativa, stojí pevně na půdě čl. zákonů a právního řádu a že jejím jediným smyslem a účelem je dosáhnout toho, aby skutečnost v oblasti práv občanských a politických a práv sociálních, hospodářských a kulturních, se v naší zemi postupně přibližovala zákonným normám, které čs. stát uzákonil mimo jiné tím, že přistoupil k oběma mezinárodním paktům. Pokud tento cíl nebude splněn, bude existence Charty 77 plně oprávněna. Tento názor sdílí velká většina signatářů Charty 77. Cítí se svým podpisem pod Chartou 77 povinováni odkazu zemřelého mluvčího, sobě navzájem i všem občanům pokračovat v práci, kterou začali. O formách, činnosti Charty 77 - které budou opět přísně legální - bude čs. veřejnost včas informována.

Zpráva o pohřbu

Prof. dr. Jan Patočka zemřel v neděli 13. března 1977 v 11,30 hod. ve Strahovské nemocnici na mozkovou embolii.

V pondělí 14. března v dopoledních hodinách navštívili člnové rodiny břevnovskou pobočku Pohřebního ústavu, aby projednali termín, místo a druh pohřbu. Vedoucí pobočky požádal rodinu, aby se znovu dostavila o 14. hodině, kdy jí pak byly sděleny dva možné termíny pohřbu : ve středu 16. března v 7 hodin ráno v motolském krematoriu, nebo týž den v 10 hodin na břevnovském hřbitově. Příslušníci rodiny nakonec museli akceptovat druhý z termínů.

Úmrtní oznámení byla vytištěna teprve v úterý dopoledne. Tím bylo prakticky vyloučeno, aby je pošta mohla doručit včas i pražským adresátům. Domácí sdělovací prostředky smrt prof. Patočky zamlčely, ačkoli předtím téměř denně zveřejňovaly útoky proti jeho osobě a dílu. Dříve než bylo o termínu pohřbu jednáno s rodinou, ohlašovaly jej zahraniční stanice /až do úterka dopoledne/, "pravděpodobně na čtvrtek. Teprve v úterý večer informovaly, že prof. Patočka bude pochován ve středu, ale neuvedly ani hodinu, ani místo.

Květinářské závody nesměly přijímat zakázky na věnce na tento pohřeb /jak bylo jednomu z objednatelů nepokrytě řečeno/ a jediná provozovna, která tiskne smuteční stuhy, měla "z provozních důvodů" zavřeno od úterní polední přestávky do středy do 10 hod. /jen několik málo věnců se podařilo zajistit ještě před zákazem objednávek, provozovny však je odmítaly dopravit na místo pohřbu/. Ve středu směla pražská květinářství prodávat květiny až od 10 hod.

V den pohřbu uzavřeli příslušníci dopravní policie všechny přístupové cesty ke hřbitovu, a to v širokém okruhu /ve směru od centra byla například odkloněna doprava až do samého začátku ulice Pionýrů/. Na uzavřených cestách byl však poměrně čilý provoz osobních a dodávkových aut - vozidel Státní bezpečnosti. Pěším účastníkům pohřbu nebylo v přístupu ke hřbitovu bráněno. Před vchodem na hřbitov byly nezakrytě umístěny dvě televizní kamery /videofony/ tak, aby zachytily smuteční hosty přicházející z obou stran /od břevnovského kláštera i od Vypichu, resp. od Petřín/. Jiné dvě kamery snímaly příchozí hned za hřbitovní branou. Několik dalších kamer /japonské značky Sony/ bylo obsluhováno porážku na hřbitově /resp. snímaly i přes hřbitovní zeď/, někteří z kameramanů se stavěli přímo před jednotlivé účastníky

a zabíraly je v detailu. Přitom bezohledně šlapali po hrobech, jednu náhrobní desku povalili. Několik ze smutečních hostů se pokoušelo na hřbitově fotografovat. Byli orgány StB zadržováni a exponované filmy zabavovány, resp. osvětlovány. Za tím účelem byli zavedeni do zvláštní místnosti na hřišti vedle hřbitova. Tam mohli vidět v činnosti několik magnetofonů. Z toho se dá usoudit, že byla na hřbitově /pravděpodobně na stromech/ zamontována odposlouchávací zařízení.

Přes všechna restriktivní a zastráňovací opatření se na hřbitově shromáždilo /podle odhadu cizích tiskových agentur, asi 1000 - 1200 smutečních hostů, mezi nimiž byl nápadný počet mladých lidí, patrně studentů. Uvážíme-li, že pohřeb se konal v pracovní době a mnoho lidí se neodvážilo /pro pravděpodobné represálie/ požádat o uvolnění z práce, a že dále mnoha lidem bylo znemožněno se pohřbu zúčastnit, je to číslo jistě velké.

Počet příslušníků Stb, nasazených přímo na hřbitově a v jeho bezprostředním okolí, odhadují stejné prameny asi na 100 /tyto informace pocházejí od pozorovatelů ze zahraničí a jsou zřejmě nepřesné, protože tito lidé nejsou seznámeni s praktikami a způsoby chování příslušníků naší Stb - počet byl pravděpodobně vyšší,; spolu s uniformovanými příslušníky a orgány operujícími v širším okruhu byl celkový počet bezpečnostních složek nepoměrně vyšší/.

Početné shromáždění, na hřbitově zachovávalo téměř absolutní ticho. Před zahájením obřadu se jednotliví smuteční hosté prodírali zástupem do malé kaple /kam se mohli vejít jen příslušníci rodiny/, aby se poklonili před rakví s tělesnými pozůstatky zesnulého, a po několika okamžicích zas vycházeli. Z vlastního církevního obřadu zaslechli něco jen ti, kteří stáli v bezprostřední blízkosti vchodu do hřbitovní kaple; když se začali nahlas modlit Otčenáš, přidali se k nim i někteří přítomní. Kondukt vedl farář od sv. Markéty p. Fr. Jedlička. Protože smuteční hosté zaplnili téměř celý hřbitov,razil si průvod s rakví jen obtížně cestu. Ke hrobu při západní zdi hřbitova se snažil posunout i celý velký zástup, ovšem něco zahlédnout a uslyšet se podařilo jen nepatrnému počtu přítomných. I v těchto chvílích pokračovaly kamery ve snímání účastníků. Po uložení rakve do hrobu přicházeli smuteční hosté vhodit hrst hlíny a květiny, které mnozí

z nich s sebou přinesli. Někdo položil i trnovou korunu. Když skončil obřad nad hrobem /a po odchodu rodiny/, vystoupil nečekaně neznámý člověk a pronesl, zjevně velmi rozrušen několik improvizovaných slov, asi jen dvě tři věty. Orgány Stb se snažily řečníka zadržet, ale nemohly se prodat hustý zástupem, který se semkl kolem hrobu.

Smuteční hosté přicházeli na hřbitov už dlouho před 10. hodinou a cestou zaznamenávali s neblahou předtuchou, že na plochodrážním stadiónu, sousedícím se hřbitovem provádějí ježdění káší cvičení jezdci na motorkách. K promikavém rachotu motorek se asi ve tři čtvrti na deset přidal hluk helikoptéry, která kroužila nad hřbitovem po celou dobu pohřbu a ještě dlouho po něm. Ve chvíli, kdy byla rakev vynášena z kaple, hřmot motorek se vystupňoval. Několik strojů bylo umístěno na násep stadiónu převyšující hřbitovní zeď a jezdci /ve vzdušnosti několika málo desítek metrů od hrobu/ po celý čas smutečních obřadů turovali na nejvyšší obrátky. Podivná shoda okolností /obyvatelé z nejbližšího okolí tvrdí, že v dopoledních hodinách na stadiónu nikdy k motorkářským produkcím nedochází/ vyvolala ve smutečních hostech přesvědčení, že drastický zásah do průběhu pietního aktu nebyl nezáměrný. S důrazem je třeba konstatovat příkladné chování všech, kdo se přišli se zesnulým rozloučit : ačkoliv byli krajně pobouření provokativním jednáním, s vypětím vůle udrželi důstojný klid a nenechali se strhnout k projevům, které by umožnily zásad přítomných orgánů.

Podle úmrtního oznámení měla být zádušní mše za prof. Patočku obětována v kostele sv. Markéty v pátek 18. března v 18 hodin, avšak rodině bylo po pohřbu sděleno, že musí být sloužena ihned po skončení obřadů na hřbitově. Tato zpráva se roznesla mezi smutečními hosty teprve postupně, takže na začátku mše /asi v 10,55 hod./ bylo u sv. Markéty přítomno poměrně málo lidí. Kostel se zaplnil teprve během zádušní mše, /sloužil ji P. Fr. Jedlička/, jejíž "tichá" forma rozhodně neodpovídala ustanovením pokoncilní liturgie.

V kostele byly rovněž přítomny orgány Stb. Při příchodu do kostela a na odchodu byli účastníci filmováni z oken bývalého kláštera, který nyní slouží účelům ministerstva vnitra. Kamery snímaly přítomné ještě u stanic tramvaje, kde také byli četní mladí lidé legitimováni uniformovanými příslušníky.

Řadě občanů bylo zabráněno se pohřbu zúčastnit. Někteří dostali předvolání k výslechu, několik bylo již před tím zadrženo a předáno do krátkodobé vazby v Ruzyni. Několik občanů bylo zadrženo při odchodu z domova a příslušníci StB jim zabráňovali účastnit se pohřbu. Jiní byli zadrženi cestou na pohřeb nebo před hřbitovem. Ze zadržovaných byl někteří do uvolnění kolem 10. hodiny, někdo později, někdo až příští nebo přes příští den. Také na pražských nádražích byla zadržena řada osob přijíždějících na pohřeb. Účastníci zadrženi v blízkosti hřbitova byli internováni v šatnách sportovního stadiónu /kde byla také instalována řada magnetofonů/. Z těchto důvodů se nemohli pohřbu /kromě jiných/ zúčastnit např. prof. dr. J. Hájek, dr. Fr. Kriegel, J. Dienstbier, dr. M. Hübl, dr. L. Hejdánek, J. Němec, R. Horák, Kl. Lukeš, dr. E. Kadlecová, dr. M. Lakatoš, dr. Z. Mlynář, prof. Jičínský, dr. V. Nepraš, dr. L. Šilhánová, L. Vaculík, P. Uhl a řada dalších. Někteří z nich se přišli poklonit k hrobu a položit k němu věnec v odpoledních hodinách.

Filosof W. Biemel, osobní přítel zesnulého, profesor Vysoké technické školy /která udělila prof. Patočkovi čestný doktorát/, přiletěl na pohřeb z NSR, avšak byl ve středu ráno odveden z hotelu orgány StB, vyslýchán, pak dopraven na letiště - aniž se mohl pohřbu zúčastnit - k odletu do vlasti ačkoliv měl platné čs. vízum.

Rodině prof. Patočky /resp. signatářům Charty 77/ vyslali soustrast /podle zpráv zahraničního rozhlasu/ představitelé sovětského hnutí obránců lidských práv v čele s A. Sačarovem, zástupci Výboru na obranu dělníků v Polsku, předseda americké odborové ústředny AFL-CIO G. Meany, Robert Jungk, nizozemský ministr zahraničních věcí Van der Stoep, zástupci velvyslanectví USA, NSR, Nizozemského království aj.

Podle prohlášení generální prokuratury je ústavní právo obsažené v čl. 28 Ústavy, zajišťující svobodu projevu, zejména svobodu slova a tisku, a v čl. 29 Ústavy, zabezpečující právo občanů a organizací obracet se k zastupitelským sborům a k ostatním státním orgánům s návrhy, podněty a stížnostmi, omezeno ustanovením čl. 34 Ústavy, jež stanoví "Občané jsou povinni zachovávat Ústavu i ostatní zákony a dbát ve všem svém konání zájmů socialistického státu a společnosti."

Vedle různých nepravdivých a nepodložených úteků na obsah Charty a její "autory a organizátory" uvádí se v prohlášení mimo jiné, že je "v příkrém rozporu se zájmy našeho pracujícího lidu, s československými zákony i s principy závěrečného aktu helsinské konference, jež zdůrazňují také zásady nevměšování do vnitřních věcí jednotlivých států a respektování platných zákonů každé země". Generální prokuratura dále uvádí, že prohlášení Charty 77 je v rozporu s ústavou a zákony a tedy trestné. Neuvádí však, v čem vidí trestnost a která konkrétní ustanovení zákona jsou porušena.

Ustanovení ústavy týkající se občanských a politických práv je přirozeně třeba vykládat z celého jejího kontextu a v souvislosti se zákony a dalšími obecně závaznými právními předpisy, které na ni navazují.

Ke správné interpretaci všech zákonů a tedy i Ústavy slouží systematický výklad. Z toho hlediska je třeba použít především čl. 19 odst. 1 Ústavy, charakterizující stav československé společnosti východisko k výkladu ústavních práv: "Ve společnosti, ve které je odstraněno vykořisťování člověka člověkem, jsou rozvoj a zájmy každého jejího příslušníka v souladu s rozvojem a zájmy celé společnosti,"¹ kde z toho Ústava vyvozuje, že "práva, svobody a povinnosti občanů slouží tedy svobodnému, všestrannému rozvoji společnosti a uplatnění osobnosti občanů a zároveň upevnění a rozvoji socialistické společnosti, a jejím rozvojem se dále rozšiřují a prohlubují". Takový výklad ústavních práv a svobod byl i v literatuře běžný a v souvislosti s politickými svobodami jej zdůrazňovali např. v únoru 1967 v tehdy vydaném komentáři k tiskovému zákonu dr. Št. Rais a dr. L. Šeřfák. Uvedené pojetí požaduje široké využívání politických svobod v zájmu socialismu a společnosti pracujících, a nikoli jejich omezování, jak činí stanovisko generální prokuratury.

Čl. 28 Ústavy konstatuje, že občané zaručené svobody projevu

ve všech oborech života společnosti "užívají jak v zájmu rozvoje své osobnosti a svého tvůrčího úsilí, tak k uplatňování své aktivní účasti na správě státu a na hospodářské a kulturní výstavbě země".

ci
Čl. 29 Ústavy zajišťují petiční právo není ve svém znění nijak omezen, ale naopak, ukládá povinnost státním orgánům odpovědně včas vyřizovat všechny návrhy, podněty a stížnosti občanů a organizací. Nic z toho nedává podklad generální prokuratuře k tvrzení, že "zmiňované prohlášení Charty nelze považovat za uplatnění petičního práva podle ústavy ČSSR".

Jen v kontextu se shora uvedenými články ústavy lze chápat následující ustanovení týkající se povinností občanů, oběhované v čl. 34 Ústavy, o které se opírá generální prokuratura. Zachovávání ústavy a zákonů, jež požaduje čl. 34, platí pro všechny občany ČSSR, včetně těch, kteří představují stát a jeho orgány. Úsilí Charty právě směřuje k tomuto cíli, tj. zachovávat zákony. V tom také tkví zájem socialistického státu a společnosti pracujících, jak má Ústava na mysli.

Domnívá-li se generální prokuratura, že ústavní svobody jsou omezeny ještě jinými zájmy, než jsou chráněny a vyjádřeny v zákonech, měla by vysvětlit, jaké konkrétní zájmy jsou to a kdo je v ČSSR oprávněn určovat, že takový případ nastává. Nedávná naše historie totiž dostatečně ukázala, jak omylné je to určit v přítomnosti a jak často se brzo ukáže, že to, co se za zájem společnosti pracujících vydávalo, jí ve skutečnosti značně poškodilo. Procesy padesátých let a nepravdivá doznání a svědecké výpovědi, vynucované pod těmito záminkami, jsou jedním z příkladů.

Domníváme se, že toto oprávnění nemají mít orgány bezpečnosti, které se pokusily znemožnit občanům, aby svá ústavní práva podávat stížnosti a podněty nejvyšším orgánům uplatnily, tím, že zabránily, aby Charta, jež právě tyto stížnosti a podněty obsahovala, mohla být doručena. Tím se ostatně stanoví jako generální prokuratury vůbec nezabývá, a není známo, že by byly vyvozeny důsledky proti těm, kteří se pokusili občanům znemožnit uskutečnění tohoto jejich ústavního práva. Zároveň tím tyto orgány zřejmě zabránily adresátům této stížnosti zabývat se jí, jak jim to ústava jasně ukládá. Ostatně článek 17 odst. 1 ústavy ukládá i státním organizacím řídit se právním řádem socialistického státu a dbát o plné uplatnění socialistické zákonitosti v životě společnosti.

Ani prokuratura nedává zákon právo vykládat, co se rozumí zájmem socialistického státu a společnosti pracujících. Nepřispělo by to zřejmě jejímu úkolu střežit, prosazovat a upevňovat socialistickou zákonost.

Ze znění ústavy tedy nikterak nevyplyvá, že by petiční právo měli občané, kteří jsou vládě nebo jejím orgánům nepohodlní, nebo s nimi nesehlasí. V takovém případě by totiž právo podávat stížnosti platilo jen pro ty, kteří si stěžovat nechtějí. Rovněž by takové pojetí bylo v rozporu s čl. 20 ústavy, zajišťujícím rovnoprávnost občanů.

Generální prokuratura také nic neopravňuje k tvrzení, že zveřejnění stížností a podnětů v Chartě obsažených v zahraničním listu zbavuje adresáty jejich povinnosti stanovené v čl. 29 ústavy "je odpovědně včas vyřizovat". Tím spíše, že ke zveřejnění došlo poté, kdy orgány, proti nimž mimo jiné stížnosti směřovaly, zneemožnily její včasné a řádné doručení. Znění ústavy je v souladu s nepochybně správným názorem, že jen plní-li stát své povinnosti proti občanům, může oprávněně očekávat, že si tak budou počínat i občané vůči němu.

Ústavní svobody jsou dále vyjádřeny, chráněny a limitovány v zákonech a v dalších obecně závazných právních normách. Je známo, že zákony předsedají, pokud nemohou obstát vedle nich zákony dříve přijaté, tyto mění a modifikují. V daném případě byl Pakt o občanských a politických právech přijat způsobem, který je předepsán pro platnost zákona; v právním řádu ČSSR má tedy tutéž právní sílu jako jiné zákony. Slouží tedy k interpretaci ústavních svobod a modifikuje i trestní zákon a další zákony, pokud nemohou vedle práv a svobod, obsažených v tomto paktu, obstát. Tato skutečnost je vyjádřena v čl. 2 odst. 1 Paktu o politických a občanských právech.

Podle odst. 3 téhož článku se stát zavázal zajistit, aby kdykoli osobě, jejíž práva nebo svobody tímto paktem uznané byly porušeny, se dostalo účinné ochrany bez ohledu na to, zda se porušení jejího práva nebo svobody dopustily osoby jednající v úřední funkci; dále zajistit, aby každá osoba, jež se domáhá takové ochrany, měla na ni právo, stanovené příslušnými právními, správními nebo zákonodárnými orgány nebo jakýmkoli jiným orgánem ustanoveným právním systémem státu a aby měla možnost právní ochrany a konečně zajistit, aby příslušné orgány tuto ochranu prosazovaly.

jakmile je poskytnuta.

Předpokládáme proto, že příslušné ústavní orgány v souladu s čl. 2 tohoto Paktu zajistí, aby se dostalo účinné ochrany všem, kteří se těchto práv dovolávají. Této ochrany je třeba se dožadovat i proti generální prokuratuře, pokud nehodlá státem uznaná občanská a politická práva respektovat. V souladu s tímto Paktem se dovoláváme generální prokuratury a dalších státních orgánů, aby v duchu těchto ustanovení zajistily ochranu proti těm sdělovacím prostředkům, které hrubě porušují československé zákony, ve skutečnosti neuznávají práva zajištěná tímto Paktem. Porušují i základní ustanovení tiskového zákona, vyjádřená v něm v par. 2 na prvním místě : "Poskytovat včasné, pravdivé, všestranné a co nejúplnější informace o událostech ze všech oblastí života v ČSSR i v zahraničí".

Dementi zpráv Volksstimme z Bratislavy

Z Bratislavy, z okruhu přátel Alexandra Dubčeka, došla tato informace :

Alexandr Dubček byl velmi udiven tím, jak si korespondent Volksstimme dovořil interpretovat jeho současné názory, pocity, postoje, navíc když nehovořil ani s Dubčekem osobně, ani s nikým z jeho rodiny, či jinou osobou, kterou by Dubček pověřil tlumočením svého stanoviska. Tvzení Volksstimme z 30. ledna a znovu 2. února 1977 jako A. Dubček neschválil s Chartou 77, jejím obsahem či zveřejněním, neodpovídá skutečnosti a je v rozporu s názory, které Dubček sděluje v té věci svým přátelům nebo i "patřičným" místům. Nakonec Dubčekovy vlastní dopisy z r. 1975-5 parlamentu a další obsahovaly obdobnou kritiku poměrů a obdobnými požadavky na obnovu občanských práv. V dané chvíli ho velmi znepokojila série policejních výsledků, prohlídek a celá propagandistická kampaň. Zvláště znepokojující je to, že mezi zatčenými je člen ÚV KSČ z roku 1968 dramatik František Pavlíček, známý ze zasedání pléna ÚV KSČ svou obhajobou Dubčekovy poledňové politiky. Zcela jednoznačně odmítnuté stanovisko vyjadřuje rovněž k pokusu Husákova vedení vystěhovat některé ze svých kritiků do zahraničí - připomíná to Husákův pokus ze 17. dubna 1975 podobným způsobem umlčet samotného Dubčeka. V takových věcech nemůže být pochyb o Dubčekových názorech a stanoviscích.

Pokud Volksstimme dokonce v titulcích uvádí Dubčekovo jméno s tvrzením, že odmítl podepsat Chartu 77, když mu byla dána k podpisu, není toto tvrzení pravdivé a k ničemu takovému nedošlo. Je známo, že politik si volí chvíli a formu svého vystoupení podle vlastního uvážení a z tohoto hlediska je absence Dubčkova podpisu pod Chartou je věcí účelovou. Rozhodně z ní není možné vyvozovat tvrzení, která chce svým čtenářům namalovat redaktor Volksstimme. Zvláště vzhledem k tomu, že příslušným místům je již o Dubčekových názorech ve věci Charty 77, persekuce těch, kdo ji podepsali a vyhrožování postihem těm, kdo by ji chtěli ještě podepsat, známo mnohem více. Pokusy zneužívat Dubčekovo jméno v kampani proti signatářům Charty 77 by mohly vytvořit situaci, ve které by musel vystoupit sám osobně, aby uvedl takové desinformace na pravou míru a jejich šířitele odkázal do patřičných míst.

Inspekci ministerstva vnitra ČSSR
Praha 7, Obránců míru

Věc : Stížnost

V příloze Vám posíláme popis události, které jsme byli svědky a která se stala v noci z 18. na 19. únor 1977. Jednotlivé okolnosti této události jsme ochotni kdykoliv svědecky doložit.

Protože se postupem orgánů Sboru národní bezpečnosti cítíme poškozeni, podáváme na ně touto cestou stížnost. Obáváme se totiž, že kdybychom takováto opatření trpně přijímali, mohli bychom být v budoucnu kdykoliv ohroženi podobným způsobem, a to jen proto, že nosíme dlouhé vlasy. Chtěli bychom ještě zdůraznit, že k zákroku vůči nám došlo, aniž bychom k němu zavdali nějakou jinou, tj. zákonnou příčinu.

Jan Plocák	U vojenské nemocnice 1200, Praha 6
Karel Fořt	Pohořelec 23, Praha 1
Jaroslav Drnec	Maříkova 193/2, Praha 6
Karel Davídek	Zárybská 688, Praha 9
Tomáš Douša	Karlova 24/1974, Praha 1
Tomáš Kuča	U akademie 13, Praha 7
Radek Vaškovič	Letenská 4, Praha 1
Ivan Duchon	Lovosická, Praha 9
Petr Tomášek	Solidarita A-322, Praha 10
Vladimír Kovařík	Nad Kajetánkou 3, Praha 6
Jiří Lejnar	Jilemnického 10, Praha 6

V Praze 26. února 1977

Akce jablonecké bezpečnosti

Dne 18. února l.r. v Jablonci nad Nisou bezpečnostní orgány hrubě zneužily své pravomoci a dopustily se celé řady nezákonností vůči skupině mladých lidí.

Manželé Jiří a Nasta Vaňkovi, oba dělnického povolání v oboru báženi-
terie, staří přibližně 24 a 20 let, jsou majiteli domku v Jablon-
ci IV, Čsl. armády 69/147. Na 18.2. pozvali k společné oslavě ro-
dinné výročí několik přátel z Prahy. Přijelo 5 studentů posledního
ročníku gymnázia, 2 vysokoškolských studenti a 6 dělníků. V místní
restauraci se k nim večer připojilo ještě asi 7 jabloneckých přátel
hostitele. Tato společnost se po návratu z restaurace bavila zcela
nezávadným způsobem v domácnosti Vaňkových. Kolem půlnoci do bytu
vtrhlo několik příslušníků VB a několik PS-VB se psy. Vyzvali vše-
chny přítomné, aby předložili své občanské průkazy. Odňali jim je a
opustili s nimi místnost. Po návratu oznámili, že všichni půjdou s
nimi. Jeden ze studentů se ptal, jaký je důvod zákroku, protože
nikdo si není vědom, že by k němu zavdal příčinu. Bylo řečeno, že
předvedení budou podle § 44 zákona o SNB. Na další dotaz tohoto
studenta, Janě Placáka, jakým způsobem porušili zákon, mu bylo od-
povězeno hrubým násilím. Byl vyvlečen z místnosti, obuškem poraněn
v obličeji a na zádech, shozen se schodů a kopán. Kromě podlitin,
naražené páteře a tržné rány pod okem má částečně uraženy 3 zuby.
Mláden obuškem byl cestou k autu ještě další z postižených. Muž v
civilu se ho ptal, zda také nezná udávaný paragraf. Když odpověděl,
že si není vědom, že bys spáchal nějaký trestný čin, byl udeřen
několika příslušníky VB, kteří tvořili uličku od domu až k autu.
Všichni přítomní v domě Vaňkových byli postupně odvezeni k výsledku.
Byli několik hodin střeženi čelem ke zdi s rukama za zády a postup-
ně předvolávání. Ani před výsledkem nebyli poučeni o tom, o jaký
výsledek se jedná a nebylo jim dáno zákonné poučení, většina nebyla
ani vyzvána, aby podepsala protokol. Zato byl výsledek provázen hr-
ubými nadávkami, urážkami, provokacemi, vyhrožováním i ranami. Kaž-
dý byl před výsledkem podroben osobní prohlídce a po výsledku foto-
grafován. Z průběhu vyšetřování a některých formulací vyšetřovatelů
vyplynulo, že k zákroku došlo proto, že tito mladí lidé mají dlouh-
é vlasy a že se samozřejmě předpokládá, že se jedná o skupinu, která
"fetuje" a má "vůdce". Výsledek vedlí pracovníci bezpeč. v civilu.
Kolem čtvrté hodiny ránní byli postupně všichni propouštěni a byly
jim vráceny OP. Před propuštěním bylo všem pražským nařízeno, aby
se každý zvlášť, aniž by se vraceli pro své věci do bytu Vaňkových

vrátili domů, protože "na severu jsou Příslušníci tvrdí a nebudou se s nikým párat jako ti v Praze". Poraněný Jan Placák vyhledal ošetřovnu lékařské pohotovostní služby. Lékař však nebyl přítomen a pomoc mu byla odmítnuta. Na nádraží se někteří z hostů potkali s bratrem Jiřího Vaňka, Jaroslavem. Ptali se po svých věcech, které zůstaly v bytě, zejména po čtyřiceti gramofónových deskách, které přivezli z Prahy. Dozvěděli se, že v době, kdy v bytě nikdo nebyl, byl byt prohlédán a byly z něho odneseny různé věci, š.j. právě tyto desky a nakolik se dalo ve způsobeném pořádku zjistit, také knihy/ např. Škvorecký/ a pravděpodobně i stenojopie Charty 77/1, 2, 3 a podpisy osmi nových signatářů./Jeden dosud nezveřejněný signatář byl přítomen./

Jak již bylo oznámeno, byli v lednu t.r. zadrženi Vladimír Laštávka a Aleš Macháček.

Vladimír Laštávka byl zadržen dne 20. ledna 1977 při služební cestě, kterou podnikl z Děčína do Středočeského kraje. Podle zpráv dobře informovaných kruhů jeho samotné zadržení bylo motivovalo snahou Státní bezpečnosti zabránit mu v činnosti, která souvisela s Chartou 77. Dne 25. ledna byl v Ústí nad Labem zadržen Aleš Macháček.

Při domovních prohlídkách byly zabaveny periodické publikace vycházející v české tisku v zahraničí: Svědectví, Listy a Informační materiály, dále české knihy, převážně romány, povídky a eseje, vydávané v Kanadě, NDR a Švýcarsku. Kromě toho byly zabaveny celé ročníky časopisů, které v Československu vycházely před dubnem 1969 /Reportér, Literární listy, Listy/, výstřišky z denního tisku té doby /včetně Rudého práva/ a knihy, vydané v Československu před dubnem 1969. Důležitá je okolnost, že byl zabaven nejméně jeden strojopis Prohlášení Charty 77 z 1. ledna 1977.

Vladimír Laštávka a Aleš Macháček jsou obviněni z trestného činu pobuřování podle § 100, odst. 1 trestního zákona a hrozí jim tedy trest odnětí svobody od šesti měsíců do tří let. Jejich trestná činnost měla spočívat v rozšiřování uvedených písemných materiálů. Oba jsou již měsíc ve vazbě ve věznici v Litoměřicích, a to na základě rozhodnutí krajského prokurátora pro Severočeský kraj /Ústí nad Labem/.

Pětatřicetiletý Vladimír Laštávka je jaderný inženýr /fyzik/ a pracuje v n.p. Chepos Děčín. Je ženatý, má jedno dítě /6 let/. Bydlí ve Fučíkově ulici 152/17 v Děčíně 10.

Jednatřicetiletý Aleš Macháček je zemědělský inženýr a pracuje jako projektant Krajského projektového ústavu v Ústí nad Labem. Je ženatý, má dvě děti /6 let a 2 a půl roku/. Bydlí v Kozinově ulici 5 v Ústí nad Labem - Střekově.

Z uvedených skutečností plyne, že přes zákonnou záruku svobody "... vyhledávat, přijímat a rozšiřovat myšlenky a informace všeho druhu bez ohledu na hranice, ať ústně, písemně nebo tiskem, prostřednictvím umění nebo jakýmkoliv prostředky podle vlastní volby". /Sb. zákonů č. 120/76, čl. 19/2/ jsou oba jmenovaní pro výkon svých práv trestně stíháni, a dokonce věznění, a to v naprostém rozporu s citovaným ustanovením, které je součástí čs. právního řádu, a v

rozporu se Závěrečným aktem helsinské konference z r. 1975, který se čs. vláda zavázala plnit. I to je jistě důvod, proč čs. veřejnost nebyla ani slovem oficiálními sdělovacími prostředky o tomto případě informována.

Okolnosti tohoto trestního stíhání jsou silně znepokojující právě v tomto případě, který ukazuje, že dvěma mladým schopným a uznávaným odborníkům nechybělo v prostém materiálním smyslu nic - leč právě základní svobody osobní a společenské. Případ má ovšem obecnější společenskou platnost. O popularizaci se postarala horlivost severočeské Státní bezpečnosti a její snaha vymýtit v kraji Chartu 77.

Z uvedeného je rovněž zřejmé, že jedním, ne-li hlavním, důvodem tohoto trestního stíhání je činnost ve prospěch Charty 77. Je tedy třeba konstatovat, že koncem února 1977 je vězněno v souvislosti s Chartou /ne-li přímo pro činnost Charty 77/ šest osob : dramatik Václav Havel, novinář Jiří Lederer, dramatik František Pavlíček, režisér Ota Ornest, jaderný fyzik Vladimír Laštůvka a projektant Aleš Macháček. Dosáhnout jejich okamžitého propuštění je věcí es. i světové pokrokové veřejnosti, která usiluje o prosazení lidských práv a demokratických svobod.

Praha 23. února 1977.

Federální ministr vnitra J. Obzina o Chartě 77

Ministr J. Obzina v projevu na Vysoké škole politické ÚV KSČ 24.2. řekl, že Chartu a její vznik lze pochopit jen jako určitý odraz a projev sociálního složení československé společnosti - sto tisíc příslušníků bývalé buržoazie, dva milióny bývalé maloburžoazie a půl miliónů vyloučených komunistů.

Podle J. Obziny měla StB určité informace o přípravě takového dokumentu od září 1976, i když se jí v rozhodné fázi před zveřejněním nepodařilo zjistit včas všechny okolnosti, rozhodující pro její obsahové zhodnocení a určení šíře její podpisové základny. "Volný" průběh příprav Charty byl ponechán proto, že to dnes a ani v budoucnu ani jinak dělat nejde. Společnost s takovým složením, jako je naše, může vždy podobné akce plodit a nelze jim zabránit pouze mocenskými prostředky. V našich podmínkách nelze bránit nežádoucím stykům občanů - vždyť např. v r. 1976 navštívilo jen velvyslanectví USA v Praze 22 tisíc a další západní úřady na 10 tisíc československých občanů.

Zásah StB proti doručovatelům Charty 77 z 6.1.77 měl zdržet její odeslání signatářům, kteří - podle Obziny - text do té doby neznali a podepisovali jej "bianco", /poznámka: toto tvrzení opravdu dokazuje vážné mezery v informacích StB, stejně jako následující informace, že: /bianco podpisové lístky byly zaslány asi 700 občanů, z nichž mnozí je předali StB nebo volali přímo Obzinovi, že s tím nechtějí mít nic společného. Charta byla prý načasována na počátek roku 1977, aby bylo využito příprav k Bělehradu, sabotování nástupu do nového roku pětiletky a využita očekávaná nespokojenost obyvatelstva s připraveným zvýšením cen, která vláda musela odložit, aby nepřiléhala olej do ohně.

Důkazem přípravy Charty v zahraničí je podle Obziny její obsah, na rozdíl od předchozích opozičních dokumentů nevycházející prý ze socialistických pozic - je to buržoasně demokratická platforma, vyzdvihující všeobecně demokratické požadavky a nikoli požadavky socialistické. Pestrost složení signatářů tvoří koalici, která více odpovídá potřebám zahraniční emigrace než domácím potřebám.

Propagandistická kampaň měla zastrašit další potenciální signatáře, hlavně mezi "nevoliči" /na 40 tisíc/ a odhalování iniciátorů mělo odvrátit vydání dalších dokumentů Charty. Tvrdé sankce jsou z těchto i mezinárodních důvodů vyloučeny, hlavně vzhledem ke vztahům se západními KS.

V Socialistické akademii /3.3./ Obzina toto téma rozvedl. Rozdělil opoziční hnutí po r. 69 na čtyři etapy : 1/ kdy se opozice obracela především k vyloučeným, ale už projevovala tendenci k rozšíření základny /70-72 : SHČO, letáková akce k volbám přinutila odsoudit větší počet vyloučených komunistů a socialistů/ 2/ Smrkovského dopis Brežněvovi - pokud ovlivnit Sověty a další spojence. 3/ Dopis berlínské konferenci KS. 4/ Charta - představuje nejen bezpečnější fázi, protože se obrací na všechny doma i v zahraničí a snaží se vyhovět všem. Sestavily ji nejlepší mozky "opozice" a je proto napsána tak rafinovaně, že kdybychom ji dovolili zveřejnit, 90 % našich lidí by nepochopilo v čem je její nebezpečí. Nebýt masivní zastrášovací kampaně, podepsali by ji mnozí, 1 - 2 miliony občanů, kterým jen strach brání zařadit se mezi signatáře.

Na dotaz, proč vnitro nezasahuje tvrději, Obzina řekl: "Nejsem bezpečák. Jsem stranický pracovník, vyslaný do bezpečnosti vedením strany, abych tam realizoval jeho politiku. Všechny zákroky v této věci provádíme po konzultaci a se souhlasem strany. Bezpečnost se musí ve svých zákrocích ohlížet na zájmy státu a nemůže zakročovat svévoně bez souhlasu vedení strany. Dokud budu ministrem, jiný postup orgánů nepřipustím."

Mluvčím Charty 77 - signatářům

Přijetí Charty 77 v Ostravě

A. Text Charty 77 je v Ostravě známý prostřednictvím zahraničního vysílání některých rozhlasových stanic. Ve srovnání s Brnem ovšem nepoměrně méně. Dále je známý z opisů, jež jsou také v Ostravě v oběhu. Rovněž v nepoměrně menším měřítku než např. v Brně.

Pokud jde o samotné signatáře Charty 77, nemohou pro její rozšíření de facto nic udělat. Nemohou ani dostatečně efektivně vysvětlovat svým spolupracovníkům, známým a j. obsah dokumentu. Je jich velice málo a jsou pod neustálou kontrolou státní bezpečnosti, která se neštítí využívat k tzv. vyhledávacím rozhovorům ani rodinné příslušníky, přímé i vzdálenější členy rodin.

V prvních dnech po zahraniční publikaci Charty 77 se výrazně projevil ohlas sympatizujících s Chartou, jejími myšlenkami i skutečností, že v našem státě, ovládaném oprávněným strachem z moci a rozsáhlou bezpečností sítí, se našlo více než dvě stě statečných lidí, kteří se vyjádřili, aniž by jim v tom zabránila státní bezpečnost. Lednovou totální kampaň komunikačních prostředků doprovázely už smíšené pocity. Sympatizující zůstali, ale jejich okruh se navenek nerozšiřoval přesto, že teprve v této době byli lidé s obsahem Charty postupně konkrétně seznamováni. V této době se rovněž ozvaly hlasy, podle nichž by se v první polovině let na pod Chartu podepsala, byť s jistým rizikem, přinejmenším polovina lidí na nejrozličnějších pracovištích. Jedná se o hlasy z dělnických pracovišť. Později tento přímý zájem opadl, projevil se strach z teroru. V Ostravě, pokud je známo, vešlo např. velice rychle ve známost, že ing. Leštínský, diskriminovaný od r. 1969 a pracující jako dělník, dostal ve svém závodě výpověď. Tedy i dělník má co ztratit, může ztratit práci a bude odkázán na nutnost hledat zaměstnání jinde, třeba horší, vzdálenější atd. A nejen to. Dělník může ztratit nárok na domácí a zahraniční rekreaci, nemusí obdržet půjčku, může být přeřazen na jinou směnu atd. Oficiální instituce mohou znemožnit přijetí jeho dítěte na střední či jinou školu, "lepší" učební obor, mohou dělat nejrozličnější problémy jeho manželce. Dělník si rovněž nepřeje - a ve své většině se chová tak, aby k tomu nedošlo - neustálou policejní kontrolu, mstu nadřízených přidělováním horší práce. Všechno to se dnes a denně děje z malichernějších důvodů, než se dělníkovi jeví podpis pod Chartou 77.

Je škoda, že v první polovině ledna nebyly získány další podpisy pod Chartu 77, na druhé straně je správné, že spousta lidí tak byla uchráněna od nejružnějšího druhu teroru. Lidí, kteří si nedovedli a nedovedou představit sebe sama jako oběti totálních, kombinovaných metod státně-bezpečnostního útlaku. Je významné, že se alespoň v počátku kampaně proti Chartě projevil na pražských zcela veřejně jejich názor, z něhož vyplývá zcela evidentně, že považují současnou politickou moc za sobě cizí. Provedli jsme tak malý, ale průkazný sociologický průzkum.

B. Především dělníci byli rozčarováni akcí proti Chartě. Byla diktována shora, dokonce vedoucí provozů či cechů dostali pokyn, do kdy mají podat negativní vyjádření pracovního kolektivu proti Chartě, jejíž obsah byl přinejmenším oficiálně neznám. Tak jako v celé republice, našlo se dost lidí, kteří antichartu, resp. byl jako její odsudek, podepsali. Často však ze schůzí odcházeli před vlastní podpisovou akcí a byly dodatečně použity prezenční listiny jako podpisové archy nebo se dokonce organizátoři kampaní o podpisovou akci nepokoušeli a podepsali se sami jménem "celého kolektivu". Ve svém souhrnu lidé nemají chuť plést se do "vysoké politiky", jak říkají. Tyto hlasy jsou slyšet jak v dělnických tak úřednických i jiných prostředích.

Poslední ohlasy, vesměs na hanopisy proti doc. Mlynářovi a dr. Krieglovi, jsou opět ve znamení silného rozčarování. Ozývají se hlasy, že lidé přestanou odebírat Rudé právo, protože je tam samá špína, říkají, že nebudou číst pomluvy, vůči nimž se nemohou pomlouvaní nijakým způsobem bránit. Všimají si, že se např. v Oborského hanopise pozitivně hodnotí charakter stranického funkcionáře, mluví se o požadavcích na jeho morálně politický profil, a hned po ostravsku i "po našem" všeobecně dodávají, že si v Rudém právu "serou na hlavu", zároveň uvádějí několik jmen funkcionářů, jež osobně znají, kteří jsou ve funkcích většinou z období po r. 1968 a o jejich morálních minusech si nedělají iluze. Také se ozývají hlasy, podle nichž se prostě "komunisté přiznávají", koho mluví se sebou rádi léta drželi, a přitom neumějí vysvětlit, proč. Další ohlasy: takoví byli a jsou všichni, někteří dodávají: Mlynářovo plus je v tom, že k nim dnes už nepatří, a přitom samozřejmě musel počítat s jejich podrazy, když se od nich odtrhl. Ať už lidé věří nebo nevěří citacím z údajných Mlynářových dopisů ÚV KSČ z roku 1951, nezměnil se tím nijak jejich vztah k Zdeňku Mlynářovi /výjimky jen potvrzují pravidlo/, ale výrazně se zhoršil jejich vztah k Rudému právu, KSČ a snad i osobně k Oborskému, jehož jméno

jim předtím mnoho neříkalo. Právě článkem proti Zdeňku Mlynářovi se totiž špatní politikové zachovali jako zcela nemožní politici psychologové, a to z důvodů výše uvedených i některých dalších, ale také z prostého faktu : i řadového občana nutí politická moc představovaná KSČ, k větším či menším podvodům a amorálnostem. Řadový občan je na tuto moc rozhořčen, že on sám její zásluhou má čisté ruce, ač jinak ho "jejich politika" nezajímá. A říká si ať tedy mají špinavé ruce, ~~stáří~~ ti, kdo z toho žijí. O jejich špinavých rukách v ték či oné míře nepochybuje. Mlynář byl aktivní funkcionář KSČ po celé dvacetiletí, lidé o něm nikdy nepřemýšleli jako o lilii, pokud bylve straně. Jestliže zaznamenali, že ho tato strana vyhodila ze svých řad či on z jejích řad odešel, pak zřejmě proto, aby se očistil. A "oni" si dovolí házet na něj špínu! To mohou házet na každého z nás - dnes, zítra, po létech, a přitom nás k této špíně nutí, chceme-li si jakž takž v lidu žít nemůžeme jinak, než s touto špínou. Rudé právo si zajisté nepředstavovalo, že vyvolá "strach z druhé strany" : je dost lidí, z jejichž reakcí lze soudit, že do budoucna budou víc přemýšlet na svém "prorežimním postojem" či postupem. Bude se jim obtížněji zvedat ruka, bude se jim obtížněji udávat, budou se jim obtížněji přibarvovat životopisy, aby oni byli "čistí". Bude-li strach z této strany a touto cestou dále vyvoláván, bude mít snad dokonce vliv na jisté zlepšení morálky stranou demoralizovaných vrstev naší společnosti.

C. V Ostravě je v současné době 8 lidí, kteří se stali signatáři Charty 77. Do první skupiny signatářů byli z ostravských občanů zahrnuti ing. Leštínský, dříve zaměstnanec Nové huti Klementa Gottwalda, jeden z významných tamních funkcionářů roku 1968. Do druhé skupiny Iva Binar, původním povoláním učitel, spisovatel, dále Ludvík Kavín, absolvent filosofické fakulty, původním povoláním politický pracovník, do roku 1969 tajemník OV KSČ Vysoké školy v Brně a Jaroslav Krejčí, vysokoškolský učitel filosofie a do roku 1969 člen krajského výboru KSČ v Ostravě. Všichni dnes nuceně pracují v dělnických profesích. Jména dalších čtyř ostravských signatářů nebyla dosud zveřejněna.

V Ostravě je také - i když poměrně úzký - okruh lidí, kteří aktivně s Chartou sympatizují. To znamená, že pro Chartu působí jako sběratelé materiálů, dokumentaujících plnou oprávněnost ~~všech~~ všech tvrzení, obsažených v jejím prvním Prohlášení, apod.

Ostravská státní bezpečnost se údajně v celostátním měřítku chlubí tím, jak se jí podařilo hlavní město severní Moravy "vy-

čistit" od nejrozumnějších, tzv. protistátních a pravicových elementů. Za takové "živly" samozřejmě považuje ve shodě s oficiální ideologií všechny přívržence Akčního programu z roku 1968, komunisty i nekomunisty a další občany, kteří jakýmkoliv způsobem dávají v posledním desetiletí najevo svůj odpor ke konzervativní a krátkozraké politice tzv. normalizace a tzv. nasycenosti, kterou zvláště v posledních sedmi letech KSČ programově uskutečňuje. Je nutno přiznat, že se ostravská bezpečnost ohlubí oprávněně.

■ Ostravě lidé myslí v podstatě stejně jako všude jinde v republice. Jenže Ostrava je do značné míry městem práce. Nikoli snad v duchu oficiální stranické ideologie. Ostrava je totiž svérázným konglomerátem obyvatelstva, i pokud jde o původní předválečné obyvatelstvo. Poválečné migrační vlny, hlavně v období industrializace, přivedly do Ostravy desetitisíce nových obyvatel. Značná část šla do Ostravy s jediným cílem : vydělat si. Přišli sem mnozí z relativně chudších oblastí republiky. A zde se postupně jejich díl naplňoval. Že se tak dělo nadměrnou intenzifikací lidské práce, dodneška maskovanou více či méně formálními závazky a nejrozumnějšími pracovními hnutími, to sice Ostraváky zneklidňovalo a zneklidňuje, ale zůstává faktem, že jim tento způsob výdělků, a v případě hvížd i dalších těžkých profesí doslova životní, vyhovoval a vyhovuje. Kdo nechtěl zůstat, "nevydržel", odešel. A dnešní generace Ostraváků už jsou prosáté tak, že zůstali lidé, kteří mají zájem na vysokých příjmech, jež jsou zde stále v dělnických a nižších zaměstnaněckých kategoriích v průměru vyšší než jinde v republice, a z toho vyplývajícími značně maloměstským stylem života. Také byty a další sociální náležitosti jsou zde dostupnější. Reálné výdělky umožňují relativně snazší pořízení chaty, auta a komfortní domácnosti. Ostravák je pro to všechno zvyklý přimhouřovat oči a později než jiný občan republiky je s to prohlédnout celou šedivost života, danou často nadměrným pracovním úsilím, prací na směny, nemožností projevit svůj názor a hlásit se o svá práva, koneckonců i práva sociální, protože před nadměrnými výdělky v celorepublikovém rámci, je jeho práce pro státní koncerny a pro stát podhodnocována. Ostravák dnes už nepřimhuje oči tak výrazně kvůli popílku, jako tomu bylo ještě v padesátých letech, ale stále ještě přimhuje oči proti sluníčku, které se zde pro smog nad městem tak málo objevuje. Je nedůvěřivý ke každému sluníčku a ostatně zkušenosti ho naučily, že sluníčko nad Ostravou vždy zase brzy obklopují mraky.

Samozřejmě jsou celé skupiny ostravských obyvatel, pro něž výše načrtnutá charakteristika neplatí. Avšak vlivem politického klimatu a celkové atmosféry se příliš silně cítí v menšině. Chtějí, aby práce byla etí pro lidi, ale cítí nevraživost, když se pokoušejí kritizovat formálnost přijatých závazků, nedostatky v životním prostředí nebo v práci svých nadřízených, kteří jim přede "dávají vydělat" atd. atd. Proto mnozí z těchto občanů zatrpkli a také mhouří oči proti sluníčku.

V Ostravě víc než jinde se lidé bojí existenčního pronásledování. A víc se také bojí státně bezpečnostního pronásledování. V obojím případě do značné míry oprávněně. Obojí zde je tvrdé a nebíravé. Dalo by se snad s notnou dávkou smutku říci, že také státní bezpečnost zde pracuje "chlopsky". A tak když se stalo, že shodou okolností je v tomto městě pouhá desítka signatářů Charty /na víc bezpečnost dodnes s největší pravděpodobností zná pouhé čtyři signatáře/, obklopila je neobyčejnou péčí, tak jak je to schopná v rámci své výkonnosti. O jednání se signatáři k velké škodě politických orgánů dosud projevila "zájem" právě jen bezpečnost, má na mysli úřední instituce. Přitom ostravští signatáři mají ve shodě s ostatními a s Prohlášením Charty zájem na prosazování lidských svobod a zákonnosti do života naší společnosti v nejružnějších okruzích, tedy také speciálně v oblasti Ostravy a celého Severomoravského kraje.

5.3.1977

Ludvík Kavín v.r.

Bez komentáře :

... A když tohoto lotra, páchnoucího zradou, obrátíte naruby najdete hnusného zplozence kapitálu, milionářského synka, jehož otec byl svobodný zednář a matka sionistka. Takoví lidé brzdili naši cestu. Takoví plázi.

A dnes, dnes tedy můžeme říci : Je rozdrceno špinavé klubko zmijí. Svíjí se zde v poslední křeči před soudem lidu. Vyhubíme toto plemeno do posledního hádčete. Prohledáme všech ny škvíry a do každé se podíváme raději dvakrát.

Tři prosté dubové lavice se prohýbají pod tíží zločinů, které napáchali a které v sobě nesou zrádní spiklenci. Ale všechny tato strašná tíha, po léta vršená škůdcovství, upíří zrada, obrovské chuchvalce pijavic, všechna tato strašná tíh spadla s našeho lidu. Těžko se nám dýchalo pod tou tíhou, al nedokázali nás udusit žoldáci imperialismu. Nyní bez nich budeme s pokojnou myslí pracovat a zpívat, houpat na klíně dět Nyní se pod tou tíhou udusí sami.

Jaká služba, taková výslužka. Psevi paí smrt!

IVAN SKÁLA

/Rudé právo, pátek 28. listopadu 1952, str. 2/

Ivan Skála

Odcizeným perem

Ne, těm už nejde o život,
orosený šťastnými krůpějemi námahy,
těm už nejde o lesklá semena budoucnosti,
těm už nejde o důstojnost člověka,
která roste vždy trochu váhavě,
protože v tichu...

Jde už jen o slova, o čabraky slov
/také kun Alexandrův okázalostí předčil svého pána/.
Jde už jen o slova,
ohořelá světlem ramp,
o slova, která s krčí důsledností
provrtávají hlínu, na které stojí tvá naděje,
na které stavíš svůj dům.

Jde už jen o slova,
kolem kterých usychají přervané kořínky,
která i snu dají podobu
stíny zalidněné platónské jeskyně.

Jde už jen o slova, o žebříky slov,
po kterých šplhají zlatoústí pretendenti
zatímco filosof, který jim zářivými prskavkami
svítí na špruše,
s povytaženými manžetami a skoým úsměvem
postě podpisuje jejich nekrytou směnku,
a to ještě odcizeným perem
z toho nebo onoho
archaenteru.

/Tvorba č. 3, 19. ledna 1977/

Zašloužilý umělec Ivan Skála se narodil 6. října 1922 v Brandýse nad Labem. Brzy po maturitě byl totálně nasažen na práci v Německu. Po válce studoval na Vysoké škole politické a sociální a od roku 1946 byl redaktorem kulturní rubriky Rudého práva. V letech 1959 - 1964 působil jako první tajemník Svazu čs. spisovatelů. V současné době je ředitelem nakladatelství Československý spisovatel. Je nositelem vyznamenání Za vynikající práci a laureátem Státní ceny Klementa Gottwalda.

/časopis Čtenář - ročník XXVIII/1976 č. 4 příloha/

... ..

... ..

Ivan Skála

Československý spisovatel

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Kdo bojuje proti Chartě 77

"Jen poslouvej, jak posluhoval dvěma svým pánům - Benešovi a Slánskému, jak s nimi tajně spřádá úklady o život našeho lidu. Věděl, že posluhuje těmito dvěma kreaturám, slouží tím jedinému vrchnostovi - americkému imperialismu.

... Ale což to vadilo jemu, pro něhož na prvním místě byla kariéra a osobní prospěch? Reicin byl vlastizrádce... Co záleželo jemu na tom, kolik lidí padne pod gestápskou sekýrou? Jen když neutrpí sebemenší újmy sám. Vrahovi jsou vždycky lhostejné jeho oběti. Reicin byl vrah. Jen poslouvej, jak přiznává, že se do naší strany vetřel, aby jí škodil. Jak předstíral svou oddanost straně, by ji mohl rozvracet. Neboť Reicin nebyl nikdy komunistou. Reicin byl nepřitelem lidu".
Stanislav Oborský v článku "Zráda". Rudé právo 27.11.1952.

"A tak tedy právě nyní dali příkaz vystoupit své agentuře připravené na horší časy : Patočkovi, Hájkovi, Kriegelovi, Mlynářovi, Havlovi, Kohoutovi a jim podobným. Zrodila se tzv. "Charta 77". ... Proto stačí také citáty z této kontrarevoluční Charty pronesené na shromážděních, aby naši lidé věděli, s kým mají tu čest.

Znám samozřejmě i podpisy pod touto tzv. chartou, které halasoznámily západní sdělovací prostředky. Je tu jistá, snad až historická shoda. Jména, jejichž nositelé se tak dojemně starají o uplatňování lidských práv v naší zemi, jsou zcela totožná s jmény, která se objevovala na dokumentech v osmašedesátém roce, vyzývajících k likvidování tzv. dogmatiků, honění čestných komunistů a lidí oddaných socialismu...

Agentura imperialistických centrál, která se dosud velice kamuflovala, otevřeně vystoupila."

Stanislav Oborský v článku "Nenávist", Rudé právo 22.1.1977

Opravdu "jistá, snad historická shoda" !

Policejní perzekuce vědeckých diskusí v Československu

V Československu bylo dosud možné se setkávat na mnohých odborných fórech a diskutovat o nejrůznějších odborných otázkách. Tato setkání byla zásadně otevřená, účastnit se mohli i nečlenové vědeckých spolků a organizací. Scházeli se zde lidé různých profesí, a to nejen odborníci ale i zájemci z řad manuálně pracujících. K akcím, které bádily největší pozornost, patřily přednášky týkající se psychologie.

V poslední době sice podobných příležitostí ubývalo, ovšem dělo se tak spíše působením samých pořadatelů, jimiž jsou oficiální spolky a instituce : např. Psychologická společnost se v posledních letech jakoby řídila zásadou "čím méně činnosti, tím méně příležitostí ke kritice".

Zbývaly tedy pouze interní akce jednotlivých pracovišť pohybující se na okraji oficiálních struktur vědeckého života. Zde se v úzkém kruhu přistupovalo k otázkám, které se oficiální vědě zdály být "příliš obecné", "filosofické" atd. totíž k otázkám, týkajících se smyslu života každého z nás.

Nyní se však zdá, že i tato setkání jsou ohrožena.

Svědčí o tom událost, k níž došlo 15.3. t.r. tehdy se totíž měl konat psychologický seminář v psychiatrické ambulanci Obvodního ústavu nár. zdraví v Praze 2.⁴ Tématem měla být přednáška psychologa dr. Petra Rezka "proměny intersubjektivnosti", která měla navazovat na předchozí 3 přednášky s různými tématy /psychologie umění, lidské krize a cesty, fenomenologie dětství/. Přednáška se však nekonala. Krátce po zahájení semináře vtrhla do místnosti Státní bezpečnost. Přednáška byla nejprve přerušena a přítomných asi 40 lidí bylo podrobena kontrole občanských průkazů. Poté byl seminář prohlášen za rozpuštěný "na vyšší rozkaz". Důvod nebyl udán, většina z neuniformovaných policistů odmítla předložit služební průkaz, nebyl ani předložen žádný doklad opravňující počínání policie. Z přítomných byli okamžitě zadrženi např. filosof dr. Ladislav Hejdlánek a jeho dcera Petra Hejdlánková, filosofové dr. Julius Tomin, dr. M. Janát a Marcel Slavičková, kteří byli odvezeni asi šesti policejními vozy osazenými uniformovanými policisty. Psycholožka Helena Klabanová, pracující ve jmenovaném zdravotnickém zařízení, která měla zajišťovat organizační záležitosti spojené s pořádáním semináře, byla zadržena a vyslýchána do půl druhé ráno 16.3. Při výslechu na ni byl vykonáván nejen psychický, ale

i fyzický nátlak. Vyšetřovatelé jí odmítli poskytnout potravu a dokonce i vodu. Propustili ji bez peněz s tím, aby šla v noci do bydliště vzdáleného 7 km pěšky. K fyzickému nátlaku patří i nedostatek spánku. Při výslechu byl přítomen sovětský občan. Přítomnost sovětského občana zaregistrovala při výslechu i Petra Hejdánková, na níž tento hovořil rusky. Helena Klabanová byla téhož dne, tedy 16.3. v 8 hod. ráno opětně předvedena ze svého pracoviště /kam se dostavila po ročním výslechu/ a protiprávně zajištěna na 48 hodin. Dne 23.3. ráno byla zajištěna znovu na 48 hodin. Heleně Klabanové je 27 let a není signatářkou Charty 77. Na 48 hodin byl rovněž zajištěn dr. Lad. Hejdánek, zadržený, jak uvedeno, na semináři.

U této policejní akce byli vyslýcháni mnozí z dalších účastníků přednášky, např. J. Polívka, jaderný inženýr Ivan Chvatík, Jana Pilátová a psycholog Miloš Černý. Někteří další účastníci přednášky byli kromě výslechu rovněž protizákonně zajištěni na 48 hodin, např. dr. M. Janát, dr. Petr Rezek, dr. Martin Hybler a M. Petříček. Postižení, kteří byli vyslýcháni nebo zajištěni, jsou převážně mladí lidé ve věku do 30 let.

Kromě těchto přímých zásahů byl psychologický seminář předmětem výslechů dalších osob, z nichž některé byly rovněž zadrženy /někdy i z jiných, rovněž politických důvodů/ a o nichž bylo známo, že se podobných seminářů aktivně účastní, např. psycholog Jiří Němec a historička umění Věra Jirosová, kteří byli zajištěni ve dnech 16. až 18.3. resp. 15. až 17.3. na 48 hodin. Celkem bylo tedy ve dnech 15. až 23.3. zajištěno na 48 hodin nejména osm osob v souvislosti se seminářem.

Některým zajištěným vznikají policejní zvlášť vážné obtíže na pracovišti, neboť zaměstnavatelé odmítají přijmout vysvětlení dotyčných a považují zameškané směny za absenci. Policie totiž nevydává o zajištění žádný doklad. Postiženým tím hrozí ztráta dvou dnů dovolené za každý zameškaný den, kdy byli zajištěni, a ztráta rodinných přídatků v běžném měsíci.

Zajištění na 48 hodin je podle čs. právního řádu /zákonu o SNB/ oprávněné jen u osob, které "výtržnostmi nebo jiným nepřístojným chováním narušují veřejný pořádek". Postižení zájemci o psychologii byli však zatýkáni na svých pracovištích nebo ve svých bytech a veřejný pořádek žádným

bem nenarušili. Jde tedy o jasné zneužití zákona policejními orgány.

Velká většina přítomných na semináři nejsou signatáři Charty 77 a ani k ní nemají žádný přímý vztah. Kuriozní proto je, že zajištěné osoby měli uvedeno v odůvodnění zajištění /kde mělo být napsáno, jakým způsobem rušili veřejný pořádek/, že jsou podezřelé z rozšiřování protistátních písemností v souvislosti s Chartou 77. Shodou okolností se přednáška konala v předvečer pohřbu profesora Jana Patočky. Policie se domnívá, že se jednalo o smuteční shromáždění k uctění památky zemřelého myslitele. Přednášející Petr Rezek se totiž vždy veřejně hlásil k Patočkově fenomenologické metodě filosofie. Pravda je, že zemřelý filosof usiloval právě o takováto setkání v užším kruhu, kde se lidé scházejí, aby se dověděli něco, co se jich bezprostředně týká bez ohledu na oficiální výlevy institucionalizované a zkomercionalizované vědy. Ať však bude smysl uvedeného shromáždění vyložen jakkoli, zůstane skutečností, že dne 15.3.1977 a ve dnech následujících došlo k nezákonným zákrokům vůči odbornému společenství a tím k hrubému porušení čs. zákonů včetně mezinárodních paktů o lidských právech.

Praha 26. března 1977

Vasil Biľak o eurokomunismu

"Biľagování "eurokomunismu

Biľag či biľak - vypálené znamení, cejch

biľagovať či biľakovať - cejchovať, pranýřovat

Kráľalův slovensko-český difereinciální slovník

Vasil Biľak ve svém vystoupení na plénu ÚV KSČ 17. března hovořil na své životní téma - o ideologické diverzi. Do slůžeb imperialismu již nedával ~~žádné~~ v 50. a 60. letech dr. Husáka, ale tentokrát zase chartisty a Chartu 77. Za důkaz lze použít cokoli, a tak i dobu pohřbu prof. Patočky která prý byla ze Západu oznámena 10 minut po tom, co byla úředně stanovena. Pokud by tomu skutečně tak bylo, dalo by se spíše dokazovat, že ve službách "CIA" či jiné rozvědky je ten, kdo dobu stanovil, ať již na sekretariátě ÚV KSČ, či na federálním ministerstvu vnitra, než někdo z chartistů. Skutečnost byla přes Biľakovo tvrzení úplně opačná - západní sdělovací prostředky /agentury, rozhlas/ téměř až do poslední chvíle opakovaly oficiální sdělení čs. úřadů, že bude pohřeb ve čtvrtek /byl ve středu/, takže by se dalo metodou "krátkých spojení" říci, že informovaly podle Biľakových pokynů.

Politicky nejzávažnější byla ta část Biľakova vystoupení, kde se zabýval "eurokomunismem". Rozvíjel některé argumenty svých předchozích vystoupení, kde se již velmi lapidárně vyjadřoval o IKS, KSČ, FKS a jejich vedoucích představitelích. Naposled jim řízené ideologické oddělení v brožuře o Chartě 77 z ledna 1977 atakovalo především vedení IKS. Tentokrát se hlavním terčem útoků stala FKS a Marchais, a to jak pro své vlastní politické postuláty programové, tak zejména pro společný postup se socialistickou stranou vedenou Mitterandem. Mitterand je podle Biľaka největší antikomunista - asi proto, že je pro spolupráci s FKS. Jako hlavní argument, který má dokázat oportunismus a revizionismus a nyní i antisověťismus FKS a osobně Marchaise, uvedl, že velvyslanec SSSR ve Francii Červoněnko chtěl v rozhovoru sdělit stanovisko ÚV KSSS k politice vedení FKS, ale Marchais se opovážlivě odmítl sejít s Červoněnkem a vyslechnout jeho výsky na adresu FKS. Zato se však prý sešel s Jiřím Pelikánem a Bukovským.

Za nejhorší označil Biľak situaci v KS Španělska, kde prý hlavně vinou Carilla vedení strany uskutečňuje bezzásad-

dovou politiku a v honbě za popularitou u maloměšťáků se podbízí jejich vkusu a místo samostatné třídní internacionalistické politiky provádí politiku nesamostatnou, netřídní, nacionalistickou, antisovětskou. Za nejhlubší výraz této bezprincipiální politiky a netřídního přístupu označil setkání tří v Madridu a komuniké, které společně vydali Marchais, Berlinguer a Carillo. Sklouzávají v něm na buržoasní platformu obecně demokratických požadavků bez třídního přístupu. Se zvlášť velkým osobním rozhořčením mluvil V. Biřák o stanovisku eurokomunistů k Chartě 77 a pranýřoval to, že ji některé tiskové orgány těchto stran jako *Mundo Obrero*, *Unita*, *Morning Star*, *L'Humanité* buď celou, nebo ve výtahu otiskly. Pozastavil se i nad tím, že byl otištěn dopis 11 vyloučených členů ÚV KSČ účastníkům Berlínské konference v *Unitě* a v *Morning Staru*. Charta 77 v Biřakově interpretaci představuje buržoasní politickou platformu pro její integrální demokratismus, jakoby nadtřídní, a proto podle něj netřídní, a eurokomunistické strany, které se Chartě a chartistů zastávají, opouštějí třídní přístup a zapojují se do kampaní imperialistických centrál proti socialistickým státům. "I kdyby se k eurokomunistům přidali všichni, vedení KSČ setrvá na své principiální politice boje proti pravicovému oportunismu, kontrarevoluci, i kdyby se proti ní všichni spikli, my v tomto boji setrváme. Zůstaneme věrni marxismu-leninismu a proletářskému internacionalismu. Nikdy nesejdeme z třídních internacionalistických pozic a neustoupíme před výpady eurokomunistů. Pravda je na naší straně."

Homen-omen platí i o Biřakovi a jeho kaceřování a pranýřování eurokomunismu. Biřák je ve slovenštině znamení hanby. Je jen otázka, zda eurokomunismu, nebo dnešního vedení KSČ.

Některá stanoviska oficiálního tisku

Ztroskotanci a samozvanci, Rudé právo 12.1.1977

Proti rozvratníkům a samozvancům, Život strany 3/77

Provolání československých výtorů uměleckých svazů, RP 21.1.1977

Pevná hráz pomlouvačům - vystoupení A. Kapka na shromáždění
v Moskvě, RP 9.2.1977

Nezbytnost soustavného boje s antikomunismem - M. Bochemek a M.
Matouš, RP 12.2.1977

Elitář, signatář, chalupář, Prábej 12.-13.2.1977

Co se skrývá za rozruchem o "lidských právech", Pravda, RP 14.2.77

Svlékl se do naha -/dra/, RP 19.2.1977

Cestou k bělenradské schůzce - D. Spáčil, RP 19.2.1977

Lidská práva - úvodník, RP 22.2.1977

Kdo je profesor Jan Patočka, Práce 22.2.1977 /též Mladá Fronta/
Nečisté úmysly v rouše "čisté filozofie", Tvorba č. 8, 23.2.1977

Z projevu A. Indry na shromáždění v Praze, RP 25.2.1977

Prohlášení MON, Práce 26.2.1977

Práskáč - S. Oborský, RP 1.3.1977

Čeští spisovatelé snámuji, RP 2.3.1977

Slovo je zbraň - J. Kolářová, Tribuna č. 9, 2.3.1977

Vměšování, jež nemá obdoby - D. Rovenský, RP 5.3.1977

Kdo chce torpédovat závěry Helsink - P. Auersperg, Práce 6.3.1977

Z projevu soudruha G. Husáka, RP 8.3.1977

Žádný "návrat" se nekoná - /dra/, RP 12.3.1977

Ne řeči, ale fakta - úvodník, RP 12.3.1977

Minuli se cílem - úvodník, RP 17.3.1977

Z projevu soudruha J. Havlína, RP 25.3.1977

Obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti
Fr. Křížíka 24
Praha 7

Praha, 9. ledna 1977

Oznámení trestného činu

Dne 8.1.1977 po 21. hodině volal na mé telefonní číslo /377-123/ muž, který se odmítl představit, a s odkazem na mé jednání, které bliž neurčil, vyhrožoval mi, že poletím na křídle letadla za hranice nebo že si mě najdou a skončím na ulici. Tyto pohrůžky opakoval, i když sluchátko zvedla má manželka, a požádal ji, aby mi to vyřídila.

Oznamuji tedy trestný čin vydírání podle § 235 tr. z.

Nedomnívám se, že ten, kdo volal, může jen ze své vůle a svým letadlem pohrůžky splnit, přesto však upozorňuji na možnost, že je připravován trestný čin vraždy /§ 219 tr. z./ nebo zavlčení do ciziny /§ 233 tr.z./.

Nakonec poznamenávám, že mám důvody považovat svůj telefon za sledovaný; kdyby se to potvrdilo, mohlo by to pomoci při pátrání.

S úctou Ludvík Vaculík
Veletržní 21
Praha 7

Inspekce

ministerstva vnitra ČSSR
P r a h a 7

Stížnost na jednání orgánů StB a VB
ve dnech 10. a 11. ledna 1977

Dne 10.1. t.r. kolem 15,00 před domem č. 1 na Hradčanském náměstí v Praze 1 vyzvala skupina příslušníků StB mou ženu Jelenu Mašínovou, aby je ihned kamsi následovala, aniž jí předložili předvolání nebo alespoň sdělili důvod. Když se zdráhala, dokud se jí nedostane řádného vysvětlení, bylo proti ní použito násilí. Udeřili ji, zacpali jí ústa, aby nemohla křičet a vecpáli ji do vozu Tatra 503 tak neurvale, že jí poranili koleno. Neznám jména těch mužů, ale k jejich identifikaci by mohlo stačit, že mezi těmi, kteří kolem 17,00 odváděli i mne, byl pracovník StB, který se mi v roce 1973 představil jako Martinovský. Ani on pro mne neměl předvolání ani vysvětlení : dal mne zatknout uniformovanými příslušníky VB. Přitom se bez jakéhokoli oprávnění a navzdory mým námitkám procházel delší dobu v mém bytě.

Teprve po delším čekání jsme moje žena i já dostali až v ruzyňské věznici obsílku, z níž vyplynulo, že všechny uvedené zákroky nahrazovaly naše pozvání ke svědecké výpovědi.

Dne 11.1. t.r. před 11,00 jsem vyjel ve svém voze Renault 16 TS ABX 68 88, abych odvezl svou ženu na smluvené lékařské vyšetření. Na Dlabačově v Praze 6 nás předjel hlídkový vůz VB B 120 419 a donutil zastavit. Tři uniformovaní příslušníci mě ani neobvinili z dopravního přestupku, ani nepodali jiné vysvětlení, pouze mě rozčileně vyzývali, abych opustil vozidlo. Snažil jsem se s nimi dohodnout, že odvezu svou ženu k nedaleké poliklinice a budu pak k dispozici. To už nás však zezadu zablokovalo civilní vozidlo, z něhož k nám přiběhl muž, který se choval, jak by zatýkal zločince : Vyzýval příslušníky VB, aby použili zbraně a jednu chváli nás jí sám ohrožoval. Rozhodl jsem se zůstat v zamčeném autě, dokud se neuklidní, anebo se neobjeví někdo jiný : nechtěl jsem riskovat, že budu v sebeobraně obviněn z napadení veřejného činitele, jak to den před tím sdělili mé ženě, kdy oznámila, že podí stížnost. Začal jsem mačkat klakson, abych přivolal svědky. Neznámý muž jako by docela stratil sebeovládání, opatřil si z jednoho vozu železnou tyč a vypátral nejprve elektriku na levé straně kapoty, přičemž poškodil i

mlhovku, blinkr a chladič. Pak začal páčit mé dveře; zahrnoval nás sprostými urážkami a naznačoval mi tyčí, co mě čeká, až opustím vůz. Dveře povlovali a já jsem nechtěl, aby se jeho hněv vybil i na mé ženě. Když si běžel pro nový nástroj, otevřel jsem a vystoupil směrem k příslušníkům VB. Přitom jsem zavolaal na několik náhodných svědků své jméno, protože všechno, co se zatím odehrálo nemělo charakter legální akce. Za to mne muž uhodil do hlavy tak, že jsem stratil rovnováhu. Když mne příslušníci VB spíš nesli než vedli do hlídkového vozu, provázel mne ještě několika kopanci.

Do ruzyňské věznice jsem přijel kolem 11,30, ale teprve za dvě hodiny mi byla přinesena obsílka. Vyplynulo z ní že jsem byl popsáným způsobem opět předvolán jako svědek.

Má žena ztrávila s neznámým příslušníkem StB v našem voze ještě asi půl hodinu, po kterou hledal klíčky, zapadl pod sedadlo. Po tu dobu ji dál sprostě urážel - samozřejmě nám oběma tykal - několikrát ji udeřil přes tváře rukavice a hadrem na utírání skla. Pak ji v mém voze dopravil také do Ruzyně, kde musela zůstat až do mého propuštění /kolem 17,00/. Obsílku neviděla vůbec.

Ze všech žádostí a stížností, které jsem v Ruzyni dne 10.1. přednesl, byla vyslyšena jen jediná : mohl jsem krát vidět svou ženu, abych se ujistil, že je v moci státu, nikoli neznámých lidí, kteří se dvakrát chovali naprosto nezákonně. Má žádost, aby byly obě události ihned přešetřeny, byla odmítnuta s tím, že si mám podat stížnost na inspekci ministerstva vnitra. Všichni vyšetřovatelé vyslovovali zprvu na události politování a distancovali se od ní. Zakrátko ji však začali bagatelizovat a dávali na jevo, že mé ženě a nikdo neuvěří.

Očekával jsem, že mi bude alespoň vůz úředně předán, ale byli jsme pak s mou ženou prostě vysazeni na dvůr, kde stál se všemi šrámy ve tmě a nám nezbylo než s ním prostě odjet.

Podávám tedy stížnost na to :

1. že jsem byl dva dny po sobě násilně předveden k svědectvu výslechu, aniž mi byla předložena obsílka či vůbec leno, za jakým účelem jsem odváděn, ačkoli je známo, že jsem v minulosti bez výjimky vždy a včas se dostavil na každé řádné pozvání,
2. že byla dva dny po sobě předvedena i moje žena, která

- druhém případě nebyla obeslána ani dodatečně a při prvním předvedení utrpěla poranění menisku, které nyní léčí
3. že příslušník StB Martinovský vnikl do mého bytu, aniž k tomu měl oprávnění,
 4. že neznámý příslušník StB vyhrožoval mé ženě i mně zbraňmi a železnou tyčí, že nás hrubě urážel i fyzicky napadal
 5. že můj vůz byl při akci, ke které při řádném předvolání vůbec nemuselo dojít, poškozen.

Za poslední léta zůstalo mnoho mých dotazů, návrhů, žádostí i stížností bez odpovědi. Domnívám se však, že uvedené skutečnosti jsou natolik závažné, aby byly nestranně prošetřeny. Moje žena i já jsme připraveni podat podrobné ústní vysvětlení a uvést osoby, které naše tvrzení dosvědčí.

Pavel Kohout

Jelena Mašínová

118 CO Praha 1, Hradčanské náměstí 1

V Praze dne 14.1.1977

Národní muzeum v Praze
Dr. Zdeněk Mlynář, CSc.,
pracovník entomologického oddělení
Národního muzea v Praze

Věc : Okamžité zrušení pracovního poměru

Ruším s Vámi podle § 53 odst. 1 b/ a 7 c/ Zákoníku práce okamžitě pracovní poměr, sjednaný pracovní smlouvou ze dne 12.2.1969.

Ruším jej z těchto důvodů :

Pracovníkům NM podle statutu č. 13 ve smyslu poslání tohoto ústavu je uložena povinnost pracovat podle svých sil a zkušeností, vědomostí ve prospěch socialistické společnosti. Svým připojením se k pomlouvačné pobuřující akci zvané Charáa 77, namířené proti ústavním principům a základům společenského a státního zřízení republiky, jste tuto povinnost hrubě porušil. Pobouření veřejnosti nad tímto činem je takové, že Vaše další setrvání na pracovišti narušuje dělnou atmosféru pracovního kolektivu. Současně jste se dopustil jednání naplňujícího znaky skutkové podstaty trestného činu proti základům republiky takového rázu, že bez ohrožení řádného plnění úkolů organizace není možné Vaše setrvání v ní do uplynutí výpovědní lhůty.

Tím jsou splněny zákonné důvody k tomu, aby s Vámi NM zrušilo okamžitě pracovní poměr podle § 53 odst. 1 písm. b/ a c/ Zákoníku práce, a to ke dni 17.1.1977.

Toto rozhodnutí je učiněno ve lhůtě stanovené § 53 odst. 2 a ZV ROH dal k němu předchozí souhlas 17.1.1977 podle § 59 odst. 1 Zákoníku práce.

Dostavte se do osobního oddělení, které provede příslušné záznamy a likvidaci Vašich požitků.

Dne 18.1.1977 proveďte písemnou formou předání funkce svému bezprostředně nadřízenému pracovníku, včetně předání svěřených pracovních pomůcek. Odnešte z pracoviště veškerý materiál osobní povahy.

RNDr Adolf Čejchan, CSc.,
ředitel Národního muzea v Praze

V Praze dne 16. února 1977.

Obvodní soud pro Prahu 1, Ovocný trh 14, Praha 1-Staré Město
Žalobce : Doc. JUDr. Zdeněk Mlynář CSc.

Žalovaný : Národní muzeum v Praze, Praha 1, Václavské nám. 68

Žaloba o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru

1. Dne 17.1.1977 zrušil se mnou žalovaný okamžitě podle § 53 odst. 1 b/c/ Zákoníku práce pracovní poměr, sjednaný pracovní smlouvou ze dne 12.2.1969.

Důkaz : Písemné oznámení ředitele NM čj. 34/77 ze dne 17.1.1977.

2. Proti tomuto rozhodnutí jsem písemně vznesl námitku a vyjádřil své stanovisko, že trvám na tom, aby me žalovaný i nadále zaměstnával.

Důkaz : Dopis ředitele NM žalobci čj. 35/77 ze dne 18.1.1977.

4. Uvedené okamžité zrušení pracovního poměru považuji za nezákonné. Odůvodnění postupu žalovaného, uvedené v dopise ředitele NM čj. 34/77 ze dne 17.1.1977, zní :

"Pracovníkům Národního muzea podle Statutu čl. 3 ve smyslu poslání tohoto ústavu je uložena povinnost pracovat podle svých sil a podle svých zkušeností a vědomostí ve prospěch socialistické společnosti.

Svým připojením se k pomlouvácké a pobuřující akci, zvané "Charta 77", namířené proti ústavním principům a základům společenské a státního zřízení republiky jste tuto povinnost hrubě porušil. Pobuření veřejnosti nad tímto činem je takové, že Vaše další setrvání na pracovišti narušuje důlnou atmosféru pracovního kolektivu.

Současně jste se dopustil jednání, naplňujícího znaky skutkové podstaty trestného činu proti základům republiky, takového rázu že bez ohrožení řádného plnění úkolů organizace není možné Vaše setrvání v ní do uplynutí výpovědní lhůty".

Tímto odůvodněním se ředitel NM cítí oprávněn postupovat podle ustanovení § 53 odst. 1 písmeno b/ a c/ ZP. Užití těchto ustanovení ZP však tím odůvodněno není, a to z následujících důvodů :

Ustanovení § 53 odst. 1 b/ ZP vyžaduje, aby pracovník porušil pracovní kázeň tak hrubým způsobem, že jeho ponechání v organizaci není možné do uplynutí výpovědní lhůty z důvodů udržení pracovní kázně v organizaci.

Pojem pracovní kázeň je v ZP vymezen textem § 72, případně i § 73 /základní povinnosti pracovníků/. Zeela jednoznačně se vztahuje na chování pracovníka při práci, tj. v hráběhu pracovního procesu. Také shora citovaný Statut NM ukládá povinnost pracovat ve

prospěch socialistické společnosti. Pro pracovní vztahy v Národním muzeu neexistuje žádná právní norma, který by s faktem pracovního zařazení spojovala jakékoli nároky na chování pracovníků mimo pracovní proces, jak je tomu výjimečně u některých zvláštních kategorií pracovníků /např. učitelů, prokurátorů aj./

Za osm let práce v NM mi nebylo nikdy nic vytýkáno pokud jde o plnění pracovních povinností a úkolů ani pokud jde o dodržování pracovní kázně. Pracovní úkoly, které jsem v souladu s pracovní smlouvou, pracovními plány a pokyny vedoucích plnil v entomologickém oddělení NM, se týkaly komplexní taxonomického výzkumu hmyzu a péče o entomologické sbírky NM. Příslušná komplexní hodnocení z let 1972, 1974 a 1976 mi nikdy nevytykala žádné nedostatky v plnění těchto úkolů a v zachovávaní pracovní kázně. Domnívám se, že jsem pracoval ve prospěch socialistické společnosti, neboť příslušné pracovní plány, zaměření práce a konkrétní úkoly byly stanoveny odpovědnými vedoucími činiteli NM, kteří zajišťují neusměrňují práci zaměstnanců v rozporu s prospěchem socialistické společnosti.

Ani Zákoník práce, ani Statut NM a ani žádná jiná právní norma mi však nepřikazuje, jak má smýšlet o některých společenských a politických problémech a jak mám nebo nemám toto smýšlení vyjadřovat mimo pracovní proces. Svým podpisem pod "Prohlášení Charty 77" jsem vyjádřil svůj názor, že četná politická a občanská práva, jasně stanovená v Mezinárodních paktech o lidských právech /viz text vyhlášený ministrem zahraničních věcí ČSSR č. 120/76 Sb./ nejsou u nás v současné době určitým občanům prakticky zaručena proto, že smýšlení a názory těchto občanů nejsou v souladu s přáním nositelů politické moci. Takový názor jsem si vytvořil na základě zkušeností - jak z vlastních, tak mnoha přátel a známých - a trvám na jeho opodstatněnosti. Mít takový názor a projevit ho /nevíce prokazatelně mimo pracovní proces/ však nemůže být vykládáno jako hrubé porušení pracovní kázně.

Není rovněž žádného důkazu pro tvrzení, že moje chování jakkoliv ohrozilo udržení pracovní kázně v organizaci, jak to výslovně požaduje ustanovení § 53 odst. 1b/ ZP! Nelze odbyt úplnou absencí takových důkazů odkazem k anonymnímu "pobouření veřejnosti", neboť podobný důvod pro okamžité zrušení pracovního poměru ZP nezná. "Charta 77" se mohla stát známa nejdříve dne 7.1.1977, a to ještě ze zahraničního rozhlasu. Shodou okolností jsem měl ve dnech 7.-11.1.1977 dovolenou. Nastoupil jsem tedy práci ve středu dne 12.1. a pracoval tři dny - do pátku 14.1.1977. Za tyto tři dny nedošlo vůbec k ničemu co by opravňovalo tvrzení, že moje přítomnost "narušuje dělnou at-

mošféru kolektivu"/ či, jak to přesně žádá zákon, že tato přítomnost brání "udržení pracovní kázně v organizaci"/. Po všechny tři dny probíhala práce v kolektivu zcela normálně a nelze uvést ani jediný doklad narušení pracovní kázně. Přesto však jsem byl v pondělí 17.1.1977 okamžitě propuštěn z práce s citovaným odůvodněním.

Druhým důvodem pro okamžité zrušení pracovního poměru v mém případě má být naplnění ustanovení § 53 odst. 1 c/ ZP. Toto ustanovení vyžaduje splnění dvou podmínek : aby pracovník ohrozil bezpečnost státu a aby nastal stav, kdy jeho setrvání v organizaci do uplynutí výpovědní lhůty není možné bez ohrožení řádného plnění úkolů organizace.

Stanovisko k otázce užití tohoto ustanovení v praxi, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí č. 3-10/1975 pod č. 51 výslovně říká : "Při posouzení toho, zda je splněna také tato podmínka, je zapotřebí přihlídnout zejména k povaze ohrožení bezpečnosti státu a ke konkrétním pracovním podmínkám organizace, u níž je pracovní v pracovním poměru".

Můj čin, který je kvalifikován jako "ohrožení bezpečnosti státu", spočívá v tom, že jsem mimo pracoviště a zcela mimo souvislost s úkoly tohoto pracoviště podepsal petiční dokument, kritizující praxi porušování některých lidských práv v Československu. Konkrétní pracovní podmínky na mém pracovišti v entomologickém oddělení v Praze - Kunraticích jsou dány tím, že je tu vykonávána práce zcela nepolitická, nikterak závislá na politických názorech a postojích, které snad pracovníci projevují mimo pracoviště. Nelze uvést ani jediný konkrétní úkol pracoviště, který by byl mou přítomností na pracovišti po podpisu "Charty 77" ohrožen ve svém řádném plnění, jak to vyžaduje ustanovení § 53 odst. 1/c ZP. Politické názory, které jsem projevil tímto podpisem, zastávám po celou dobu svého pracovního zařazení v NM od roku 1969; tato okolnost je známa a je také výslovně zachycena v komplexním hodnocení z jara 1976. Protože nelze uvést jediný důkaz, že by se někdo v tomto smyslu změnilo v lednu 1977, není dán ani žádný důvod k tomu, aby náhle bylo postaveno tak, jak se stalo okamžitým zrušením mého pracovního poměru.

Zákon žádá, aby organizace, rušící okamžitě pracovní poměr podle § 53 odst. 1c/, prokázala podle konkrétních okolností, že pracovník svým jednáním ohrozil bezpečnost státu, není-li to prokázáno jiným kompetentním orgánem (např. v trestním řízení a pod./). Podpis na "Prohlášení Charty 77" nebyl jako ohrožení bezpečnosti státu kvalifikován žádným k tomu kompetentním orgánem. Dne 22.1.1977 uveřejnilo "Rudé právo,/str.2/ následující hodnocení, formulované JUDr.

... a nás nemůže ovlivnit, jestli pamflet proti socialistickému Československu podepíše 200 nebo 300 lidí". Z toho vyplývá, že prezident ČSSR, generální tajemník ÚV KSČ a předseda Rady obrany státu sice považuje "Chartu 77" za "pamflet proti socialistickému Československu" /což je věc politického hodnotícího soudu/, avšak zřejmě ne za akt, ohrožující bezpečnost státu ve smyslu ohrožení "integrity státního zřízení, územní celistvosti, obranyschopnosti a mezinárodních vztahů státu", jak to požaduje důvodová zpráva v souvislosti s § 53 odst. 1 c/ ZP. Neboť gestliže by několik set lidí v tomto smyslu ohrozilo bezpečnost státu, setva by bylo možné o takové skutečnosti hovořit jako o něčem, co situaci ani "nemůže ovlivnit".

V našem právním řádu platí zásada jednotného výkladu zákonů. V případě, že by moje jednání bylo zákonným důvodem k užití § 53 odst. 1c/ z toho titulu, že představuje ohrožení bezpečnosti státu musilo by ovšem být stejné jednání několika set dalších signatářů Charty 77" důvodem ke stejné aplikaci téhož zákonného ustanovení, tj. k rozvázání pracovního poměru s okamžitou platností. Ve skutečnosti však takto zákon aplikován není, ačkoli ustanovení o ohrožení bezpečnosti státu nemůže být - co do kvalifikace samotného činu - ovlivněno druhem pracoviště. Buď bylo tedy nezákonně postupováno žalovaným - anebo nezákonně postupují stovky organizací, které nezrušily okamžitě pracovní poměry se signatáři "Charty 77".

Žalovaný nesplnil nutnou podmínku, aby sám prokázal, že jsem svým jednáním ohrozil bezpečnost státu. V čteném zdůvodnění ředitele NM ze dne 17.1.1977 se tomu vyhnul tím, že mne prostě obvinil z blíže neurčené trestné činnosti a tvrdí, že jsem se "dopustil jednání, naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu proti základům republiky". Podle našeho právního řádu mohou vznést takové obvinění vůči občanovi jen orgány vyšetřování a prokuratury a jeho konečnou platnost může potvrdit teprve soud. Není žádné právní normy, která by k tomu opravňovala ředitele Národního muzea. Formulace tohoto obvinění překročil tedy ředitel NM zjevně svéprávností, což by mělo být předmětem projednání správními orgány, nadřízenými Národnímu muzeu - a te na základě upozornění soudu, který tento fakt zjišťuje při projednávání pracovního sporu /případně na základě upozornění příslušného prokurátora v rámci všeobecného dozoru prokuratury/.

Z uvedených důvodů považuji proto i užití ustanovení § 53 odst. 1 c/ žalovaným za neodůvodněné a odporující zákonu.

Důkaz : Výsledkem účastníků řízení. Jako svědky předvolat :

1. RNDr. Adolfa Čejchana ČSc, ředitele Národního muzea v Praze, k podání důkazu o tom, že moje další setrvání na pracovišti narušilo udržení pracovní kázně a ohrozilo plnění úkolů pracoviště, jakož i důkazu o tom, že jsem ohrozil bezpečnost státu.

2. JUDr. Ján Feješ, generálního prokurátora ČSSR, k podání důkazu, zda moje jednání "naplňuje znaky skutkové podstaty trestného činu".

Navrhuji, aby soud vydal toto

r o z h o d n u t í :

Rozvázání pracovního poměru ze dne 17.1.1977 okamžitým zrušením podle § 53 odst. 1 b/ c/ Zákoníku práce mezi žalobcem a žalovaným je neplatné.

Doc. JUDr. Zdeněk Mlynář, ČSc.

Vyjádření žalovaného k žalobě o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru

Žalobce : Doc. JUDr. Zdeněk Mlynář, CSc. bytem Praha 1, Soukenická

11

Žalovaný : Národní muzeum v Praze, Praha 1, Václavské nám. 68 zast.
ředitelem RNDr. Adolfem Čejchanem CSc

právně zast. JUDr. Pravoslavem Heřboltem advokátem a členem
advokátní poradny č. 7, Praha 1, Mezibranská 19

Na žalobu o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru p
dáváme v udělené 15 denní lhůtě svým právním zástupcem toto

vyjádření :

Je správné, že žalobce pracoval u nás⁵ podle pracovní smlouvy z
dne 12.2.1969 a že přípisem ze dne 17. ledna 1977 zrušili jsme s
ním okamžitě pracovní poměr z důvodů uvedených v cit. přípise a to
podle ustanovení § 53 odst. 1 písm. b/ c/ Zákoníku práce. Toto oka
žité zrušení pracovního poměru je platné, neboť k němu dal předchozí
souhlas ve smyslu § 59 zákoníku práce ZV KCH naší organizace a
jsou i po skutkové stránce prokázány důvody pro okamžité zrušení
pracovního poměru uvedené v cit. přípise ze dne 17.1.1977.

Podle Statutu platného pro naši organizaci je jejím stěžejním
úkolem podílet se na plnění kulturních úkolů socialistického státu.
Základním předpokladem úspěšného plnění úkolů naší organizace je
socialistická pracovní kázeň pracovníků, která záleží v uvědomělé
plnění úkolů, které pro pracovníky vyplývají z jejich účasti na s
lečenské práci. Náplní socialistické pracovní kázně je tedy uvědo
mělé plnění úkolů, pracovat podle svých zkušeností a vědomostí ve
prospěch socialistické společnosti.

Tuto socialistickou pracovní kázeň žalobce porušil tím, že po
depsal tzv. Chartu 77. Svým podpisem se připojil k pomlouvačné a
bezpečně pobuřující akci namířené proti socialistické společnosti,
v jejíž prospěch byl povinen uvědoměle pracovat. Porušil tím zvlá
ště hrubým způsobem povinnosti pracovníka naší organizace. Vzhledem
k značnému pobouření veřejnosti způsobenému uvedenou akcí narušilo
by jeho další setrvání v naší organizaci plnění našich úkolů. Nen
proto možné, aby žalobce z důvodů uřčení pracovní kázně pracoval
u nás až do uplynutí výpovědní lhůty.

Tím, že žalobce tzv. Chartu 77 podepsal, způsobil spolu s os
tatními podepisovateli, že její uveřejnění v západních sdělovacích
prostředcích se stalo podnětem k pomlouvačné a nepřátelské kampani
proti stěžejním základům našeho socialistického zřízení. Socialis
tické společenské zřízení našeho státu je v rámci spojení stá
socialistické soustavy hlavní zárukou naší bezpečnosti. Dobrovoln

podpis tzv. Charty 77 je proto nutno pokládat za ohrožení bezpečnosti státu, i když by nebylo možno je považovat za trestní čin nebo jiné trestné jednání. Sám podpis tzv. Charty 77 však vylučuje, aby pracovník setrval v organizaci do uplynutí výpovědní lhůty, neboť by to znamenalo rovněž ohrožení řádného plnění našich úkolů.

Důkaz : zápisem ze schůze ZV ROH naší organizace ze dne 17.1.1977v
vyslechnutí účastníků.

Z uvedených důvodů navrhuje, aby žaloba o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru žalovancu organizací se žalobcem doc. JUDr. Zdeňkem Mlynářem ČSc byla zamítnuta a aby žalobce byl uznán povinným nahradit nám náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám Městského sdružení advokátů v Praze.

V Praze dne 11.3.1977

Národní museum

ředitel RNDr. Adolf Čejchan
CS

Ve věci mé žaloby o neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru podal žalovaný /Národní muzeum v Praze/ prostřednictvím svého právního zástupce dr. Heřbelta /AP č. 7-v Praze/ uvedenému soudu své vyjádření k žalobě, datované dnem 11.3.1977 a podepsané ředitelem NM RNDr. Adolfem Čechanem, CSc. Toto vyjádření jsem obdržel dne 23.3. a pověřuji za nutné podat k němu následující své

v y j á d ř e n í :

Ve citovaném přípise žalovaný jen znovu reprodukuje důvody, uvedené již v písemném odůvodnění okamžitého zrušení mého pracovního poměru ze dne 17.1.1977, neodpovídá ani na jediný argument žaloby a některými formulacemi ještě výrazněji potvrzuje protiprávnost vlastního postupu.

Pokud jde o užití ustanovení § 53 odst. 1b/ ZP, nebylo citováním v vyjádření žalovaného zejména vůbec dotčeno tvrzení žaloby ve dvou podstatných bodech :

1. Žádná právní norma, včetně Statutu NM, neukládá pracovníkům Národního muzea v souvislosti s jejich pracovním poměrem žádné nároky na jejich jednání mimo pracovní proces. Jednání mimo pracovní proces proto nemůže být nikterak kvalifikováno jako porušení pracovní kázně. Můj podpis "Prohlášení Charty 77" ze dne 1.1.1977 byl výlučně jednáním mimo pracovní proces.

2. Žalovaný znovu neuvádí jediný důkaz toho, že byla splněna zákonem vyžadovaná podmínka, že totiž moje přítomnost na pracovišti během výpovědní lhůty brání udržení pracovní kázně v organizaci. Zákon ji ně formuluje, aby k takovému stavu skutečně došlo - a aby tedy takový stav bylo možno prokázat. Žalovaný však jen opakuje mluvcem též že "vzhledem k značnému pobouření veřejnosti" moje setrvání v organizaci "by narušilo" /nikoli tedy, že skutečně bránilo udržení pracovní kázně! / plnění jakýchkoli blíže nekonkretizovaných "našich úkolů".

Pokud jde o užití ustanovení § 53 odst. 1c/ ZP, je výklad tohoto ustanovení žalováním v citovaném vyjádření výslovně v rozporu s výkladem, jaký témuž ustanovení podal mluvčí československé vlády Mezinárodní organizaci práce v době, kdy toto novelizované ustanovení vstoupělo v platnost. Je všeobecně známo, že jedním z podnětů k novelizaci ustanovení § 53 odst. 1c/ /a rovněž § 46 odst. 1e/ Zákona o práci bylo to, že MOP poukazovala na nesoulad znění, platného od roku 1969 připouštělo výpověď a okamžité zrušení pracovního poměru z toho důvodu, že pracovník projevil politické názory, nepohodli-

né vládě nebo zaměstnavateli. To odporovalo výslovným ustanovením mezinárodních pmluv.

Podle zápisu č. 36, OIT, 60. zasedání v Ženevě /Zpráva komise znalců pro uplatňování dohod a doporučení/, učinil na tomto mezinárodním fóru vládní představitel ČSSR toto prohlášení: "Revidovaný text článku 53 se týká případů, v nichž pracovník ohrozil bezpečnost státu... V takových případech je nutné podat důkazy, že pracovník se dopustil činu takového rázu, že uvádí v nebezpečí bezpečnost státu. Bezpečností státu se rozumí neporušenost státního území, neporušenost způsobilosti státu organizovat svou obranu, neporušenost státních institucí a státního tajemství". Po tomto prohlášení pak členové příslušné sekce učinili toto prohlášení, rovněž formulované v citovaném zápisu: "nyní se zdá, že nové znění článku 46 a 53 zákoníku práce, v němž byl nahrazen pojem "porušení socialistického společenského řádu" pojmem "ohrožení bezpečnosti státu", odstraňuje charakteristické znaky předchozího textu, které mohly dávat podnět k námitkám. Je důležité, aby tyto změny byly propegovány a skutečně uplatňovány. Je třeba zdůraznit, že neshodu v politických rozhodnutích nebo politických názorech nelze považovat za vázanou na bezpečnost státu, nýbrž za věc vztahující se k svobodě myšlení. Je důležité uplatňovat literu, ale také ducha dohody". Zezela v rozporu s vlastním smyslem novelizace § 53 odst. 1c/ - jak alespoň byl tento smysl prezentován vládním představitelům na půdě MOP - však žalovaný spatřuje "ohrožení bezpečnosti státu" v údajné neslučitelnosti svého podpisu pod "Chartou 77" se "socialistickým společenským zřízením", tj. vkládá do ustanovení § 53 odst. 1c/ právě ten obsah, který byl předmětem jednání MOP a v souladu s tím uzavřenými dohodami do právního řádu vkládán být nemůže. Žalovaný dokonce zcela neudržitelně konstatoval souvislost mezi svým podpisem "Charty 77" a mezi uveřejněním tohoto textu v zahraničí a komentováním tohoto textu i s ním souvisejících událostí s zahraničními sdělovacími prostředky. Uvedené okolnosti však jsou na mém osobním podpisu zcela nezávislé.

"Tím, že žalobce tzv. Chartu 77 podepsal - uvádí se ve vyjádření žalovaného ze dne 11.5.1977 - způsobil spolu s ostatními podepisovateli, že její uveřejnění v západních sdělovacích prostředcích se stalo podnětem k pomluvačné kampani proti stěžejním základům našeho socialistického zřízení. Socialistické společenské zřízení našeho státu je v rámci spojení států socialistické soustavy hlavní zárukou naší bezpečnosti. Dobrovolný podpis ~~socialistického zřízení~~ tzv. charty 77 je proto nutno pokládat za ohrožení bezpečnosti státu

Tento výklad pojmu "ohrožení bezpečnosti státu" je ve zjevném rozporu s výkladem téhož pojmu, který byl jako vládní výklad podán Mezinárodní organizací práce; na důkaz oprávněnosti tohoto tvrzení navrhuji vylechnout jako svědka E. Hamerníka, ministra práce a sociálních věcí ČSSR - k podání výpovědi o tom, jaký výklad § 53 odst. 1c/ ZF byl podán jako výklad vládní na fóru Mezinárodní organizace práce v Ženevě.

Podobně jako žalovaný neprokázal ve svém vyjádření žádné konkrétní okolnosti, které by svědčily o tom, že moje setrvání na práci brání udržet pracovní kázeň, neprokazuje ani nutnou podmínku aplikace § 53 odst. 1c/, že totiž moje setrvání v organizaci není možné bez ohrožení řádného plnění úkolů organizace. Neuvádí ani jeden jediný konkrétní pracovní úkol, který mým setrváním byl ohrožen. Naopak jen bez důkazů prohlašuje, že "sám podpis tzv. Charty 77 však vylučuje, aby pracovník setrval v organizaci do uplynutí výpovědní lhůty, neboť by to znamenalo rovněž ohrožení řádného plnění našich úkolů". To je obecné tvrzení, nikoli důkaz o konkrétně nastalé situaci, jak to požaduje i stanovisko, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí č. 9-10/1975, č. 51, ~~zároveň~~ citované mnou již v žalobě.

V citovaném vyjádření žalovaného je ještě zesílena argumentace v tom smyslu, že sám podpis "Charty 77" je ohrožením bezpečnosti státu, a důvodem pro použití § 53 odst. 1c/ zaměstnavatelem bez ohledu na konkrétní okolnosti při aplikaci zákonů. Pokud by stanovisko žalovaného bylo oprávněné, dopouštějí se porušení zákona všechny organizace, jež proti signatářům "Charty 77" /dnes je to více než 600 osob/ podle § 53 odst. 1c/ nepostupovaly. Domnívám se však, že se strany těchto organizací naopak zákon porušen není, nýbrž že byl porušen postupem žalovaného. Na důkaz oprávněnosti tvrzení, že neuplatněním § 53 odst. 1c/ vůči ostatním signatářům "Charty 77" nebyl porušen zákon, žádám předpoklat jako svědka JUDr. J. Fejše, generálního prokurátora ČSSR, k podání výpovědi o tom, zda neuplatněním § 53 odst. 1c/ organizacemi, jež zaměstnávají signatáře "Charty 77", byl porušen zákon.

Oproti odůvodnění okamžitého zrušení pracovního poměru ze dne 17.1.1977 mění žalovaný své stanovisko v otázce, zda jsem se dopustil trestného činu. Ve svém vyjádření ze dne 11.3.1977 připouští, že podpis "Charty 77" by snad nebylo možno považovat za trestný čin. Vzhledem k zákonem stanovené nemožnosti změny výpovědních důvodů však trvám na tom, aby předmětem jednání soudu byla i původní formulace žalovaného a aby tato otázka byla projednána ve smyslu žaloby.

V Praze dne 25.3.1977

Doc. JUDr. Z. Mlynář CSc. v.r.

Krajská správa SNB
odbor vyšetřování Státní bezpečnosti
kpt. dr. Žižka
vyšetřovatel STB
Ústí nad Labem

Zahrádky 17.1.1977

Věc : Protest proti provedení domovní prohlídky

Dne 14. ledna 1977 Usnesením krajské prokuratury v Ústí nad Labem, na doporučení Krajské správy SNB oboru vyšetřování STB byla provedena prohlídka v mém přechodném bydlíšti Sosnová 84, okres Česká Lípa, v mé nepřítomnosti.

Ve zdůvodnění, jak uvedeno, se praví : "... je důvodná podezření, že jmenovaný ve svém bydlíšti ukrývá různé písemnosti a tiskoviny protistátního charakteru u nichž nelze vyloučit, že budou rozšiřovány..."

Ohrazuji se do nejdůrazněji proti usnesení o domovní prohlídce a zvláště proti formulaci odůvodnění a podávám podle § 141 trestního řádu stížnost.

Jako jeden ze signatářů "CHARTA 77", která vychází z myšlenek "Všeobecné deklarace lidských práv", "Dokumentů helsinské konference" a především Mezinárodních paktů, které ČSSR ratifikovala a publikovala ve Sbírce zákonů č. 120/76 a přihlašuje se k nim, aby je plně podporovala - odmítám tendenci orgánů Státní bezpečnosti a Ministerstva vnitra učinit z této záležitosti trestný čin dle § 98 a 112 tr. zákona.

Zdůvodněním vyšetřovatele Krajské správy SNB totiž logicky znamená, že nejvyšší státní orgány ČSSR se dopustily návodu k trestnému činu, když tyto dokumenty přijaly a v závazné podobě publikovaly. Předpokládám, že předpisy uveřejněné ve Sbírce zákonů jsou závazné pro vyšetřovatele STB i krajského prokurátora v Ústí nad Labem.

Protestuji proti způsobu provedení domovní prohlídky. 7 9 mužů, kteří prohlídku prováděli, 2 úředníci STB se po celou dobu déle jak 5 hodin pohybovali bez možnosti kontroly v okolí a objektech mimo obytnou místnost, tedy v prostoru kde jsou hospodářské budovy a kam je možno, bez jakékoli kontroly, cokoli odložit.

V průběhu prohlídky byly fotografovány písemnosti čistě soukromého charakteru /adresy a telefonní čísla, osobní po-

námky a záznamy z doby delší 10-15 let/. Žádnou oporu v platných předpisech pak nemá skutečnost, že orgány provádějící prohlídku pořizovaly bez mého souhlasu fotografické snímky bytového zařízení v mém domku. V daném případě tedy nesporně překročily oprávnění dané jim trestním řádem, což by mělo být přinejmenším předmětem disciplinárního řízení

K věcem, které byly při prohlídce odňaty uvádím :

S výjimkou nábojů ráže 22 mm, o něž nemám zájem a které mě zůstaly z doby, kdy jsem byl oprávněným majitelem malorážní zbraně, jde o věci legálně nabyté.

Žádám proto, aby mě bylo vráceno :

Položka 2/ Báseň P. Kohouta. Nepředpokládá^m, že poezie, věnovaná k narozeninám národního umělce Jaroslava Seiferta je způsobilá k protistátní činnosti.

Položka 4/ Odňaté číslo 46 časopisu "Reportér" z 25.12.1968 /jde o legálně vydávaný časopis /přičemž zabavené číslo bylo před distribucí podrobeno cenzuře podle tiského zákona, jak si lze ověřit. Vzhledem k této skutečnosti nemůže obsahovat nic závadného.

Položka 6/ Rukopis publikace docenta Zd. Mlynáře, jde o marxistickou publikaci, která nemůže být předmětem zabavení. Pokud se týče časopisu Listy č. 2/74 a materiálu s názvem "Deset bodů..." jde o dokumenty, které bych nerad postrádal a doufám proto, že mě budou vráceny později.

Souhlasím s tím, aby tři kusy výměnného lištu /nevyplněné recepty/ byly dány do sběru, neb o ně zájem nemám.

Z důvodů shora uvedených žádám, aby napadené usnesení bylo jako nezákonné zrušeno a mně byly vráceny odňaté věci, které evidentně nemohou sloužit k žádné trestné činnosti a nebylo tudíž důvodů k z jejich odnětí.

Ladislav L i s

Sosnová 84

okr. Česká Lípa

Paní Anna Fárová, prom. hist.
Anny Letenské 17
Praha 2

Praha dne 18. ledna 1977
Číslo jednání 139/77

Věc : Okamžité zrušení pracovního poměru

Ruším s Vámi podle § 53 odst. 1b/ a 1 c/ Zákoníku práce okamžitě pracovní poměr, sjednaný pracovní smlouvou dne 18. května 1970. Ruším pracovní poměr z těchto důvodů :

Pracujete v organizaci ústředního charakteru, jejímž posláním je odborně ochraňovat památky významných výtvarných odvětví, zpracovávat je, veřejně je vystavovat, seznamovat s nimi nejširší veřejnost a aktivně se podílet na řešení teoretických úkolů výtvarně uměleckých a vědeckých. Váš podíl na naplňování tohoto společenského poslání Uměleckoprůmyslového muzea v Praze vyžaduje z Vaší strany aktivní prosazování státní kulturní politiky v oblasti, v níž pracujete.

Svým ztotožněním se s pmlouvačnou akcí, zvanou "Charta 77", která je namířena proti ústavním základům společenského a státního zřízení Československé socialistické republiky, jste hrubě porušila tuto povinnost. Pobouření našich pracujících nad čímž signatářů je takové, že bez ohrožení řádného plnění úkolů organizace není možné Vaše setrvání v ní do uplynutí výpovědní lhůty, neboť narušuje dělnou atmosféru celého pracovního kolektivu.

Toto rozhodnutí je učiněno ve lhůtě, stanovení § 53 odst. 2 Zák. práce a závodní výbor ROH dal k němu předchozí souhlas dne 18. ledna 1977 podle § 59 odst. 1 Zákoníku práce.

Dostavte se ihned do osobního oddělení, které provede likvidaci Vašich požitků a učiní příslušné záznamy.

Ve dnech 18. a 19. ledna 1977 předejte písemnou formou svou funkci a s ní související náležitosti svému bezprostředně nadřízenému pracovníkovi. Zároveň si z pracoviště vezměte veškeré věci osobní povahy.

Dr. Dagmar Hedová, ČSc
ředitelka

Ředitelství

Uměleckoprůmyslového muzea

Praha 1

ul. 17. listopadu 2

Praha, dne 27.1.1977

S okamžitým zrušením pracovního poměru ze dne 18. ledna 1977
č.j. 139/77 nesouhlasím

Domnívám se, že svým vnitřním občanským postojem jsem v žádném
případě neporušila své pracovní poslání, neohrozila řádné plnění
úkolů organizace ani nenarušila dělnou atmosféru celého pracovní-
ho kolektivu.

Je to můj soukromý postoj vedený dobrou vírou ve zlepšení našeho
veřejného života nikoliv negací.

Anna Fárová, prom. hist.
sam. odb. pracovník

Prohlášení Pavla Kohouta k některým tvrzením čs. tisku

Rudé právo že dne 15.1. t.r. a Tvorba č. 3 z 19.1. t.r. se snaží vzbudit v čtenářích dojem, že zájem o mé hry a prózy na Západě je uměle vytvářen zpravodajskými službami, které mě prostřednictvím uměleckých institucí skrytě honují za mou diverzní politickou činnost v ČSSR. Ve chvíli, kdy už tři čeští divadelníci a jeden žurnalista byli vzati do vazby pro trestný čin podvracení republiky, není to tvrzení tak směšné, jak se na první pohled zdá. O tom, že má vystoupení byla vždy jen legální obranou proti nezákonným diskriminacím, existuje mnoho důkazů. Obracím se nyní na všechna divadla, nakladatelství, rozhlasové a televizní ústavy v Evropě, která hrají a vydávají Havla, Klímu, Klimenta Kohouta, Vaculíka a další autory v Československu zakázané, aby oznámila veřejnosti svých zemí, čs. vládě i nám, co je k tomu vede, a mají-li k dispozici jiné finanční prostředky než ty které vykazují.

Praha, 22.1.1977

Pavel K o h o u t

Prohlášení Pavla Kohouta k odnětí některých dokladů

Dne 21.1. t.r. odebrala mi policie nejen - jako řadě jiných signatářů Charty 77 - řidičský průkaz a doklady k vozu, ale navíc i občanský průkaz, který musí být údajně vystaven znovu, ačkoliv byl nedávno prolongován o pět let. Bylo mi vydáno prozatímní potvrzení, takže jsem nyní po všech stránkách provizorní občan. Musím se ptát, není-li to první krok k realizaci hrozby, která se v kampani proti Chartě 77 ozývá stále častěji : kdo upomíná vládu, aby plnila své závazky v oblasti občanských a lidských práv, nemá ve své vlasti co hledat. Chce jí čelit poukazem na vyhlášku 120/76, která modifikuje v ČSSR Mezinárodní pakt o občanských a politických právech v článku 12 odst. 4 praví : "Nikdo nesmí být svévolně zbaven práva vstoupit do vlastní země." Vykládám si to tak, že nikdo nesmí být zbaven ani práva ve vlastní zemi žít a rád bych znal stanoviska právníků, kteří se ve světě touto problematikou zabývají.

Praha 22.1.1977

Pavel K o h o u t

V Praze dne 8. února 1977

Federální vládě ČSSR
k rukám předsedy dr. L. Štrougala

Pane předsedo !

Vzhledem k obsahu článku "Spojí se i s čertem..." uveřejněném v pátém čísle týdeníku "Tvorba" z 2. února 1977 mám za to, že Vaše vláda nehodlá opravit tvrzení, že jsem jedním z organizátorů a vydavatelů Charty 77, ačkoliv jsem Vás dopisem z 24. ledna informoval, že tomu tak není, a žádal jsem, abyste toto nepravdivé tvrzení sami dali opravit.

Nejen že jste mé žádosti nevyhověli, ale připustili jste místo toho, aby byl o mně uveřejněn článek v "Tvorbě", v němž se tvrdí, že "... Drtina ani ve svých 77 letech se nerozpakuje znovu vyrazit do politického boje za zájmy reakčních živlů". Protože dobře víte nyní, že jsem sám do žádného boje nevyrazil a že jsem se naopak rozpakoval do boje vyrazit, pak tvrzení to je již vědomá nepravda a já se cítím být oprávněn a volat, abych naši i světovou veřejnost informoval o pravdě jakoukoliv cestou, která se mně naskytne.

Vítal bych ovšem i nyní, kdybyste se přece rozhodli informovat veřejnost pravdivě sami.

JUDr. Prekop D r t i n a

Pan

V Praze dne 24. ledna 77

JUDr. Lubomír Štrougal
předseda Federální vlády ČSSR

P r a h a

Pane předsedo !

Ve středu 12. ledna 1977 byl v Rudém právu uveřejněn redakční článek "Ztroskotanci a samozvanci", v němž jsem mezi jinými uváděn také já jako jeden z vydavatelů Charty 77, což neodpovídá pravdě.

Já jsem sice podepsal souhlas s obsahem Charty, ale na Chartě podepsán nejsem a výslovně jsem si zakázal, aby mé jméno bylo zveřejňováno.

Protože článek není podepsán a byl pak uveřejněn i v jiných listech, je jasné, že bez souhlasu a odpovědnosti vlády a jejího předsedy k jeho publikaci nemohlo dojít. Jestliže přesto v úředním dokumentu, kterým zmíněný článek je de facto, jsem napadán jako jeden z původců Charty, ačkoliv to není pravda, pak nevidím jiné cesty, než požádat Vás, pane předsedo i Vaši vládu, abyste uvážili jak napravit škodu, která mně tím falešným tvrzením byla způsobena. Jistě chápete, že bránit se pomluvě tiskovou opravou nemohu a patrně by ji žádný lézťák v Československu neotíkal.

Žádám proto, abyste učinil opatření, která pokládáte za správná, aby tak byl opraven omyl poškozující mou pověst.

S pozdravem

JUDr. Prokop D r t i n a

Případ Ziny Kočové

Dne 20. ledna t.r. se dostavila na správu vyšetřování Stb do Bartolomějské ulice signatářka Charty 77 sedmadvacetiletá Zina Kočová, studentka filozofické fakulty Karlovy univerzity, po níž po pět dnů pátrala, která soustavně obtěžovala její příbuzné. Již 14. ledna v 5 hod 30 min. byla předvedena příslušníky VB k tkzv. svědecké výpovědi do věznice Ruzyně; pplk. Studený ji tam vyslýchal na Chartu 77.

Zina Kočová odmítla vypovídat s poukazem na § 100, odst. 2 tr. ř.

Zina Kočová ukončila pětileté studium na FF UK dne 30. června 1976 a v současné době pracuje na diplomové práci a připravuje se ke státní zkoušce z perštiny.

K údajnému svědeckému výsledku se dostavila sama dne 20. ledna kolem 17. hodiny. Výslech skončil ve 22,30; poté byla převezena na okrsek Praha 3, kde byla po celou noc podrobena novému výsledku, týkajícího se jejího soukromí.

Dne 20. ledna ve večerních hodinách byl rovněž vyslýchán její druh Karel Freund, který byl zadržen v bytě Petrušky Šustrové, podroben zcela protiprávně a dvakrát osobní prohlídce /jeho adresář mu byl odňat a vrácen až na dvě hodiny/ a který byl zbaven svého řidičského průkazu pod zcela průhlednou záminkou : popisné číslo domu trvalého bydliště, které je v občanském průkazu změněno, neodpovídá popisnému číslu domu, které je uvedeno v řidičském průkazu. Karel Freund byl po celou dobu výsledku vyzýván, aby o Zině Kočové vypovídal a aby uváděl své přátele a známé v Praze; několikrát mu bylo opakováno, aby raději vypovídal, jinak že se nedoplatí; jde o pokutu za vadu v řidičském průkazu a dále ze to, že nebyl hlášen v bytě matky Ziny Kočové, kde bydlel. Karel Freund odmítl vypovídat s poukazem na svůj poměr k Zině Kočové. Jeho výslech nebyl svědecký, ale tkzv. informativní.

Zina Kočová byla v pátek 21.1. v 6 hod. ráno eskortována na venerologické oddělení Fakultní nemocnice II, Apolinářská 4, Praha 2, kde je přednostou MUDr. Jan Kvíčera. Domnívaje se, že jde o lékařskou kartu, podepsala v rozespalosti těžko čitelný text, že se podrobuje vyšetření dobrovolně. Lze konstatovat, že tento podpis na ní byl vylákán lstí. Od té doby, tedy 5. den, je držena na tomto uzavřeném oddělení. Podle posledních informací nebyla dosud vyšetřena. Teprve v neděli dopoledne se jí podařilo zatelefonovat a v neděli odpoledne

ji směla navštívit její matka. Hygienické poměry na oddělení jsou dle jejího vlastního vyjádření úděsné /pacientky myjí záchody bez rukavic apod./, takže je reálné nebezpečí, že v prostředí nakažených prostitutek onemocní pohlavní chorobou.

Nejméně deset přátel Ziny Kočové může kdykoliv veřejně potvrdit, že způsob života Ziny Kočové ani v nejmenším nemohl zavdat příčinu k tomuto postupu. Případ ukazuje, že policii jde o ponížení signatářů Charty 77.

Praha, 25. ledna 1977

propuštěna 2.2.1977

Soudruh doc. PhDr. Radim Palouš CSc
Praha

Podle § 53 odst. 1, písm. b/ Zákoníku práce č. 65/1965 Sbírky v novém úplném znění č. 55/1975 Sbírky zrušují okamžitě Váš pracovní poměr docenta pedagogické fakulty University Karlovy.

Důvodem k tomuto rozhodnutí je skutečnost, že jste podepsal protisocialistické prohlášení tzv. "Chartu 77". Tím jste porušil pracovní kázeň tak hrubým způsobem, že Vaše ponechání na pedagogické fakultě University Karlovy do uplynutí výpovědní lhůty není možné z důvodu udržení pracovní kázně.

ZV ROH vyslovil s tímto opatřením souhlas usnesením ze dne 24.1.1977.

prof. JUDr Zdeněk Češka CSc
v.r.
rektor UK

POZN. :

Stejnou výpověď dostal doc. dr. František Jinánek

Generální prokurátor ČSSR

nám. Hrdinů 1300

P r a h a 4

Věc : Oznámení trestního činu

Praha, 26. ledna 1977

V týdeníku "Ahoj" č. 3 byla lživá zpráva, že jsem zhotovil a dal do oběhu seriál pornografických fotografií. V deníku "Lidová demokracie" se dnes tato lež opakuje.

Dověděl jsem se, že v jednom z dnů mezi 17. až 19. tm. poslal vedoucí fotooddělení ČTK Lomoz zaměstnance předčasně domů /ve 14 hod./, do laboratoře přišli jiní lidé a vyrobili tam do rána 3.500 kusů fotografií pohoršlivého obsahu. Na protesty zaměstnanců druhé dne podal vedoucí vysvětlení, že tento úkol dostal od Svěřčiny, ředitele ČTK.

Mám důvod domnívat se, že je to provokace proti mně, protože v září m.r. jsem byl na Státní bezpečnosti vydírán a vyhrožovalo se mi právě takovou kampaní, jaká začala v "Ahoji".

Jestli si vzpomenete, pane generální prokurátore, stěžoval jsem si Vám v roce 1975 na to, že při domovní prohlídce byly mi odneseny věci, jež neměly s vyhledávanou trestnou činností nic společného, zejména fotografie soukromé povahy a nepočítané množství negativů bez protokolárně zjištěného obsahu. Odmítám odpovědnost za cokoli, co může být ještě vyvozováno z oné domovní prohlídky. Co se toho týče, podávám žalobu na majora Martinovského, který se dopustil jednak zneužití pravomoci a pak vydírání. Vám píšu však proto, abyste aspoň teď zasáhl proti pachatelům nového trestného činu.

Jako člověk odpovědný za dodržování zákona budete vinen vším, co se v této souvislosti stane, včetně odpovědnosti za to, co případně v úplné bezprannosti budu muset bez Vaší pomoci na svou obranu udělat. Neustoupím ničemu.

Omluvte překlapy v mém dopise a dělejte, prosím, rychle, co je Vaší povinností.

S posledním úctou

Ludvík Vaculík

Prohlášení Pavla Kohouta
k nabídce rakouské vlády

Podle sdělení několika vysílačů měla rakouská vláda - snad na dotaz čs. velvyslance ve Vídni - prohlásit, že je ochotna poskytnout signatářům Charty 77 politický asyl. Při všem respektu k takovému projevu lidské solidarity jsem jako občan hluboce znepokojen. Tak rychle má skončit nenásilný pokus uplatnit práva zakotvená v zákoně? Není spíš na místě ve smysle helsinského dokumentu zabránit, aby byl lidem svévolně znemožňován život ve vlastní zemi či aby mohli být dokonce ze své země vypovězeni? Nikdo se za posledních osm let ne namáhal dokázat např. mně činy, které by zpochybňovaly mé přirozené právo na vlast. Nikdo není proto oprávněn - pokud všechny slavnostní podpisy nemají ztratit platnost - mě připravit o rodinu, o přátele a o krajiny, o všecko, čo dává mému životu vlastní smysl. Apeluji znovu na svou vládu, aby proti mně a jiným signatářům Charty 77 užívala pouze politické prostředky. Apeluji na všechny vlády a strany Východu i Západu, kterým skutečně jde o lidská a občanská práva, aby se angažovali jako zprostředkovatelé. Nesmí být nazváno vměšování, jestliž se i zvenku někdo pokouší zmírnit konflikty, než přerostou v tragédie, které by měly následky pro celý svět.

P a v e l K o h o u t

Praha, 26.1.1977

Stanovisko Pavla Kohouta
k dotazům čs. úřadů,
zda hodlá přijmout politický asyl v Rakousku

Dne 28. t.r. se mne v přítomnosti mé ženy zeptali úředníci Krajského odboru pasů a víz, chci-li dobrovolně požádat o politický asyl nabídnutý rakouskou vládou údajně těm signatářům Charty 77, kteří nejsou spokojeni s domácími poměry. V kladném případě byl stát ochoten udělit námí vizum do 48 hodin a to bez poplatků, k bezcelnímu výjezdu s celým majetkem. Také otázku čs. občanství jsme měli podle této stručné informace rozhodnout sami. Protože oba funkcionáři nebyli pověřeni vyslechnout cokoli jiného než ANO či NE, požádal jsem, abych mohl odpovědět písemně.

Nabídku rakouské vlády považuji za příkladný projev lidské účasti, jakou by měly projevovat všechny vlády světa vůči každému, kdo je postihován za své odlišné smýšlení.

Reakci čs. vlády považuji za výraz pokračujícího nedorozumění. Nespokojenost občana s domácími poměry, projevená otevřeně a nenásilně, je projevem silného a neoslabeného vztahu k vlastní zemi. Je to nejzákladnější občanské právo a jeho nerespektování vrací svět před francouzskou revoluci.

Se svou zemí jsem prožil skoro všechny těžké i šťastné dny uplynulého půlstoletí. Osobní zkušenost z padesátých let a sovětská i naše odhalení období nezákonností mi ukázaly, jak snadno může být zneužito slepé víry proti pravdě, jak lehce lze zmanipulovat nadšení miliónů k prospěchu vládnoucí skupin. Je to největší poučení mého života; cítím morální povinnost řídit se jím i zpravit o něm své diváky a čtenáře doma i za hranicemi, protože jde o staré téma v nových souvislostech, problém, bez jehož vyřešení nemůže socialismus naplnit své poslání.

Ve dnech, kdy na mě z obrazovky, křičí špatně informovaní lidé, abych táhl ze své země, a kdy mi jiní, zřejmě lépe informovaní, protože znají mou přesnou adresu, mnohdy stejnými slovy anonymně slibují smrt, cítím tu povinnost ještě víc. Osobní obava, že by v ovzduší uměle vyvolané hysterie mohl někdo svůj slib bez zábran splnit, nemůže přehlušit myšlenku, že za těchto okolností odchod schvaluje bezpráví a otvírá hrubé násilí, zatím co setrvání vytváří předpoklad, aby konflikt přešel v dialog a nakonec zvítězil rozum.

Je to vláda a nikoliv vlast, s kým vedu v rámci platných zákonů občanskou při. Vlast je pro mne pohled z okna, hlasy dětí i přátel, krajiny, mého života i trvalá blízkost mých mrtvých.

Neodejdu z Československa dobrovolně.

Na svou vládu se obracím s novou žádostí, aby nikoli policie, ale příslušná politická místa zkoumala nepředpojatě mou lidskou i profesionální situaci, která má stále dál k občanství a stále blíž k osudu psance.

Chci tu žít a ne živořit, nevidím důvod - a nikde se jej dosud nepokusil zákonně formulovat - proč mi má být v sedmdesátých letech 20. století zakázáno telefonovat, - jezdit autem, bydlet, kde jsem zvyklý, a dokonce vlastnit občanský průkaz, proč mám být tajně filmován a sledován ve dne v noci množstvím vozů i mužů jako zločinec.

Nepominou-li všechny tyto a jiné represe, z nichž musí ještě zvlášť zmínit pronásledování svých přátel za to, že nadále zůstávají přáteli, bude to vlastně jen jiná forma vyznání, směřující k jiné formě vypořádání.

Pavel K o u t

30.1.1977 v Praze

Jihočeský KNV v Českých Budějovicích - odbor školství

Jan Urban, středoškolský profesor

Gymnazium Prachatice

Věc : okamžité zrušení pracovního poměru

Odbor školství Jihočeského KNV v Č. Budějovicích ve smyslu ust. § 53 odst. 1 písm. b/ zákoníku práce s Vámi ruší okamžitě pracovní poměr, sjednaný pracovní smlouvou ze dne 3.12.1975 z těchto důvodů :

Na společné poradě všech pracovníků gymnázia, konané dn 19. ledna 1977, byla mj. projednána otázka Charty 77, kterou se snaží její signatáři znehodnotit výsledky naší společnosti za uplynulé období. Na závěr této porady byla schválena rezoluce na podporu politiky KSČ a proti Chartě 77.

Vy jako mladý učitel, kterému společnost dala důvěru vychovávat naši mládež v duchu marx-leninského světového názoru jste se svým odmítnutím podpisu schválené rezoluce vážně provinil proti Pracovnímu řádu pro výchovné a ostatní pracovníky škol a výchovných zařízení - směrnice MŠ ČSR z 19.7.1971 čj. 16300/71-132/ dále jen PŘ/. Dále jste se provinil proti čl. 1 PŘ - základní povinnosti pracovníků, který mj. stanoví, že předpokladem úspěšného plnění úkolů škol a výchovných zařízení je politicko-odborná úroveň pracovníků, socialistická kázeň, založená na vztazích soudružské spolupráce. Svým postojem jste se provinil nejen proti plnění PŘ, ale Váš postoj nezaručuje plnění další povinnosti, tj. vychovávat a vyučovat žáky tak, aby byli platnými a oddanými členy socialistické společnosti.

Odbor školství Jihočeského KNV Vaše odmítnutí podepsal souhlas na podporu politiky strany a proti Chartě 77 hodnotí jako ztrátu důvěry socialistického učitele. Vaše zdůvodnění nepodepsání rezoluce tím, že jedním ze signatářů je i jeden Váš dobrý známý - Věnek Šilhán - který by nic špatného nepodepsal, jen dokresluje Váš skutečný postoj k Chartě. Svým klamným postojem k signatářům Charty 77 jste se hrubě provinil i při plnění slibu učitele, který jste podepsal. Slibem jste se mj. zavázal, že budete vždy pracovat v zájmu dělnické třídy

a uskutečňovat politiku KSČ, že budete věrný ČSSR a budete obhajovat a upevňovat její socialistické zřízení.

Dále se ve slibu uvádí :

"Jsem si vědom toho, že svým osobním životem, postoji a jednáním, účastí ve veřejném životě a vystupováním podstatně ovlivňuji jako socialistický učitel i nejbližší okolí".

Z tohoto důvodu Váš současný postoj negativně ovlivňuje nejen nejbližší veřejnost, ale i spolupracovníky a žáky školy a proto není žádoucí, abyste nadále zůstal jako učitel a vychovatel mladé generace naší společnosti.

Z výše uvedených důvodů Váš pracovní poměr končí dnem 28.1.1977.

ZV ROH dal k rozvázání pracovního poměru okamžitým zrušením předchozí souhlas dne 27.1.1977.

Razítko :

Jihočeský KNV-odbor školství
České Budějovice

Vedoucí odboru školství
JČ. KNV
Frant, Michálek
v zast. St. Straka

Proti tomuto rozhodnutí se můžete odvolat v zákonné lhůtě u okresního soudu.

POZN.: Současně dostal ze stejných důvodů výpověď středoškolský profesor v Prachaticích Karel Pecháček.

Generální prokuratura ČSR

Věc : Stížnost

Dne 21. ledna asi ve 20, 30 hod. přelezlo plot naší zahrady v Čelné ulici čp. 63 v Praze 10 pět lidí : čtyři v civilním oblečení, kteří se přes sklo dveří vykazovali nějakými červnými průkazy, a jeden uniformovaný příslušník VB. Zazvonili na zvonek u branky vedoucí na zahradu teprve tehdy, když zjistili, že domovní dveře jsou zamčené. Domáhali se vstupu do našeho bytu hrozbami, že vyrazí dveře, skutečně vyrazili okno jednoho pokoje v přízemí a tvrdili, že hledají blíže neurčeného "chlapa". Nechtěli jsme, aby nám tyto lidé, prohlášení se za pracovníky Státní bezpečnosti, zdemolovali vstupu do bytu : V mrazech, které byly, by to bylo nepříjemné. Nechtěli jsme také, aby vzbudili děti, které již samozřejmě sply. Proto jsme vpustili dvě osoby, z nichž jedna prošla naším bytem a hledala předmět o velikosti člověka. Později se ukázalo, že se jedná o Svačopuka Karáska, jehož podobní lidé hledali též den v bytě Jiřího Němce v Ječné ulici č. 7 a též v bytě S. Karáska. Vyraženým oknem podal jeden z vetřelců list papíru jinému příslušníku StB uvnitř a požádal ho, aby si na tomto listě něco napsal na psacím stroji, aby prý měli "vzorek". Tento příslušník nejprve žádal nás, abychom něco napsali, a když jsme mu odmítli vyhovět, napsal si to sám. Žádáme, aby bylo vyšetřeno toto nebezpečné a nezákonné jednání lidí zaměstnaných ministerstvem vnitra.

Dagmar Suková

Jaroslav Suk

Čelná 63

100 00 Praha 10 - Strašnice

V Praze dne 28. ledna 1977

Doc. dr. Jaromír Obzina, CSc
ministr vnitra ČSSR
Praha

Pane ministře !

V závěru tiskové konference proti Chartě 77, který dne 24. a 25. ledna vysílal pražská televize, prohlásil důchodce Antonín Černý, že můj otec byl "zemským velitelem četníků na Moravě".

Můj otec Hubert Mlynář bojoval za první světové války v československých legiích v Itálii, po roce 1918 zůstal v aktivní službě v čs. armádě. Jako bývalý důstojník této armády se za okupace účastnil odboje proti nacistům a v armádě sloužil také po roce 1945. Nikdy nesloužil u četnictva. V květnu roku 1945 se stal členem KSČ a koncem roku 1946 byl z rozhodnutí tehdejší branné komise ÚV KSČ přeřazen z armády ke Sboru národní bezpečnosti. Dekretem tehdejšího ministra V. Noska byl pak jmenován zemským velitelem SNB v Brně. V téže funkci se zabil při autohavarii v říjnu 1948.

Mně osobně nevadí, přidá-li někdo v naší televizi k pomluvám a urážkám, které jsou tu na mou adresu často pronášeny, ještě nějakou další pomluvu. Upozorňuji Vás na tuto věc z jiného důvodu.

Myslím, že byk bylo v zájmu všech Vám podřízených příslušníků SNB odlišovat tento sbor od četníků před rokem 1945. Jinak by se totiž mohlo stát, že někdy v budoucnu nějaký jiný důchodce označí v televizi třeba Vaše děti za děti "vrchního velitele všech četníků v Československu". Kdyby tou dobou ještě u nás trval režim podobný dnešnímu, mohla by jim pak vzniknout nejedna potíž, například i při hledání zaměstnání.

V Praze, 26. ledna 1977

Doc. dr. Zdeněk Mlynář, CSc.

Světové odborové federaci
Praha

Vážení soudruzi,

obracím se k vám s žádostí, abyste zaujali stanovisko k tomu, že v Československu jsou propouštěni z práce lidé, kteří projeví kritické názory vůči oficiálním politické moci.

V posledních dnech bylo v Praze propuštěno z práce asi deset občanů, kteří podepsali prohlášení Charty 77, požadující, aby vláda plnila závazky, které na sebe vzala schválením mezinárodních paktů o lidských a občanských právech. Jde zatím jen o jednotlivé případy, ale o dalších propouštěních z práce se jedná. Obávám se, že jakmile zeslábnou mezinárodní pozornost k těmto otázkám, budou pod různými záminkami a z různých formálních důvodů masově propouštěni z práce ti, kdo se odvážíli projevit své názory, odlišné od názorů politické moci.

Se mnou osobně byl dne 17.1.1977 rozvázán pracovní poměr s okamžitou platností /podle § 53, odst. č/ čs. zákoníku práce, který to připouští, jestliže pracovník prokázaně ohrozil bezpečnost státu/ s odůvodněním, že jsem proušil povinnost pracovat ve prospěch socialistické společnosti. "Svým připojením se k pomlouvačné akci, zvaná Charta 77, namířené proti ústavním principům a základům společenského a státního zřízení republiky jste tuto povinnost hrubě porušil. Pobouření veřejnosti nad tímto činem je takové, že Vaše další setrvání na pracovišti narušuje dělnou atmosféru pracovního kolektivu. To se doslova a do písmene uvádí jako důvod okamžitého propuštění z práce.

Lidé, kteří jsou v Československu propuštěni z práce z politických důvodů, jsou stavěni do následující situace :

- tito lidé nemají nárok na jakoukoli podporu v nezaměstnanosti /která v Československu vůbec neexistuje, neboť tu přece není nezaměstnanost/;
- tito lidé nemohou žít ani z podpory, kterou by jim ze solidarity poskytli jednotlivci nebo skupiny občanů, protože tím by se dopustili trestného činu příživnictví; také ti, kdo by podporu poskytovali a organizovali, by byli vystaveni různým formám persekuce.

Tito lidé a jejich rodiny jsou tedy zcela vydáni na pospas libovůli mocenských aparátů, z jejich podnětu byli zbaveni

práce. Známé "černé listiny" soukromých podnikatelů, proti nimž vždy bojovalo dělnické hnutí, měly vždy jen omezenou platnost ve sféře, do níž sahal vliv soukromého kapitalisty. "Černá listina", organizovaná potají státem, platí absolutně pro všechny pracovní příležitosti v zemi.

Odbory v Československu nejenom že k tomu všemu mlčí a mnohými svými funkcionáři tomu aktivně asistují, ale navíc někdy zbavují pronásledované i poslední formální opory - členství v samotných odborech. Tak např. inženýr Jiří Judl z velkého pražského závodu ČKD byl v minulých dnech vyloučen z odborů proto, že prý podpisem Charty 77 se stal rozbijčem jednoty odborů. Je tím míněna skutečnost, že Prohlášení Charty 77 se dovolává článku v Mezinárodním paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech a konstatuje, že stav, kdy odbory jsou ve všem zcela závislé na direktivách jiných politických aparátů, "břání dělníkům a ostatním pracujícím zakládat bez jakýchkoli omezení odborové a jiné organizace k ochraně svých hospodářských a sociálních zájmů a sveobodně využívat práva na stávku".

Žádám vás, soudruzi, o několik konkrétních kroků :

1. Ustavte komisi /nebo jiný pracovní útvar/ SOF, která přešetří praxi československých odborů jako členské organizace SOF při pracovní perzekuci a diskriminaci občanů za jejich politické názory; komise nechť jedná jak s oficiálním představiteli čs. odborů, tak také s těmi, kdo jsou obětí pronásledování.
2. Vyslovte veřejně své stanovisko k tomu, zda dovolávat se čl. 8 Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech může být v kterékoli zemi považováno za rozbíjení odborů a zda může být důvodem k vyloučení z odborové organizace.
3. Žádejte zrušení výpovědí, daných v Československu z politických důvodů. Zasaďte se za to, aby českoslovenští občané takto propuštění z práce nebo diskriminováni v pracovním zařazení měli ke své obhajobě stejné možnosti, a stejná práva, jako mají občané Německé spolkové republiky, postižení zákonem o zákazu výkonu některých povolání /tzv. Berufsverbot/.

Pokud vím, obrátil se již roku 1975 na SOF Alexandr Dubček, když byl vyloučen z čs. odborů za svou kritiku současného režimu osobní moci v Československu. Protože na tento jeho dopis nikdy nedošlo k žádné odpovědi, je možné, že adresátovi v Praze nikdy

nedošel. Chci předejít opakování podobné situace a tento svůj dopis zasílám jako dopis otevřený, tj. dávám jeho text k dispozici tiskovým agenturám v Praze.

V Praze dne 27. ledna 1977

Se soudružským pozdravem
Zdeněk Mlynář

Dopis Jana Patočky Ludvíku Vaculíkovi

Pan

Ludvík Vaculík

spisovatel

Praha

Milý a vážený příteli,

dovolte, abych se rovněž vyjádřil k událostem poslední doby, pokud se Vás dotýkají. Musím se Vám přiznat, že tehdy, když jsem se dozvěděl o "výsledcích" a vyděračných důsledcích domácí prohlídky u Vás před půlročním rokem, byl jsem hodně zdrcen a bezradný. Musím se Vám přiznat i k té slabosti, že jsem ve fantazii přemýšlel i o oněch dvou možnostech, které Vám bezectní vyděrači nabídli. Teprve teď jsem prozřel k jasnému pochopení, že jediné možné řešení bylo to, které pro Vás i pro všechny osoby Vám blízké bylo svrchovaně těžké a k němuž Vy jste přesto nechal dojít. Jsem Vám za to a též za toto poučení nejopravdověji k díkům zavázán. Nelze ustupovat násilí ani když vystupuje v rouše domněle "marxistického" rozhořčení a když má všechny maloměstácké sklony na své straně. Všichni lidé, v kterých nepřestával mluvit cit pro to, co je správné, musí být dnes s Vámi a na Vaší straně. Opovržením stihne ty, kdo si dnes troufají se na Vás ušpat svými loupežnými podvody a nepravdami.

27.1.1977

Vás Jan Patočka v.r.

Výňatek ze zápisu schůze ZV ROH Krajského střediska státní památkové péče a ochrany přírody v Českých Budějovicích konané dne 27. ledna 1977, na níž byl projednán a schválen návrh ředitele střediska Klečky na okamžité propuštění zaměstnance dopravního oddělení, 26letého řidiče Michala Rabase.

... Schůzi zahájil předseda ZV ROH s. Šmíd a uvedl, že pracovníci naší organizace tak jako drtivá většina našeho národa odsouhlasili protistátní hanopis tzv. Charta 77. Pak přečetl rezoluce které tento pamflet odsoudily. Dále řekl, že tyto rezoluce podepsali všichni pracovníci kromě s. Rabase, který odmítl rezoluci podepsat s odůvodněním, že tzv. Charta 77 nebyla zveřejněna, ale že on ji slyšel číst ve vysílání Svobodné Evropy a že obsah Charty 77 odpovídá jeho názorům a je v souladu s dohodami, které podepsala ČSSR. S. Rabas toto stanovisko přednesl před celým kolektivem OÚ a ovlivnil jeho jednání. Přestože s ním hovořili jiní soudruzi jako s. Šmíd, Jelínek a Háva v průběhu týdne, své stanovisko nezměnil a na desetiminutovce a jednání OÚ znovu potvrdil svůj původní postoj s odvoláním, že si jej utvrdil po polechu brisského rozhlasu. Dále prohlásil, že není možné se spoléhat na informace Rudého práva, protože dříve psálo hřaxalivě o J.B. Titovi a dnes do Jugoslávie jezdí Brežněv na návštěvu. Dále uvedl, že poslouchal 11. program televize, kde byla výzva k tomu, aby každý stál pevně na svých nohou a to že on stojí. Po kritice od s. Šmída, s. Havlíčkové a s. Horké na jednání OÚ připustil, že by měl být odvolán z funkce vedoucího OÚ na ekonomickém odboru KS a dodal, že by v tom případě rezignoval i na funkci člena komise péče o pracující. Na základě návrhu s. Šmída byl členy OÚ jednomyslně odvolán z funkce odborového důvěrníka a místo něho byla zvolena do této funkce s. Vojčová...

/Pozn. OÚ = odborový úsek, KS - krajská správa/

Na základě shora uvedeného jednání a jmenovitě na nátlak ředitele Klečky byl skutečně Michel Rabas s okamžitou plností z podniku propuštěn. Po delším úsilí se mu podařilo najít zaměstnání v jiném podniku jako závezník.

Prohlášení Pavla Kohouta
k důsledkům kampaně čs. sdělovacích prostředků
proti signatářům Charty 77

Po vysílání pořadu, ve kterém Čs. televize dne 22.1. t.r. uvedla i snímky mého bydliště, a současně s tím, kdy sdělovací prostředky daly zaznít hlasům, abych odešel z vlasti ke svým údajným imperialistickým chleboďárcům, doručila mi pošta, která mi u ž jinak nenosí nic, celkem 48 výhružných dopisů ve dvou dnech. Z výpisu, který přikládám, je zřejmé, že jsou psány ve stylu, otřesně připomínajícím pogromy na německé židy a intelektuály ve třicátých letech. Některé z nich - například 11 dopisů z Plzně - jsou podány na témže poštovním úřadě, dvě série dokonce ve stejnou dobu. Vesměs obsahují výzvu, abych okamžitě opustil ČSSR, většinou pod pohrůžkou fyzického napadání nebo i likvidace. Jako nejzazší termín je uváděn 31.1. t.r. - Vedle právních kroků, které podnikám za účelem zjištění a potrestání neznámých pachatelů, posílám tuto informaci i čs. vládním místům. Neustále intenzivní sledování mnoha vozy i muži mi brání rozeznat kdo - i když nevím z jakých důvodů - koná služební povinnosti a kdo má jiné úmysly. - Tímto také žádám vedoucí čs. novináře a jmenovitě ředitele Čs. televize Jana Zelenku, aby okamžitě začali výchovně působit proti zaslepené nenávisti, kterou pomohli vyvolat. Pokud se v jediném případě vymkne kontrole, ponесou za to odpovědnost jako první.

Pavel K o h o u t
Praha

30.1.1977

Okresní oddělení veřejné bezpečnosti
v České Lípě
k rukám náčelníka
Č e s k á L í p a

Věc : Stížnost na nezákonný postup
v případě odebrání řidičského průkazu

Dne 20. 1. 1977 v odpoledních hodinách jsem byl vyzván náčelníkem VB v Zahradkách, abych mu vydal řidičský průkaz proto, že jsem se prý "dopustil vážného dopravního přestupku". Protože náčelník VB nemohl říci jakého dopravního přestupku jsem se dopustil, odmítl jsem to a souhlasil s předvoláním /ač nemocen/ na VB v České Lípě.

Na VB v České Lípě mne přijal p. kapitán Ludvík a zdůvodnil mi odebrání průkazu "Hlášením o dopravním přestupku". Podle tohoto záznamu jsem se měl dne 14.1.1977 dopustit dopravního přestupku cituji : "na cestě mezi Bukovcem a Zakšínem řezal zatačku a tím porušil ustanovení § 8 odst. vyhlášky 100/75".

Proti tomu jsem se ohradil neboť, jak jsem uvedl na ručce "hlášeníky" jel jsem autem zn. Trabant, který je dosud v záběhu a tudíž nepřekračuji s ním větší rychlost jak 60 km/hod. Proto, i kdybych chtěl, nemohu při rychlosti 30 - 40 km při projíždění zatačky "řezat zatačku".

Dále jsem upozornil, na to, že hlášení o přestupku je anonymní, nepodepsané příslušníkem VB ani oznamovatelem.

Na hlášení není uvedena hodina ani přibližně, kdy jsem se měl uvedeného dopravního přestupku dopustit.

Na můj dotaz, kdy a v kterou hodinu jsem se dopravního přestupku dopustil, sdělil mi kpt. Ludvík, že prý ráno. Žádal proto, aby bylo přesněji vyznačeno, kdy a v jakém časovém rozmezí jsem se dopravního přestupku dopustil.

Proto, že jde o naprosto nepravdivé tvrzení, uměle zkonstruované, se záměrem odebrat mi řidičský průkaz, pod jakýmkoli důvodem, odmítl jsem se podrobit přezkoušení ze znalosti vyhlášky 100/75.

Také proto, že jsem byl v pracovní neschopnosti /měl jsem vysokou teplotu/ a cítil jsem se indisponován.

Dovolu mi ještě, abych uvedl k této záležitosti některé fakta, která podpírají mé domněnky, že jde o vykonstruovaný zájem a neodůvodněnou šikánu.

Připustíme-li možnost, že jsem se dopravního přestupku dopustil, je způsob a postup příslušníků VB při odebrání průkazu, naprosto neobvyklý. Za normálních okolností se pachatel dopravního přestupku obešle pozvánkou, aby se dostavil k projednání přestupku. Pro mne však, pane náčelníku, přijely dva pohotovostní vozy VB, a protože jsem byl v té době u lékaře a příslušníci VB mě nezastihli doma, hledali mne usilovně v České Lípě u lékaře a vzbouřili téměř celý OÚNZ.

Jaká je to, pane náčelníku, shoda okolností, že i v Praze, u řady mých přátel /nejméně 50/, jak mám ověřeno, došlo v tyto dny k podobné nezákonné akci.

Např. doc. Zd. Mlynář byl také pozván k přezkoušení s podobným záměrem. Když s úspěchem přezkoušení absolvoval, byl mu řidičský průkaz stejně odebrán, z jiného vymyšleného důvodu.

Jak vidíte, pane náčelníku, důvody k odebrání řidičského průkazu u mne i jiných přátel jsou zcela jinde. A sice v tom, že jsem jedním ze signatářů Charty 77 a opatření proti mně je tedy činěno nikoli pro jakýsi dopravní přestupek, ale z politických důvodů. Ohražuji se proti této diskriminaci a šikanování ze strany příslušníků VB a upozorňuji Vás, že v tomto případě jde o hrubé porušení nejen občanských práv a svobod, ale i o zneužití a překročení služební pravomoci.

Žádám proto, aby mi byl řidičský průkaz vrácen.

Žádám, aby byl potrestán ten, kdo podal nepravdivé hlášení o domnělém dopravním přestupku.

Zahrádky 30. ledna 1977

Ladislav L i s
Sosnová 84
okr. Česká Lípa

na vědomí : Okresní prokurátor

Generálními prokurátory
České socialistické republiky
Praha 4
nám. Hrdinů 1300

Věc : Oznámení trestných činů

Téměř všech 48 dopisů, které mi došly ve dnech 27. a 28.1. t.r. obsahuje výzvu, abych co nejdříve - mluvím se dokonce o 31.1. t.r. tedy o zítřku - opustil svou vlast. V případě, že to neudělám, vyhrožují mi neznámí pachatelé vesměs fyzickým násilím a velmi často i fyzickou likvidací. Nechci se dotýkat politických aspektů případu; držím se problematiky, která spadá do kompetence generální prokuratury. Poznávám jen, že jde o bezprostřední, v mnoha dopisech přímo zdůrazněnou reakci na pořad Čs. televize o mně, vysílaný dvakrát za sebou dne 22.1. t.r. Podstatné a znepokojující je, že některé série dopisů byly podle razítek podány na stejném poštovním úřadě a dokonce v tutéž hodinu; z toho musí soudit na existenci organizovaných skupin. Žádám Vás proto, aby příslušná prokuratura urychleně zahájila trestní stíhání proti neznámým pachatelům ve věci trestného činu násilí proti jednotlivci podle § 197/a i přípravy trestného činu vraždy podle § 7/1 k § 219 trestního zákona.

Doličné dopisy až do vyžádání ukládám.

S pozdravem

Pavel Kohout
118 00Praha 1, Hradčanské nám.
č.1

V Praze dne 30.1.1977

Písemné vyjádření Ivany Hyblerové

Dne 24.1.1977 jsem byla předvolána k náměstkovi ředitele OÚNZu Česká Lípa MUDr. Tichému. Jako první mi byla položena otázka - "Co sledujete svým podpisem Charty 77?" Potvrdila jsem, že jsem Chartu 77 podepsala, že souhlasím s jejím zněním, stručně jsem pohovořila o nutnosti sociální kritiky v našem státě a o své osobní motivaci k podepsání dokumentu / "Diskriminace ve přístupu ke vzdělání". Další otázka - "O čem se bavíte se svým tchánem?" "No dovolu, to je moje soukromá záležitost". Další otázka / "Informovala jste dr. Hyblera?" "Ne". Byla jsem nucena vyslechnout spoustu urážek na téma své osobní nepoctivosti. Na jedné straně prý zdůrazňuji závažnost Charty 77, na straně druhé nejsem schopna informovat svého manžela. Moje odpovědi prý svědčí o tom, že nejsem schopna zastávat povolání psychologa a filosofickou fakultu jsem prý vystupovala omylem. Poté následoval můj přímý dotaz, zda se mnou bude rozvázán pracovní poměr - "Ne, takové tendence nemáme". V této souvislosti jsem ještě sdělila, že jsem v šestém měsíci gravidity. Pak následovalo, ale jen v několika málo větách, neboť bylo zjevně neúčinné hraní na strunu - "Vy, budoucí matka, měla byste si uvědomit..." Dále mi bylo sděleno, že se politicky ani jinak veřejně neprojevuji - "ale zato v soukromí, to jste se projevila". Nebudu rozvádět jak." /Není mi vůbec jasné o jakou situaci by mělo jít, ale styl odpovídá trendu diskreditovat signatáře prostřednictvím zveřejňování různých situací a informací z jejich intimního života/. Dále mi bylo tvrzeno, že jsem cestovala mezi svátky z Brna do Prahy. Naposled jsem prý byla v Brně minulé pondělí, což by odpovídalo datu 17.1.1977. Tento den jsem byla u výsledku /výslech svědka/ na Ruzyni a mám od vyšetřovatele Štěpána Kohla "omluvenku" na dobu od 8,00-15,30 hod. Na toto jsem mohla tedy pouze podle skutečnosti odpovídat, že to to nařčení je nepravdivé a zároveň jsem doporučila soudruhu náměstkovi, aby si našel spolehlivější informátory. /Naposled jsem byla v Brně kolem 15.12.1976 - stěhování/. Pohovor byl asi po třiceti minutách ukončen, a byla jsem pozvána na úterý 25.1.1977 na 7,00 k dalšímu jednání. V současné době jsem v šestém měsíci gravidity. Již týden jsem přecházela bolestí v podbřišku, které se ojediněle objevovaly, trvaly asi 1 až 2 hodiny a zase mizely. Poslední čtyři dny však trvaly bolesti neustále a proto jsem se rozhodla hned v pondělí navštívit gynekologickou ambulanci OÚNZu v České Lípě. Gynekoložka dr. Ru

sová konstatovala : bolesti a tlak v podbřišku, děložní hrdlo zkráceno, branka po špičku prstu, děložní tonus /viz zápis v mé těhotenské legitimaci/. Mně ústně sdělila, že děložní hrdlo je pootevřené a že hrozí nebezpečí, že by mohlo dojít k děložním stahům s následujícím vypuzením plodu. Za nutnou považovala okamžitou hospitalizaci. V 15,00 hodl jsem byla přijata na gynekologicko-porodnické oddělení OÚNZu Česká Lípa. Přijímal mě dr. Farkaš, který nález dr. Rusové potvrdil. Byl mi nařízen absolutní klid na lůžku, směla jsem odcházet pouze na WC. Bolesti trvaly 6 dní ve stejné intenzitě, jako při příjmu. Nejen chůze, ale i otáčení se na posteli z polohy na boku do polohy na záda, mi činilo velké potíže. Po celý týden bylo zdůrazňováno ošetřujícími lékaři, dr. Stanclíkem a primářem Brožem, že stav vyžaduje klid a dlouhodobější hospitalizaci. Užívala jsem plegomazin 3 x 50 mg.

Byla jsem velmi překvapena, když v pándělí ráno 31.1.77 jsem byla pozvána k vyšetření /které provedl primář Brož/ a bylo mi sděleno, že budu propuštěna. Byla jsem propuštěna do domácího ošetření, jako práce neschopná - inapta. Na kontrolu jsem se měla dostavit 4.2.1977 na ambulanci k dr. Rusové. Při předávání propuštěcí zprávy a potvrzení pracovní neschopnosti sdělil mi dr. Stanclík, že se ještě mám zastavit na poliklinice, že chce se mnou mluvit dr. Březinová, psychiatricka. Moje přímá nadřízená /dr. Březinová/ nasadila tón, kterým zatím se mnou neřekla, a řekla : "My tu spolu máme ještě nějaké dohovory". Více než hodinu mě dr. Březinová zpovídala ohledně Charty 77. Diskutovala jsem s ní, neboť do té doby jsem si s dr. Březinovou rozuměla. Do našeho rozhovoru zasahovala poněkud vulgárním způsobem sestra Borůfková /její manžel Josef Borůfka vozi soudruha ředitele v Tatře 603/ - např. "To, že jste podepsala Chartu 77, zračí, že Vás vůbec neměli nechat dostudovat" - narážela na moje nucené dvouleté přerušení studia. Na závěr pohovoru mi dr. Březinová sdělila, že se mnou chce ještě mluvit ředitel OÚNZu dr. Rezek. Podotýkám, že hovořila s ředitelem Rezkem jsem odmítla s tím, že jednak jsem v pracovní neschopnosti a jednak skutečně můj subjektivní stav je takový, že vyžaduje klid na lůžku. Po týdenním ležení v nemocnici s možností chodit pouze na WC a zpět jsem byla velmi zesláblá a pocity na omdlení, které se u mne objevily byly stále intenzivnější. Přitom stále mi činila chůze, doslova každý krok, značné potíže, neboť bolesti v podbřišku stále trvaly. Dr. Březinovou mi bylo sděleno, abych aspoň oznámila řediteli

svoje rozhodnutí. Ředitel Rezek se mnou vůbec nemluvil, pouz velkopansky vzal moje doklady, odešel do své pracovny a telefonoval. I přes zavřené dveře bylo slyšet útržky rozhovoru. Telefonoval primáři Brožovi a poručil mu, aby mě uschopnil již k 31.1.1977 /1/. Telefonát kolem 12,00. Poté mi bylo ředitelem Rezkem nařízeno, abych se odebrala nazpět na porodnicko-gynekologické odd. Poukázala jsem, tentokrát již doslova se slzami v očích, na svůj zdravotní stav /ředitel Rezek je - lépe řečeno "byl" - nejen lékař, ale shodou okolností i gynekolog/ a na skutečnost, že tam v tomto stavu prostě nedo-
du. -"Nevadí, dostanete sanitku" /vzdálenost polikliniky a porodnicko-gynekologického odd. je asi 500 m./. Skutečně jsem byla sanitkou převezena zpět na porodnicko-gynekologické odd. Tam si primář Brož vyžádal nazpět propouštěcí zprávu /kde škl slovo inapta /práce neschopna/ a přepsal na apta /práce schopna/. Zdůrazňuji, že tato změna se udála jako čistě administrativní zásah a tedy bez gynekologického vyšetření. Poté si primář Brož vyžádal potvrzení o pracovní neschopnosti, neschopenku ukončil tím, že dopsal, že jsem práce schopna od 31.1.1977 - viz neschopenka, na které je psáno - v ústavním ošetřování od 24.1. do 31.1.1977 a zároveň práce schopna od 31.1.1977. Namítala jsem primáři Brožovi, že přece není možné abych tentýž den dopoledne ležela na nemocničním lůžku a za několik hodin byla práce schopna. K přepsání neschopenky došlo ve 12,45 a moje pracovní doba byla ten den do 15,45. Poukázala jsem znovu na absurditu tohoto kroku a žádala jsem primáře aby mi tedy napsal pracovní schopnost až od 1.2.1977. Primář Brož, přesluhující důchodce /nad 60 let/ jen stále úzkostně opakoval, že o všem ví, /po dobu mé hospitalizace byl informován, že jsem podepsala Chartu 77/ že mě chápe, ale - "děvenko já vám pomoc nemůžu, velký šéf si to takhle přeje, žeď mi telefonoval, on to chce ukončit 31.1.1977..."

O lékařské etice jsem s primářem Brožem nediskutovala. Znovu jsem ovšem podotkla, že se necítím práce schopna, že jsem zesláblá týdenním ležením v absolutním klidu a že bolesti v podbřišku stále trvají. Porodnicko-gynekologické odd. jsem opustila ve 13 hod. Asi po 30 m chůze jsem zastavila neznámé osobní auta, vysvětlila svou situaci a nechala se převézt ochotným řidičem 8 km do Zákup, přímo na pracoviště své matky, abych informovala o svých problémech a rozhodnutí cestovat do Prahy kde jsem v 18,00 vystoupila na autobusovém nádraží na Florenci

Protože jsem skutečně byla ve stavu, kdy každý krok vyvolával bolesti /ke zhoršení stavu pochopitelně došlo tímto nuceným cestováním - 90 km/, zastavila jsem taxi a dojela jsem na II. porodnicko-gynekologickou kliniku, kam podle trvalého bydliště patřím. Zde jsem se nechala gynekologicky vyšetřit a lékař, který mě přijímal /byl to dr. Rákosník/, konstatoval, že můj stav vyžaduje okamžitou hospitalizaci. Zároveň jsem byla uznaná práce neschopnou od 31.1.1977. V současné době jsem hospitalizována na II. porodnicko-gynekologické klinice, a to na odd. ohrožených těhotenství /odd. P 1/, Apolinářská 18, Praha 2.

K celé věci uvádím na vysvětlenou ještě toto : v Okresní ústavu národního zdraví Česká Lípa jsem začala pracovat dne 2.2.1976. Zaměstnavatel se mnou uzavřel pracovní poměr pouze na dobu určitou a to do 31.12.1976. Důvodem byla skutečnost, že můj tehdejší tchán, Jaroslav Šabata byl v té době ve výkonu trestu odnětí svobody /byl odsouzen v roce 1972 za údajné podvracení republiky/. Krátce nato jsem se rozvedla a koncem prosince 1976 jsem podepsala prohlášení Charty 77 svým tehdejší /dívčím/ jménem Ivana Šimková. V lednu 1977 jsem se vdala po druhé a nyní se jmenuji Hyblerová.

Dne 31.12.1976 rozhodl ředitel dr. Rezek, že v souladu s mým přáním bude můj pracovní poměr pokračovat. Tentokrát se již jedná o pracovní poměr trvalý, tedy na dobu neurčitou. Podle zákoníku práce probíhala ovšem formálně od 1.1. do 31.1.77 tzv. zkušební doba, v níž je možno pracovní poměr ukončit bez udání důvodu. Pro tuto zkušební lhůtu zákoník práce nestanoví žádnou ochranu a to ani pro těhotné ženy. Pravděpodobně chtěl vedení OÚNZu využít této formality a ukončit se mnou 31.1.1977 pracovní poměr. Jednalo by se o čistě formální /a jsem přesvědčena, že z hlediska eventuálního soudního sporu i protiprávní zákrok, což vyplývá ze skutečnosti, že "zkušební doba jednoho měsíce" uplynula od 2.2.1976 de facto více než jedenáctkrát.

Rozhodla jsem se o těchto svých zkušenostech nemlčet a jsem ochotna kdykoli, pokud to můj zdravotní stav dovolí, poskytnout další informace. Když jsem podepisovala Chartu 77, předpokládala jsem, že mě určitá represe postihne. Nikdy bych ale nevěřila, že represe bude nabývat takových forem, aby ohrožovala těhotenství ženy. Nejvíce mnou ovšem otřásla skutečnost, že lékařské a vůbec lidské svědomí může klesnout tak hluboko.

V Praze 3.2.1977

Ivana Hyblerová
roz. Šimková v.r.

Pozn. : Z potvrzení pracovní neschopnosti D 779450 vydaného dr. Farkašem z OÚNZU Česká Lípa plyne, že Hyblerová Ivana, nar. 25.4.1949 byla ve dnech 24.1.1977 až 31.1.1977 hospitalizována s diagnózou 634. Práce schopna od 31.1.1977 - z přiložené zprávy ošetřujícímu lékaři, vydané téhož dne tamtéž, plyne, že diagnóza je ABORTUS IMMINENS M.L. XI a slovo "inapt" je škrtnuto a napsáno "apta".

Státní knihovna
České socialistické republiky
Klementinum - Praha 1

Praha 4. února 1977
č.j. 419/77

Součrnh
Ladislav Dvořák
Srbská 1/185
Praha 6 - Dejvice

Na návrh ředitele Slovenské knihovny útvaru Státní knihovny
ČSR rušíme s Vámi podle § 53 odst. 1 b/ a c/ Zákoníku práce omezení
tě pracovní poměr, sjednaný pracovní smlouvou dne 1. ledna 1973
č.j. 5717/72.

Rušíme jej z těchto důvodů :

Pracovníkům ve smyslu poslání našeho ústavu je uložena pr-
vinnost pracovat podle svých sil a podle svých zkušeností a vě-
domostí ve prospěch socialistické společnosti.

Dne 31. ledna 1977 jsme zjistili, že jste se účastnil svým
podpisem t.zv. "Charty 77", na Svým připojením se k pomlouvačné
a pobuřující akci, zvané "Charta 77", namířené proti ústavním pri-
ncípům a základům společenského a státního zřízení republiky jste
tuto povinnost hrubě porušil. Pobuření veřejnosti nad tímto či-
nem je takové, že Vaše další setrvání na pracovišti narušuje děl-
nou atmosféru pracovního kolektivu.

Současně jste se dopustil jednání, naplňujícího znaky skutkové
podstaty trestného činu proti základům republiky, takového rázu,
že bez ohrožení řádného plnění úkolů organizace není možné Vaše
setrvání v ní do uplynutí výpovědní lhůty.

Tím jsou splněny zákonné důvody k tomu, aby s Vámi Státní knihov-
na ČSR zrušila okamžitě pracovní poměr podle § 53 odst. 1 písm.
b/ a c/ Zákoníku práce a to ke dni 7. února 1977.

Toto rozhodnutí je učiněno ve lhůtě, stanovené § 53 odst. 2
Zákoníku práce a závodní výbor ROH dal k němu předchozí souhlas
dne 31. ledna podle § 59 odst. 1 Zákoníku práce.

Dostavte se do osobního oddělení, které provede příslušné zá-
znamy a likvidaci Vašich požitků.

Razítko :

Státní knihovna České socialistické republiky

Ředitel Státní knihovny Č
Koselek v.r.

Generální prokuratura ČSSR

nám. Hrdinů 4
140 00 Praha 4

V Praze dne 5. února 1977

Pane generální prokurátore,

obracím se na Vás, neboť jste z titulu své funkce pověřen dozorem nad dodržováním socialistické zákonnosti v naší republice. Nejsem sice jediný z občanů této země, kteří byli v poslední době předmětem nezákonného postupu státních orgánů proto, že ve snaze napomoci důslednému dodržování právních norem a mezinárodních závazků podepsali prohlášení Charty 77, ale represivní opatření, která vůči mně a mým blízkým následovala, nemohu ponechat bez protestu.

Nejdříve jsem byl, po zahájení štvavé kampaně ve sdělovacích prostředcích, zadržen orgány StB ve svém vesnickém domku v Sosnové, okres Česká Lípa, převezen do Prahy a vyalýchán ve věznici v Ruzyni, několik dní poté provedly orgány krajské správy SNB v Ústí n/L prohlídku, při níž v mém domku fotografovaly písemnosti čistě soukromého charakteru a bytové zařízení a zabavily neoprávněně řadu věcí, které lze zcela legálně držet. Prohlídku provádělo devět příslušníků StB za přítomnosti mé družky a pětíměsíčního syna. Stížnost, kterou jsem podle trestního řádu proti usnesení krajské správy SNB-odboru vyšetřování StB podal dne 17.1.77 zůstala do dnešního dne bez odpovědi. Ve své^m denním životě jsem podroben ze strany bezpečnostních orgánů sledování.

Ani shora uvedené skutečnosti by mě nepřiměly k napsání této stížnosti, neboť ze posledních osm let jsem si na bezpečnostní dozor a nejhrůznější šikany zvykl a bylo mi jasné, že jde o persekuci za mou politickou činnost v minulosti. Od roku 1941 jsem byl aktivní účastník protifašistického odboje, od roku 1943 člen KSČ v nejhrůznějších funkcích včetně kandidáta ÚV KSČ, naposledy před vyloučením v roce 1969 tajemník MV KSČ v Praze.

Události, které se staly dne 3.2.1977 jsou však pro mě slar-
muující a žádám Vás proto, abyste jim - pokud hodláte svou funkci vykonávat s ústavní odpovědností - věnoval náležitou pozornost. V uvečený den jsem odjel do Prahy a v mém domku zůstala pouze má družka, šestiletá dcera a pětíměsíční syn. Po mém odjezdu se dostavilo pět příslušníků Státní bezpečnosti a pod pohrůžkou násil

se dožadovali vstupu do mého domku. Mé družce nezbylo než jím otevřít, ačkoli neměli povolení k domovní prohlídce. Krátce po vstupu se jeden z příslušníků odebral do horního patra, kde ležel můj pětiměsíční syn. Když se rozplakal a matka se na něho šla podívat, zavřeli se dva příslušníci StB v kuchyni. Nešlo o první nezvanou návštěvu v mém domku a proto jsem své družce vždy kladl na srdce, aby nenechávala příslušníky bezpečnosti v prostorách domku samotné. Poslala tedy do kuchyně alespoň naši šestiletou dcerku, která však marně bouchala a kopala do dveří kuchyně, protože příslušníci StB dveře z druhé strany drželi. Když na křídle dítěte má družka přiběhla, zjistila, že příslušníci StB v kuchyni fotografovali nějaké předměty na stole, ačkoli předtím tam nebylo. Samozřejmě nevím, co dalšího dělali po dobu, kdy byli v kuchyni sami, ale domnívat se mohu cokoliv. Na protest proti tomuto postupu se totiž zmohli pouze na výmluvu, že přišli fotografovat mé psy. Vzhledem k tomu, že další dva příslušníci se po celou dobu potulovali v okolí domku, nejsem tak naivní, abych za jedinou příčinu zákroku bezpečnostních orgánů považoval potřebu fotografovat psy. Trestní zákon takové jednání kvalifikuje jako porušování domovní svobody a je na Vás, pane generální prokurátore, zda jej budete respektovat a dáte příslušné vojenské prokuratuře pokyn k zahájení vyšetřování.

Očekávám Vaši zprávu.

S pozdravem

Ladislav Lis

Ve vědomí : právnímu výboru VS ČSSR

Ladislav Lis

Sosnová 84

471 01 okr. Česká Lípa

Dne 3.2.1977 mně bylo doručeno poštou rozhodnutí mého zaměstnavatele - Pražská stavební obnova - závod 02, Na Slupci 2a/452, pod značkou KPÚ/9/77, rozhodnutí došované dnem 2.2.1977, jímž byl okamžitě zrušen můj pracovní poměr podle ustanovení § 53 odst. 1, písmeno B a c Zákoníku práce, a to dnem doručení tohoto sdělení. Fotokopie tohoto sdělení s uvedením důvodů je připojena v příloze.

Dne 4.2.1977 jsem doručil řediteli závodu 02 Ing. O. Jahodovi své písemné stanovisko, v němž jsem vyjádřil nesouhlas se zrušením pracovního poměru a oznámil jsem, že trvám na jeho pokračování a jsem připraven plnit pracovní příkazy. K tomuto stanovisku jsem obdržel přípis n.p. Pražská stavební obnova, Praha 2, Italská 24, č. 60-507/1977, datovaný 7.2.1977, v němž se platnost rozhodnutí závodu 02 potvrzuje.

Protože považuji zmíněné rozhodnutí za protiprávní, podávám tímto žalobu o neplatnost rozvázání pracovního poměru, kterou zdůvodňuji takto :

1. V žádném případě jsem se nemohl dopustit hrubého porušení pracovní kázně ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1, b Zákoníku práce. Je pravdou, že jsem podepsal souhlas s Prohlášením Charty 77, není však pravdou, že jsem v souvislosti s tím vyvolal konflikt s pracovníky, a vůbec neodpovídá pravdě ani tvrzení, že mě pracovníci měli vykázat z pracoviště. O mém přístupu k práci a pracovní kázni svědčí i komplexní hodnocení ze dne 2. února 1977 i skutečnost, že v inkrimované době jsem byl pověřen vedením truhlářské provozovny. Splnění všech pracovních úkolů v měsíci lednu 1977 si vyžádalo více jak 70 přesčasových hodin.

2. Zcela protismyslné a naprosto neodůvodněné je tvrzení, že jsem se podílel na ohrožení bezpečnosti ČSSR, zejména integrity jejího státního zřízení a mezinárodních styků ve smyslu ustanovení § 53 odst. 1 - písmeno c/. Souhlas s Prohlášením Charty 77, který jsem podepsal, se týkal aplikace Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, které naše republika přijala a uzákonila.

3. Pravdě neodpovídá ani tvrzení, že ostatní pracovníci organizace odmítají se mnou nadále spolupracovat a proto je zcela bezdůvodný závěr, že moje ponechání v organizaci není možné.

Současně žádám soud o právní posouzení, zda rozhodnutí o okamžitém zrušení pracovního poměru bylo učiněno ve lhůtě stanovené § 53, odst. 2 zákoníku práce. Vycházím z toho, že jsem svého zaměstnavatele - a to konkrétně výrobního náměstka ředitele s. Ortla Františka a vedoucího tech. výrobního oddělení s. Šimůnka, svého přímého nadřízeného - informoval již dne 13.1.1977 o tom, že jsem byl vyslýchán jako svědek ve věci Prohlášení Charty 77 orgány SNB a předložil jsem potvrzení od vyšetřovací správy STB. Přitom jsem informoval, že jsem podepsal souhlas s Prohlášením Charty 77. Podle mého názoru rozhodnutí o okamžitém zrušení bylo učiněno až po uplynutí zákonné lhůty a z toho důvodu je neplatné.

Jako důkazy navrhuji :

1. Výslech žalobce

2. Výslech Ing. Jahody Otta, ředitele závodu 02

3. Rozhodnutí PSO n.p. závod 02 o okamžitém zrušení pracovního poměru

4. Nesouhlas Ing. O. Hromádky z 3.2.1977

5. Odpověď PSO n.p. z 7.2.1977

6. Komplexní hodnocení Ing. Hromádky z 2.2.1977

Z těchto důvodů navrhuji, aby byl vydán tento rozsudek :

Okamžité zrušení pracovního poměru mezi žalobcem a žalovanou organizací, provedené rozhodnutím doručeným žalobci dne 3.2.1977 a datované dnem 2.2.1977 je neplatné.

Pracovní poměr mezi žalobcem a žalovanou organizací trvá.

RSDr. Ing. Oldřich Hromádka

Tři dopisy M. Lakatoše

Pan

Alois Indra

předseda Federálního shromáždění ČSSR

V souladu s článkem 29 zákona č. 100/1960 Sb. se obracím na Vás s dotazem :

1. Je SNB - veřejná bezpečnost povinna zachovávat právní předpisy i v případech, kdy se jedná o československé občany, kteří podepsali Chartu 77.
 2. Je příslušník SNB - VB při zkoumání technické způsobilosti vozidla, i v případě, že se jedná o vozidlo signatáře Charty 77 povinen řádně zjistit technický stav vozidla nebo k odnětí technického průkazu vozidla, stačí fakt, že jde o signatáře Charty 77.
- V mém případě pracovník autorizované opravny předvedl vozidlo, prohlédnuté touto opravnou k technické prohlídce SNB - VB Praha - západ. Pracovník VB prohlásil vozidlo za technicky nespôsobilé a odebral mu technický průkaz. Potrestal dokonce i pracovníka opravny /asi jej podezíral ze sympatií k Chartě 77/ a odebral mu řidičský průkaz. Po převozu vozidla, bezprostředně po technické prohlídce, na autorizovanou opravnu, byla provedena kontrola předních ložisek vozidla a bylo celou autodílnou konstatováno, že VB Praha - západ jednalo zcela v rozporu se skutečností, jestliže prohlásilo vozidlo za technicky nespôsobilé pro údajnou vůli ložisek předních kol. Poté jsem nechal vozidlo prohlédnout soudním znalcem; opět bylo konstatováno, že vozidlo je po technické stránce zcela v pořádku. Po dotýkám ještě, že se jedná o vozidlo zánovní /ujeto 22.000 km/. Vůle předních ložisek předmětného vozidla byla zjišťována příslušníkem VB - Praha - západ na ulici nakopnutím do kol vozidla.
3. Co mám v takovém případě dělat občan, aby získal práchoď práv?
 4. Je pravdou, že příkaz k takovému postupu vůči signatářům Charty 77 dal Federální ministr vnitra? Mně neznámý příslušník VB, na kterého jsem se obrátil o vysvětlení, proč tento očividně nezákonný postup uskutečnilo VB Praha - západ mi prohlásil, že se tak stalo na příkaz "shora".

JUDr. Michal Lakatoš CSc.
Karlíká 316
Černošice

Pan

V Praze dne 14.2.77

Doc. Jaromír Obsina CSc
federální ministr vnitra ČSSR
Praha

V souladu s článkem 29 zákona č. 100/1960 Sb. se na Vás obracím s těmito dotazy :

1. Má SNB - VB právo vyhledávat nemocné občany v jejich bytě a požadovat na nich vydání fidičského průkazu a to s odůvodněním, že fidičský průkaz je majetkem ministerstva vnitra.

Dne 9.2.1977, kdy jsem byl v domácí lékařské ošetření mě navštívil kapitán VB Bernard a požadoval na mně vydání fidičského průkazu. Žádal jsem jej o udání důvodu tohoto jeho postupu; prohlásil mi, fidičský průkaz je majetkem ministerstva vnitra že ministerstvo je žádá zpět.

2. Má SNB - VB právo vyhledávat děti v jejich učilištích a požadovat na nich vydání fidičského průkazu bez udání důvodů?

Dne 9.2.1977 kapitán Bernard vyhledal mého 16ti letého syna v učilišti JANKA a žádal jej o vydání fidičského průkazu, aniž uvedl důvod.

3. Má SNB - VB právo odebírat fidičské průkazy bez udání důvodů? Je držitel fidičského průkazu chráněn zákonem proti zvláštnímu policejnímu režimu a jak?

Dne 9.2.1977 se vracela moje manželka z práce. Na chodníku před naším rodinným domkem ji zastavili příslušníci VB Praha - západ a odebrali jí fidičský průkaz.

JUDr. Michal Lakatoš CSc
Kerlická 316
Černobíce

Praha dne 7. února 1977

Tit.

Docent

Jaromír Obzina CSc

ministr vnitra ČSSR

P r a h a

Pane ministře,

Dne 6.2.1977 mi bylo doručeno pozvání k technické prohlídce mého vozidla SPZ PZB 22 00.

Moje manželka obdržela týž den pozvání, aby se dostavila na VB Praha - Západ s řidičským průkazem. Můj letí letý syn byl vyslán rovněž k šetření ve věci řidičského průkazu.

Těmito akty ministerstva vnitra jsem se stal součástí opatření, která jsou prováděna proti všem signatářům Charty 1977, aby jim a jejich rodinným příslušníkům byly odebrány řidičské průkazy a technické průkazy jejich vozidel.

Nemám nic proti tomu, že taková opatření činíte proti mně. Nejsm tím ani překvapen. Nikoliv poprvé v dějinách jde tu moc proti ideám s násilím. Charakter této moci znáte jako ministr vnitra dobře.

Ale Vy, pane ministře, v případě mých příbuzných postihujete nejen nositele ideí, ale také jeho blízké, byť i s podpisem Charty 77 nemající nic společného.

V nacistickém právu existoval institut, jež se nazýval "Sippenhaft". Podle něho byly odpovědnými za čin kteréhokoliv rodinného příslušníka i ostatní příbuzní. Nevím však nic o tom, že by tento institut platil také v československém právu. A přes to proti mně postupuje vaše policie tak, jako by tento institut existoval v platném československém právu.

Vaše počínání, pane ministře, mi připomíná staženku ze Zbraslavi, která v den výročí upálení Jana Husa přináší každý rok polínko k jeho pomníčku. Staženka tvrdošíjně totiž trvá na upálení.

Ničeho horšího jsem se v životě nedopustil než toho, že mám přesvědčení, že je třeba pro zachování lidského rodu respektovat základní lidské hodnoty, vyjádřené mimo jiné i v lidských právech. Je to důvod, aby Vaše orgány příkládaly další polínko

k mému pronásledování a i mé rodiny?

Ohrožuje snad můj syn bezpečnost čsl. státu tím, že má řidičský průkaz, opravňující ho řídit lehký motocykl do 50 cm³, který výhradně v létě používá pro jízdu do učiliště?

Činí tak snad moje manželka tím, že občas používá vozidla k týždenním nákupům, nebo k převozu své staré matky k návštěvě hrobu mého tehána?

Myslím, že by bylo v zájmu Vašem i Vaší vlády, odlišovat signatáře Charty 77 od jejich rodinných příslušníků. Jinak by se totiž mohlo stát, že někdy v budoucnu nějaký jiný ministr vnitra by mohl volat k odpovědnosti za Vaše činy nebo činy Vašich podřízených třeba také Vaše i jejich příbuzné, děti, ženy apod. Můžete se, pane ministře, zeptat vlastních dětí, zda souhlasí s tím, aby mému dítěti brali Vaši policajti řidičský průkaz jenom proto, že jeho otec se momentálně nelíbí československé vládě.

Abych předešel nebezpečí, že tento dopis se nedostane k Vaším rukám a já nedostanu od Vás ujištění, že moji příbuzní nebudou voláni k odpovědnosti za mé činy, předám jeho text poté, když neobdržím od Vás odpověď do 10ti dnů, k dispozici tiskovým agenturám v Praze.

JUDr. Michal L a k a t o š CSc
Černošice 1, Karlická 316

na vědomí :

prof. dr. Jiří Hájek, Praha

prof. dr. Jan Patočka, Praha

Ústřednímu ředitelství spojí

P r a h a

prostřednictvím : ředitelství telekomunikací Praha

Věc : Odvolání proti rozhodnutí TFC-1316/77 z 18.1.1977

Dne 21. ledna 1977 mi bylo doručeno rozhodnutí ŘT Praha o tom, že se dnem 18.1.1977 /ve skutečnosti 13.1./ pozastavuje provoz mé účastnické stanice 2419573, a to podle 5. odst. § 56 telefonního řádu. V zákonné lhůtě 15 dnů podávám proti tomuto rozhodnutí odvolání.

O d ů v o d ň ě n í

Citované zákonné ustanovení uvádí "Jestliže naléhavý obecný zájem na zřízení, přeložení nebo přeměnu účastnické stanice nelze jinak uspokojit, správa je oprávněna použít k tomu účastnické zařízení existující již stanice a zastavit proto její provoz do doby, než bude moci její provoz obnovit. O zastavení provozu rozhoduje správa ve správním řízení. Atd."

Namítám, že správní řízení neproběhlo a omezilo se /post factum/ na zmíněné rozhodnutí. Nepovažuji za opomenutí ten fakt, že rozhodnutí je podepsáno nepresto nečitelným podpisem údajně ředitele ŘT Praha a není u něho strojem připsáno - jak je to běžné - jeho jméno. Telefonu mě zbavil anonymní úředník.

V odůvodnění rozhodnutí se píše, že "správa je nucena¹¹ naléhavým obecným zájmem k využití zařízení Vaší /tedy mé/ stanice pro jiné účely". V podstatě je tedy citován telefonní řád bez jakéhokoli slova vysvětlení. Namítám, že takový obecný zájem neexistuje. Namítám dále, že moje telefonní stanice /jedna z několika ze skupiny!/ nebyla vůbec jinak využita, ale naopak, že zůstává nevyužita. O tom se může přesvědčit každý, kdo volá v pravidelných intervalech v denní a noční době č. 2419573. Může se o tom přesvědčit i ten, kdo nahlédne do rozdělovací skříně umístěné na schodišti a podívá se, kam vedou dráty.

Obsahuje tedy odůvodnění rozhodnutí nepravdivá tvrzení, která - spolu s oběma formálními pochybeními - způsobují, že rozhodnutí je nezákonné.

Předpokládám dále, že "obecný¹¹ zájem" nerozumí telefonní řád reprezi proti signatářům Charty 77; ve stejných dnech jako já byli totiž stejně postiženi i Pavel Kohout, Jiří Hájek, Jan Patočka st., Ludvík Vaculík, František Kriegel, František Vodsloně a Miroslav a Erika Kadlecovi.

Protože tomu tak není nebo aspoň být nemá, upozorňuji vás, že

- buď do 3 dnů po obdržení tohoto odvolání stanicí znovu zapojíte,
- nebo se budu domáhat jejího zapojení cestou soudní, kde navrhnou důkazy znaleckým posudkem, který prokáže, jak správa vůbec má stanice nepoužívá, natož aby ji používala "v naléhavém obecném zájmu".

Zastavení provozu účastnické stanice považuju za diskriminaci; újma, která mi byla jednáním správy způsobena, plyne mj. z toho, že máme s manželkou 18 měsíční dítě a manželka je v 9. měsíci těhotenství : odejmutí telefonu za těchto okolností je zcela nehumánním postupem.

Doporučeně - doručenka

Petr Uhl

Anglická 8, Praha 2

V Praze 7. února 1977

JUDr. Jeromír Prokeš

starší prokurátor Generální prokuratury ČSSR
oddělení trestných činů protistátní povahy
nám. Hrdinů, Praha 4

Věc : oznámení trestných činů

Canamují Vám, že dne 31. ledna 1977 dopoledne v České Lípě primář nemocnice OÚNZu MUDr. Emil Brož propustil z nemocničního ošetřování těhotnou ženu Ivanu Hyblerovou roz. Šimkovou ačkoliv dobře věděl, že její zdravotní stav vyžaduje hospitalizaci; ve 13 hod. téhož dne zrušil pak její pracovní neschopnost a uzavřel ji s tím, aby ještě téhož dne se odebrala do zaměstnání, a to s diagnózou abortus imminens - hrozící potrat. Učinil tak bez jakéhokoli lékařského vyšetření na příkaz ředitele OÚNZu Česká Lípa MUDr. Rezka, který je rovněž gynekologem a který byl o diagnóze informován.

Trestné jednání dr. Brože a dr. Rezka ublížilo poškozené Ivaně Hyblerové na zdraví, neboť aby zachránila plod, musela cestovat autobusem 90 km do Prahy, kde je t.d. hospitalizována na II. porodnicko-gynekologické klinice na oddělení ohrožených těhotenství.

Vyšetřování odhalí motivaci jejich trestného jednání. Bez ohledu na motivaci jejich trestného činu naplnili dr. Brož a dr. Rezek skutkovou podstatu trestného činu neposkytnutí pomoci podle § 207, odst. 2 tr. zákona, neboť osobně, která jevila známky vážné poruchy zdraví, neposkytli potřebnou pomoc, ač byli podle povahy svého zaměstnání povinni takovou pomoc poskytnout.

Pokud bylo toto trestné jednání dr. Brože a dr. Rezka motivováno jejich úmyslem způsobit Ivaně Hyblerové škodu nebo úmyslem opatřit sobě či jinému neoprávněný prospěch, dopustili se jmenovaní i trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele a to podle § 158, odst. 1 a 2 tr. zákona, neboť

za předpokladu takového úmyslu vykonávali svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu a zároveň nesplnili povinnost vyplývající z jejich pravomoci, přičemž svým jednáním způsobili zvlášť závažný následek.

Pro případ, že chtěli Ivaně Hyblerové ublížit na zdraví, dopustili se oba jmenovaní trestného činu ublížení na zdraví buď podle § 221, odst. 1 event. 2b nebo podle § 222 trest. zákona, a to podle jejich motivace a následků, které jejich jednání mělo

resp. bude mít.

Pro případ, že Ivaně Hyblerové nechtěli ublížit na zdraví, neplnili svým jednáním skutkovou podstatu trest. činu ublížení na zdraví podle § 223, odst. 2 tr. zákona /z nedbalosti/, neboť bez přiměřených důvodů spoléhali na to, že svým jednáním nezpůsobí ohrožení zájmů chráněného zákoneš, a přesto ho způsobili.

Ve všech případech trestného činu ublížení na zdraví^{by} dr. Brož byl pachatelem tr. činu podle § 9 odst. 1 tr. zákona dr. Rezek jeho organizátorem s návodem podle § 10, odst. 1, písm. a/ a b/ tr. zákona se stejnou trestní odpovědností.

Pokud by ovšem motivem trestného jednání obou jmenovaných nebylo ublížit Ivaně Hyblerové na zdraví, je třeba vyšetřit, zda j. popsaným jednáním nechtěli zbavit zaměstnání proto, že je signatářkou Charty 77, jak vyplývá z rozhovorů, které oni /a i další osoby/ s ní dne 31. ledna 1977 vedli. Pokud by tomu tak bylo, dopustili se jmenování trestného činu teroru podle § 94 tr. zákona, neboť

v úmyslu odstrašit jiného od aktivní účasti na plnění úkolů socialistické společnosti nebo mu takovou činnost znemožnit ublížili poškozené na zdraví nebo se o to pokusili.

Připojení se k Chartě 77 je totiž aktivní účastí na plnění úkolů socialistické společnosti; v podrobnostech se odvolávám na oba mezinárodní pakty o občanských a t.d. právech, které se staly součástí právního řádu této země /viz částka 23/76 Sb./, na poučení JUDr. Jiřího Hájka, které Vám osobně laskavě poskytl dne 31. ledna t.r. na písemné vyjádření prof. Patočky a prof. Hájka k rozmlouvám, které jste s nimi vedl dne 31. ledna t.r. v budově prokuratury.

Protože však i další signatáři Charty 77 a také občané, kteří projevili sympatie k Chartě, byli v průběhu posledních čtyř týdnů poškozeni, resp. utrpěli újmu, naskytá se otázka, zda důvodem jejich újmy nebyl jejich kladný vztah k Chartě 77 /v mnoha případech to lze přímo dokázat/. Pokud tomu tak je, vyvstává další otázka, zda totiž tento trestný čin teroru není páchán organizovanou skupinou /§ 94, odst. 2. tr.z./ a kdo vlastně jsou tyto organizátoři. Vyšetřování to jistě odhalí.

Na Vás, pane Prokope, se obracím proto, že Vás znám ze soudní síně nejvyššího soudu z června 1971, kdy jste zastupoval obžalobu v trestné věci podvracení republiky proti mým soudruhům a

a proti mně.

Také proto, že jate téhož dne, kdy byl popsáný trestný čin spáchan, vysvětloval prof. Patockovi a prof. Hájkovi sve názory na Chartu 77.

A konečně proto, že trestné činy protistátní povahy /do nichž teror patří/ přísluší v této zemi do Vaší kompetence.

Důkazy : písemné vyjádření Ivany Hyblerové z 3. února 1977
výsledkem Ivany Hyblerové, bytem Myslíkova 18, Pba 2
výslechem dr. Brože a dr. Rezka
výslechem dalších osob, zvláště lékařského a zdravot-
nického personálu nemocnice v České Lípě a II. porod-
nicko-gynekologické kliniky v Praze
lékařskou zprávou z 31.1.1977
potvrzení pracovní neschopnosti z téhož dne
a to vše s výhradou důkazů dalších

V Praze 8. února 1977

Petr Uhl
Anglická 8, Praha 2

V Ostravě, 15. února 1977

S. Jaromír Obzina
ministr vnitra
federální vlády ČSSR

koopie : 1. prof. Jiří Hájek
2. prof. Jan Patočka
3. dram. Václav Havel

Soudruhu ministřed

v současné době pracuji v Ostravě, proto Ti píši z tohoto města práce, ale především z města nakupených a dnes hlavně latentních problémů a rozporů.

Jsem signatářem Charty 77. Znáš mě jako filozofa a studenta denstského i stranického funkcionáře na brněnských vysokých školách. V ostravě pracuji jako dělník, což je důsledek mého angažování se ve prospěch socialistického rozvoje naší společnosti v letech 1968 - 69. Rozhodl jsem se spolu s mou paní Zdenkou Brettschneiderovou, mladou nadějnou herečkou, která v této naší zemi nemůže najít uplatnění vzhledem k politickému klimatu, vystěhovat se z ČSSR. Hodlám využít nabídky rakouského spolkového kancléře Kreiského.

S cílem informovat se o postoji státních orgánů k naší snaze o vystěhování z ČSSR jsem navštívil krajské odbory pasů a víz v Ostravě a Brně. Z Ostravského odboru jsem odešel pouze s ujistěním, že si mám vyshánět všechny potřebné doklady a poté státní orgány do tří měsíců rozhodnou o povolení či nepovolení. Z brněnského odboru jsem nabyl jednoznačný dojem, že naše orgány nehodlají ve věcech vystěhování postupovat ve smyslu Deklarace lidských práv, ani v duchu tzv. třetího koše z Helsinek. V tisku bylo signatářům Charty s hubičkou nabídnuto vystěhování, ale podle informací, jež jsem na uvedeném odboru získal, se jedná pouze o pokus vystěhovat pod nátlakem, několik nejzřetelnějších signatářů Charty 77. Na odboru pasů a víz nelze podle mých zkušeností získat informace, jež by potvrdily snahu současné československé vlády o skutečnou, nekaširovanou realizaci Deklarace lidských práv. /1/

Jistě uznáš, že každý československý občan má mít právo na oficiální informace o současném postoji československé vlády k uvedené otázce. Je to totiž navíc v soudobém Československu záležitost navýsost existenční, v níž je zapotřebí znát alespoň předběžné stanovisko našich státních orgánů ještě před podáním žádosti. Nemí-li pro řadového československého občana šance,

že mu bude vystěhování povoleno, uvádí se při snaze o vystěhování do nebezpečí ztráty zaměstnání, přeřazení v pracovním procesu, znemožňuje se mu event. hledání nového místa atd. To vše je specificky důležité v Československu, kde celé skupiny obyvatel oprávněně chápou právo na práci, jako nucenou nekvalifikovanou pracovní povinnost, v níž jsou navíc neustále ohroženi.

Považuji tedy za správné, abys odpověděl nejen mně, jaké je tedy stanovisko vlády

1. v otázce eventuelní žádosti signatářů Charty 77 o vystěhování
2. v otázce eventuelní žádosti každého z občanů ČSSR o vystěhování.

Považuji za správné, abys o věci rovněž plně informoval mluvčí Charty 77 prof. Jiřího Hájka a prof. Jana Patočku i dramatika Václava Havla.

Samozřejmě nejsprávnější bude, jestliže se skutečné stanovisko naší vlády dozvědí všichni občané ČSSR, včetně pracovníků krajských odborů pasů a víz. Jistě uvítají, potvrdí-li se nejen sdělení, ale také na základě jednotlivých zkušeností, že je to stanovisko v duchu Helsinek, jež neumožní jakkoliv terorizovat žadatele o vystěhování.

S pozdravem

Ludvík Kavín
t.č. Leninova 568
Ostrava - Poruba

/1/ Citovat sdělení příslušných zaměstnanců přitom nehodlám, protože vést spor o přesnost citací, je bezpředmětné. Důležitý je závěr, který jsem si po návštěvě učinil jako občan Československé socialistické republiky.

Číslo telefonů
292552-53
299598

Výzkumný ústav polygrafický
Pštrossova 21
116 95 Praha 1

Prof. PhDr. Vladimír KAŠÍK, DrSc
zde

Naše zn. 1,4/K-1/485/77

Praha, 17. února 1977

Věc : Rozvázání pracovního poměru

Vzhledem ke skutečnosti, že jste jako zaměstnanec Výzkumného ústavu polygrafického signatářem v dokumentu "CHARTA 77", který byl sepsán a použit proti zájmům Československé socialistické republiky a proti socialistickému zřízení našeho státu, považujeme Vaší další pracovní činnost v Odvětvovém informačním středisku v našem výzkumném ústavu za neúnosnou. Protože tato Vaše činnost narušující socialistický společenský řád neskytá důvěru pro zastávání funkcí na pracovištích Výzkumného ústavu polygrafického průmyslu a s typografy a polygrafickými organizacemi jiných zemí, dáváme Vám tímto po projednání s Vámi a v souladu se souhlasem ZV ROH našeho ústavu výpověď podle § 46 Zákona práce písmeno e/. Protože je Zákoníkem práce podle § 45 ve Vašem případě stanovena tříměsíční výpovědní lhůta, skončí Váš pracovní poměr k Výzkumnému ústavu polygrafickému ke dni 31.5.1977

Razítko : Výzkumný ústav polygrafický
Praha 1, Pštrossova 21
Podpis : ing. Vladimír Dostál
ředitel VÚP
v.r.

V Praze dne 21. února 1977

Soudružka
Blanka Dobešová
Praha _____

Podle § 53, odst. 1, písm. b/ zákoníku práce č. 65/1965 Sb v novém úplném znění č. 55/1975 Sb. zrušuji okamžitě Váš pracovní poměr pracovnice Ústavu Marxismu-leninismu Univerzity Karlovy.

Důvodem k tomuto rozhodnutí je skutečnost, že jste podepsala protisocialistické prohlášení tzv. "Charty 77". Tím jste porušila pracovní kázeň tak hrubým způsobem, že Vaše ponechání na Univerzitě Karlově do uplynutí výpovědní lhůty není možné z důvodu udržení pracovní kázně.

ZV ROH Ústavu marxismu-leninismu Univerzity Karlovy vyslovil s tímto opatřením souhlas usnesením ze 14.2.1977.

Prof. JUDr. Zdeněk Č e š k a CSc
rektor Univerzity Karlovy

Břetislav V e r n e r

Věc : Zrušení pracovního poměru

Ve smyslu ustanovení § 53, odstavec 1b Zákoníku práce rozvazují s Vámi s okamžitou platností pracovní poměr, protože svým podpisem t. zv. "Charty 77" jste se ve své činnosti do pustil vážného provinění.

Rozvázání pracovního poměru bylo projednáno ZV ROH dne 21.2.1977, který s rozvázáním vyslovil předchozí souhlas.

Žádám Vás, abyste se dostavil do osobního oddělení za účelem formálního ukončení pracovního poměru.

člen korespondent ČSAV K. Friml
ředitel

K případu Jiřího Olty

Jiří Olt, 22 letý dělník z Teplic spolu se svým kamarádem 25 letým Petrem Oudou, rovněž dělníkem, vyjádřili dopisem redakci krajského deníku Práboj své rozhořčení nad článkem "Galérka chátřů 77" ze dne 30. ledna 1977, který mimo jiných občanů ostouzel i jejich známé Miloslavu Števíčkovou a Zdeňka Vokatého, signatáře Charty 77. Sami pak byli za zmíněný protest napadeni deníkem Práboj dne 12. února 1977 v článku jinek pomlouvajícím jiné dva signatáře Charty 77. Článek zavedl podnět k jejich persekuci. Petr Ouda, jeden z nelepších dělníků Báňských staveb v Teplicích, byl zatím jen na pohovoru u vedení podniku. Jiří Olt však v této době končil pracovní poměr se svým dosavadním zaměstnavatelem n.p. Bonex Teplice a měl dle předchozí dohody nastoupit u Domovní správy v Teplicích. Po skončení dosavadního pracovního poměru však nebyl Domovní správou přijat a poukazem na právě vyšlý článek v Práboji. Stejně bezúspěšná byla i jeho snaha navázat pracovní poměr s dalšími pracovními organizacemi v Teplicích : s n.p. Trison, s poštovní správou, s n.p. Sklounion; zde byl odmítnut ze stejných důvodů, ač byl ochoten přijmout jakékoli zaměstnání. /Je vyučený soustružník./ K této jeho existenční persekuci pro obranu signatářů Charty 77 se přidružila i ztráta bydliště. Otec, stranický funkcionář a vysoce postavený fidičí pracovník, jej u sebe pro názorevou odlišnost již dříve nechal bydlet. Své nynější bydliště u kamaráda studenta musel opustit, aby svého kamaráda obdobně neohrozil. Za tohoto stavu byl nucen ucházet se o pracovní místo i byt mimo Teplice. Zatím bezúspěšně.

Praha, 21. února 1977

Dopis L. Lise Generálnímu prokurátorovi

Doporučeně 1

Sosnová 23.2.1977

Generální prokuratura ČSSR

nám. Hrdinů 4

Praha 4

Pane generální prokurátore,

dopisem ze dne 5.2.1977 jsem Vás upozornil na nezákonný postup operativních pracovníků STB při karjské správě SNB v Ústí n./L., kteří nezákonným způsobem vnikli do mé usedlosti u obce Sosnová a pořizovali zde fotografické snímky. Žádnou odpověď jsem od Vás nedostal a nevím, zda jste na základě mého podnětu podnikl opatření, která Vám mimo jiné ukládá zákon o prokuratuře v ustanovení § 12 a 13. Místo toho však dne 13.2.1977 vyšel v severočeském deník "Práboj" pomlouvačný článek s názvem "Elitář, signatář, chalupář Ladislav Lis a další", ve kterém byly použity fotografie pořizené pracovníky STB a který o mně uvedl řadu lživých tvrzení /např.... že udržuji písemné styky s bývalým ředitelem Čs. televize Jiřím Pelikánem, že v roce 1969 mi byl neoprávněně přiznán důchod, hovoří se o jakési transakci při koupi chalupy, uvádí do protikladu můj byt v Praze s přechodným bydlištěm zde - přitom jde v Praze o jednu sklepní místnost v rozměru 4x5 m - mám prý 8 pař - jsou tři a tři stěňata - atp.

Od 1.1.1970 pracuji jako lesní dělník, rubač na poleh Zahrádky a když jsem v důsledku této fyzicky namáhavé práce utrpěl vážné poškození páteře, chronický sánět loketních kloubů a vazoneurozu od motorové pily, byl mě přiznán v červnu 1976 částečný invalidní důchod 700,- Kčs měsíčně a nadále pracuji jako lesní dělník.

Vylhaná publicita typu zmíněného článku v Práboji mi nestojí zato abych se domáhal zjednání nápravy občansko právní cestou. Domnívám se však, že jednání šéfredaktora i autora článku /šifra JŠ/ neplňuje skutkové podstaty trestního činu tiskové nedbalosti, pomluvy a eventuálně i návozu k dalším trestným činům, které by se mohly projevit násilím vůči mé osobě, mým blízkým, eventuálně na majetku.

Dokumentuje to i skutečnost, že v noci ze 17. na 18.2.1977 /5 dní po uveřejnění článku v Práboji/ neznámý pachatel prořezal všechny

čtyři pneumatiky a poškodil zámky u zcela nového automobilu zn. Trabant, který je majetkem mé družky.

Nijak mne nepřekvapuje, že se v poslední době množí útoky proti mně, neboť pracovníci Ústecké STB mi již delší dobu vyhrožují eskandalizací a kompromitováním za můj neměnný politický postoj a naznačují mě a mým blízkým, že nám natolik strpčí život a přínutí nás opustit naše bydliště.

Podotýkám, že žiji na samotě a publikování pomlouvačných a vyhlášených údajů má zřejmě za cíl vyvolat proti nám nenávislné nálady. Vzhledem k Vaší funkci Vám jistě nebude obtížné opatřit si inkriminované číslo deníku Právo ze dne 13.2.1977, ověřit sianou uvažené skutečnosti a vyvést příslušná opatření, zejména dát pokyn k nápravě stavu, za něhož je soustavně poškozována socialistická zákonost.

Situace, ve které jsem, mi neumožňuje jinou obranu, než obracet se na Vás jako ústavně odpovědného činitele a současně zveřejňovat veškeré útoky a šikány, kterým jsem vystaven.

Ladislav Lis
Sosnová 84
Okr. Česká Lípa

Dr. Jiří Hájek, DrSc

Kosatecova 11
106 00 Praha 10

V Praze dne 28. února 77

Vážený pane ministře,

jsem nucen obrátit se k Vám jako ke kompetentnímu ústavnímu činiteli s dotazem, na jakém zákonném podkladě jsem od 25.2. t.r. obtěžován několika osobami, dávajícími najevo, že patří k Státní bezpečnosti /aniž ovšem se mi jakožto takové představili či legitimovali/.

Od 25. t.m. asi 7,15 hod. ranní vědy až do noci stojím těsně před vrátky u domku č. 11 v Kosatecově ulici v Praze 10 - Zahradní město /kde bydlí má rodina/ vůz Tatra 603 s pozn. zn. ABP 86-38 s posádkou obvykle 3 osob. Kdykoli vyjdu na vřlici, jsem sledován v těsné blízkosti dvěma z těchto osob pěšky a navíc jezdí za mnou celý vůz i když jde o vzdálenosti několika desítek, nanejvýš sta metrů /nákupní středisko, pošta, poliklinika/. Pokud se omezují na tento doprovod, nestěžuji si; věc, jakým dojmem to působí na okolí, není mou odpovědností.

Zdá se však, že se uvedené osoby nemíní omezit na zainžené úkony. Možná že k tomu mají i příslušné příkazy, a proto můj dotaz. V oprávněné snaze udržovat své zdraví podnikám již víc než 25 let téměř denně procházky spojené s kondičním během několika kilometrů po trati mezi Zahradním městem a hostivařskou přehradou, kudy ostatně podobně chodí či běhají desítky jiných občanů. Když jsem dne 25 t.m. odpoledne /asi 17 hod./ vyšel na tuto obvyklou procházku, byl jsem sledován jak autem, tak pěšky dvěma osobami, které později nastoupily do uvedeného auta. Několikrát na trati asi 2 km mne předjeli, pokoušeli se mi zabránit v pokračování v běhu a kategoricky mi zakazovali běhat. Na můj dotaz po zákonném podkladě takového svévolného zákazu odpovídali, že se musím podříditi jejich příkazům, vyhrožovali "podražením nohou" či "něčím, co uvidím" a nakonec mi jeden z nich /mohu jej identifikovat/ stříkl do obličeje jakousi pálicí tekutinu zanechávající nepříjemný pocit na oční sliznici /jež je v mém případě dosti citlivá též vzhledem k tomu, že od mého věznění nacisty 1940-45 jsem několikrát onemocněl silným krvácením sítnice/. Toto chování osob, vydávajících se za orgány StB, sledovala řada náhodných chodců i automobilistů na silnici Zahradní město-Hostivař. V sobotu 26. a v neděli 27. t.m. pokračovalo sledování: jel jsem s rodinou do rekreačního domku, jež máme v Krhanicích, okres Benešov

Kromě doprovodu ve vlaku stálo totéž auto celou dobu /s výjimkou noci/ u vchodu na pozemek patřící k domku. V sobotu odpoledne mne v tomto domku navštívil dánský turista odvolávající se na doporučení mých bývalých dánských a norských spoluvězňů-odbojářů z let 1941-1944. Krátce po jeho příchodu objevilo se u vchodu na pozemek, auto VB a dva příslušníci VB vnikli bez mého svolení na pozemek, domáhali se vpuštění do domku, aniž byli s to předložit příkaz prokurátora či jiný dokument takové vzniknutí ospravedlňující. Přes protesty mé i mého hosta jej po identifikaci zadrželi a odvezli- přý do Prahy k výsledku, nevěděli sami, o čem - aniž byli s to uvést jakýkoli zákonný důvod zadržení. Pokud tím měl být i s hraničnímu publiku a zastupitelskému úřadu země zadrženého hosta podán názorný příklad toho, jak se u nás dodržuje Mezinárodní pak o občanských a politických právech /čl. 12 a 13/ i příslušná část Závěrečného aktu z Helsink, popř. ukázáno, jak mírná je vůči skutečnosti kritice vyslovená v "Prohlášení Charty 77", nemohlo to snad být učiněno výrazněji. Považuji to za politováníhodné; informuji Vás o tom a opakuji svůj dotaz po zákonném podkladu uvedených aktů bezpečnostního aparátu. Ti, kdo tyto akty provádějí, zůstávají v anonymitě a nereagují na dotaz po zákonném důvodu svého jednání. Proto jsem nucen toto jednání považovat za svévolné a proti zákonné, žádat o ochranu proti této zvěli a bránit se všemi zákonnými prostředky, zaručenými mi naším právním řádem.

Kopie : Předsednictvu vlády ČSSR

Dr. Jiří Hájek, DrSc

Předsednictvu Federálního shromáždění

Na Kladně dne 4.3.1977

dr. Gustavovi Husákovi
presidentu ČSSR a gen. tajemníkovi KSČ

Aloisu Indrovi
předsedovi Federálního národního shromáždění ČSSR
P r a h a

Vážený pane presidente a vážený pane předsedo,

obracím se na Vás jako nejvyšší představitele zákonnosti v
v ČSSR se svou stížností na soustavné porušování mých občanských
a lidských práv v posledních sedmi letech.

V červenci 1970 jsem byl za svůj odmítavý postoj k srpnu
1968 vyloučen z KSČ a od té doby jsem nepřetržitě diskriminován.

1. Po zbavení místa učitele filosofie na Vysoké škole politické
ÚV KSČ mi byla postupně slibována funkcionáři školy a funkcionáři
ÚV KSČ místa učitele na některé jiné vysoké škole, pracovníka
některého osvětového ústavu, místo podnikového sociologa.
Žádné z těchto míst, která by odpovídala mé kvalifikaci
jsem však nedostal. Později jsem se sám ucházel o místo podnikového
psychologa, vychovatele učňovského domova - ale také
marně.

2. Už sedmý rok jsem pomocným nekvalifikovaným dělníkem. Ale i
v dělnické profesi jsem stále diskriminován :

- nejdříve je mi znemožněno, abych pracoval jako strojník stavebních strojů na dálnici u Vojenských staveb, kam už jsem byl vlastně přijat. Nesměl jsem být také přijat na letiště jako řidič nákladního auta.

- V r. 1971 nastupuji do válcoven SONP Kladno. Těžká práce obnovuje poškození mé operované páteře a jsem dlouhodobě nemocen. Návrh, aby mně byl přiznán částečný invalidní důchod, je zamítnut. Oprávněně se domnívám, že to je též z politických důvodů, protože každému druhému občanu po takové operaci je důchod automaticky přiznáván. Já však musím dělat dále v prostředí, které absolutně mému zdraví nevyhovuje. Navíc mne poměrně nízký plat nutí, abych dělal spousty přesčasových hodin a tak si dále zhoršoval svůj zdravotní stav.

- Zdravotní stav mne přinutil, abych přešel z válcoven do oblasti energetiky. Půl roku se zaškoluji a pak skládám státní zkoušku strojníka parních elektrických turbin. Ani tuto svou novou kvalifikaci však nesmím využít. Půl roku jsem doslova vyhazován ze SONP na chodník, chodím a žebrám, já otec tří

dětí, o možnost nekvalifikované práce v závodě, kde chybí na 2000 pracovních sil ! Nakonec je mi velkomyslně dovoleno, abych ve SONP zůstal - jen ale na jiném /zvlášť pro mne vybraném/ pracovišti. Toto pracoviště, kde jsem dosud, je hůře placené, než to předchozí. Je mi výslovně řečeno, že vyhazován z SONP a i přezhazován jsem byl z politických důvodů.

- I na tomto místě jsou však náznaky dalšího pronásledování a nemám žádnou záruku, že persekuce mé osoby nebude - pod tou či onou záminkou - pokračovat. Za takové náznaky považuji :
- je znemožňováno, abych plnil i nejdrobnější odborářské funkce, do kterých jsem svými spolupracovníky navrhován,
- mé poslední pracovní hodnocení, které neodpovídá skutečnosti,
- je mi odepírán odznak Brigády socialistické práce i když mám na něj plný nárok,
- několikeré veřejné upozorňování mého nadřízeného, že jsem "ostře sledován" státní bezpečností.

3. Již od roku 1970, abych si vypracoval novou životní perspektivu, věnoval jsem se intenzivně novému - nepolitickému - oboru a to včelařství. Získal jsem za ta léta tvrdé práce a studia slušnou kvalifikaci /viz názor odborníků/ v tomto oboru, ale i tady jsem diskriminován :

- Měl jsem pracovat na ÚV Českého svazu včelařů,
- byl jsem navržen do redakční rady odborného měsíčníku "Včelařství",
- měl jsem založit a vést moderní včelařský závod na Mostecku,
- měl jsem vést včelařské středisko u Státního statku Tachov,
- byl jsem navržen našimi i zahraničními odborníky do seznamu kandidátů-expertů FAO,
- nabídl jsem čsl. příslušným úřadům, abych byl vyslán včelařit do některé s p ř á t e l e n é rozvojové země v rámci dvoustranných dohod.

Nic z toho se nerealizovalo. Některé návrhy byly zamítnuty apriorně, jiné až po delším a slibném jednání. Důvod je jasný mé politické přesvědčení. Dokonce mi bylo znemožněno, abych zůstal ve vedlejší pracovním poměru funkci včelaře u Státního statku Zlonice a Jeneč.

4. Jsem diskriminován i mimo oblast zaměstnání :

- byl jsem degradován z kapitána na vojína v záloze. Byla mi odbrána medaile "Za službu vlasti", aniž by mi bylo řečeno na jakém základě.
- Mé obě starší děti, talentované a pracovité, s vynikajícími

studijními výsledky, měly potíže dostat se dál do škol, i když jsem sedm let rozveden a s dětmi nežiji. Mám oprávněné obavy, že podobné těžkosti čekají i mého nejmladšího.

Protože sedm let perzekuce mě více než názorně přesvědčilo, že nemám ve své vlasti žádnou perspektivu životního uplatnění, ale naopak, že mě i v dělnickém zaměstnání čeká další pronásledování, žádám čsl. úřady o povolení k vystěhování z ČSSR.

Zatím jsem dostával jen zamítavé odpovědi a v poslední době už vůbec žádné.

Vážený pane presidente a vážený pane předsedo, opakuji dnes tuto svou žádost. Má žádost je plně v souladu s našimi zákony. Nejsem nositelem žádného státního či jiného tajemství, neutíkám před zákonem a jsem jen dělníkem, jehož odchodem republika neutrpí.

Nikdo a nic nedává právo čsl. úřadům a hlavně pak ministerstvu vnitra - vykládat si po svém Mezinárodní pakt o občanských a lidských právech a naše vlastní zákony.

/Za úplný výsměch zákonnosti a socialismu považuji nabídku státní bezpečnosti ke "spolupráci", jako podmínky k možnému povolení nebo vycestování někdy v budoucnosti/.

dr. Aleš Sládek

Hřebeč87

273 43 Buštěhrad

Vyhrazuji si právo zaslat kopii tohoto dopisu všem účastníkům nastávající bělehradské konference a bratrským západoevropským komunistickým stranám.

PhDr. Jan TESAŘ, CSc,
Kallabova 29, 616 00 Brno

Pan
Dr. Lubomír Štrougal
předseda vlády ČSSR
P r a h a 1

Věc : Pracovní poměr v zahraničí

Pane předsedo vlády !

Dne 23. června 1976 poslal jsem Vám dopis se stručným vyličením nezákonností a brutalit, jichž se vůči mně dopustily orgány ministerstva vnitra a vězeňské správy. Na tento dopis jsem od Vás odpověď nedostal, nicméně však vzápětí po jeho odeslání jsem byl dopraven do vězeňské nemocnice a po dva měsíce tam léčen, takže mohu konstatovat i určitou péči o mé zdraví, tedy alespoň o legalizaci toho, co bylo se mnou prováděno.

Jestliže jsem tedy ve svém zde připomínaném dopise konstatoval, že Vás o věci informuji a že nikdy nebude možno tvrdit, že jste o ní informován nebyl, musím k tomu objektivně dodat, že informovat Vás přece jen nebylo úplně zbytečné - což tímto s radostí činím.

Okolnosti mne bohužel nutí obrátit se na Vás s dalším sdělením. Jak jsem již připomenul, neschopnost a nepružnost Vám podřízených orgánů není mou vinou ani zásluhou.

Po propuštění z vězení dne 15. října 1976 musel jsem se nejprve uchýlit do nemocnice, kde mi byla provedena operace pankreatu. Byl jsem šest týdnů v nemocnici a pak ještě dalších šest týdnů v domácím ošetřování. Doléčení a rehabilitace v lázních, které jsou po takových operacích samozřejmostí, byly mi znemožněny. Během léčení byl jsem ponechán zcela bez prostředků k životu - od vězeňské správy jsem dodnes nedostal ani korunu nemocenského a odbor pro sociální věci nevyplatil mi žádnou podporu. Již proto jsem musel podat žádost o přiznání invalidního důchodu. To se stalo v polovině prosince loňského roku na ONV Praha 4, odbor sociální. Jediným výsledkem této žádosti bylo ukončení mé pracovní neschopnosti zásahem příslušného referenta /Dr. Procházka, 12. ledna 1977/. Jinak mi až dodnes nedošlo žádné pozvání

k lékařské prohlídce nebo k jakémukoli jednání o té věci. Mezitím jsem se informoval na odboru pracovních sil příslušného ONV Praha 4, zda bych mohl dostat nějakou kvalifikovanou práci, pro kterou mám předpoklady a kterou bych mohl vykonávat i při nevalném zdraví.

Možnost získat práci, která by odpovídala mé kvalifikaci, byla rovnou vyloučena.

Upustil jsem tedy od svého nároku na kvalifikovanou práci /třebaže jsem si ho vědom/ a po přestěhování do Brna jsem hledal i zcela nekvalifikovaná a špatně placená pracovní místa, o něž nebyl právě z tohoto důvodu valný zájem. /Při pomínám přitom, že vzhledem k svému zdraví nemohu vykonávat těžší tělesnou práci./ Po několika dnech byl jsem právě dneš zнову odmítnut s odůvodněním, které se mi tentokrát podařilo získat písemně : "nesplňuje kádrové předpoklady pro zaměstnání hlídače povodňového dvora".

Jistě si uvědomujete, pane předsedo, že by mi nečinilo potíže citovat příslušné pasáže z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, které se staly i pro Československo závaznými právními normami a které byly opět v tomto mém konkrétním případě hrubě porušeny. Považuji to za nadbytečné, neboť jste si toho jistě dobře vědom. Upozorňuji pouze, že i přes svou nemoc jsem se zúčastnil aktivně občanské iniciativy známé pod názvem "Čka "Charta 77", z čehož je jistě jasná jak má informovanost v dané věci, tak i má vysoce nadprůměrná občanská angažovanost a spjatost s nejaktuálnějšími problémy naší země. Byli jsem tedy ochoten ustoupit od svého nároku na zaměstnání odpovídající mé kvalifikaci, je to nutno chápat jediné jako další důkaz mé dobré vůle dohodnout se s čs. úřady na nějakém oboustranně přijatelném modu vivendi. Tento přístup jsem ostatně zastával od začátku. Není mou vinou, že rovněž od počátku narážela tato má snaha povětšinou na politováníhodný fanatismus, což mne pak pochopitelně nutilo ke střetnutím, která sice přinášela určité nepříjemnosti i mně, větší však Vaší vládě. Stačí tu připomenout jen mé odsouzení, pak věznění v rozporu s řády, které mne nutilo provokovat mezinárodní pozornost k mému osudu, anebo ostudný případ s mým léčením, v němž jste již svým způsobem zasáhl. Nyní má tedy historie pokračovat. Vaši podřízení se mne snaží pro-

skribovat, avšak já jsem neztratil chuť všemi prostředky se bránit a navíc, naštěstí, mám nyní k tomu více možností. Oznamuji Vám tedy, že upouštím od své ochoty přijmout v Československu pracovní místo neodpovídající mé kvalifikaci a budu uplatňovat své právo být zaměstnán podle svého vzdělání a schopností. Je samozřejmé, že přitom trvám na svých politických názorech - tím spíše, že jim tak až nečekaně a zřetelně dává za pravdu doba a v duchu jistě i ne jeden činitel vládní strany. Mé politické názory nejsou ovšem skutečnost, která by směla být uváděna v souvislosti s mým zaměstnáním. Avšak já mám, jak jsem již zdůraznil, stále ještě dobrou vůli nějak vyjít i s těmi, jejichž přístup k problémům je vyloženě nerozumný, a uvědomuji si, že tato zapeklitá situace může vytvářet problémy neřešitelné i pro federální vládu. Proto nabízím následující řešení : Navrhuji, aby mi bylo bez průtahů uděleno povolení uzavřít pracovní poměr v zahraničí a dojíždět za prací mimo republiku. Samozřejmě chci přitom zachovat své trvalé bydliště v ČSSR; je vyloučeno, abych se dobrovolně vzdal svého práva na vlast.

Žádám Vás o urychlené vyřízení tohoto mého návrhu. Nedostane-li se mi včasné odpovědi na toto podání, budu v dalším jednání počínaje dnem 21. března používat průpisy tohoto dopisu a podniknu ovšem všechny další mně dostupné kroky k prosazování svých životních zájmů a potřeb, což je Vám jistě i beztoho samozřejmé.

V Brně dne 7. března 1977

Jan Tesař v.r.

Fyzikální ústav Československá akademie věd

180 40 Praha 8 - Libeň, Na Slovance 2

FNDr. Tomáš R ů ž i č k a, CSc.

Hradešínská 47

P r a h a 2

Praha dne 11.března 1977

Věc : Rozvázání pracovního poměru výpovědí

Podle ustanovení § 44 zákoníku práce rozvazujeme s Vámi pracovní poměr výpovědí z důvodu uvedeného v § 46 odst. 1 písm. e/ citovaného zákoníku. Nesplňujete totiž všechny předpoklady nutné pro řádný výkon Vaší funkce, předepsané Pokynem generálního sekretáře ČSAV č. 16/1976 a uvedené v příloze č. 1 - výnosu č. 3 federálního ministerstva pro technický a investiční rozvoj ze dne 26.4.1976 "ož odměňování pracovníků ČŘO VVZ".

Vzhledem k Vašemu věku činí výpovědní lhůta 3 měsíce. Začne plynout od 1. dubna 1977 a skončí dnem 30. června 77. Tímto dnem skončí Váš pracovní poměr v našem ústavu.

K rozvázání pracovního poměru výpovědí dal předchozí souhlas ZV ROH dne 7. března 1977.

Ing. J. Sedlák, CSc. v.r.
ředitel ústavu

Převzal dne

Záznam z jednání s RNDr. Tomášem Růžičkou, CSc.

Dne 16. února 1977 jsem pozval k rozhovoru Dr. Tomáše Růžičku, CSc., vědeckého pracovníka oddělení fyziky výbojů v plynech FZÚ ČSAV. Důvodem k tomuto rozhovoru byla snaha vyjasnit, zda š. T. Růžička podepsal prohlášení charty 77. Na otázku, zda tento dokument podepsal, Dr. Růžička odpověděl kladně. Svůj krok zdůvodňuje tím, že považuje dokument za státotvorný, s upřímnou snahou napravit nejvážnější nedostatky v naší společnosti. Bezprostředním impulsem byla kampaň ve veřejných sdělovacích prostředcích, vedená neseriózním způsobem. Když viděl, že tito lidé přes své nejlépeší úmysly jsou hrubě napadáni bez možnosti se bránit, neviděl jinou možnost, jak vyjádřit svoji solidaritu s nimi, že postavit se s nimi do jedné řady.

V Praze dne 16. února 1977.

Ing. J. Sedlák, CSc., v.r.
ředitel ústavu

RNDr. T. Růžička CSc., v.r.

V ý p i s

z rozkazu presidenta
Československé socialistické republiky
ve věcech kádrových
číslo 04

Odnímá se
dnem 24. III. 1977

podle § 6, odst. 1, písm. b/ č. 76/1959 Sb.,
o některých služebních poměrech vojáků hodnost
g e n e r á l p o r u č í k a ve výslužbě

Vilému S a c h e r o v i vedenému v evidenci Obvodní vo-
jeenské správy Praha 2, Městské
vojenské správy Praha ČVO 200

Narozen 17. února 1907 Prostějov

Jmenovanému současně odnímám podle ustanovení § 8 odst. 1,
zák. č. 62/1962 Sb., o propůjčování vyznamenání

/všechna udělená vojenská vyznamenání/

ve smyslu ustanovení § 7 zákona č. 62/1962 Sb., o propůj-
čování vyznamenání, nepovoluji jmenovanému nosit vyznamená-
ní jiných států.

V Praze dne 24. března 1977

172

Stručný životopis generálporučíka Schera /v záloze/

Generálporučík Vilém Sacher se narodil 17.2.1907 v Prostějově. Po absolvování reálky vstoupil roku 1925 na Hranickou vojenskou akademii. Po ukončení studia v roce 1927 ~~z~~ sloužil jako poručík u 105. dělostřeleckého pluku v Českých Budějovicích.

V roce 1934 byl přijat na Vysokou školu válečnou generálního štábu, kterou dokončil v roce 1937. Poté sloužil u 2. rychlé divize v Bratislavě až do vytvoření slovenského štátu jako přednosta ~~xxx~~ IV. a později II. oddělení.

Po rozpuštění československé armády byl zařazen do Elektrických podniků hl. města Prahy. V té době se zapojil do práce ON, kde vykonával funkci velitele ilegálního pluku Prahy 7.

V únoru 1940 opustil ilegálně území protektorátu a po dramatické cestě přes Slovensko, Maďarsko, Jugoslávii a střední východ se dostal v květnu 1940 do Francie, kde byl zařazen jako zpravodajský důstojník u štábu dělostřelectva čs. divize ve Francii.

Po porážce Francie odešel do Velké Británie. Zde působil jako šéf zpravodajského oddělení čs. brigády. Ve Velké Británii později prodělal paradesantní výcvik a pracoval na MNO ve studijní skupině, kde se mimo jiné plánovalo povstání na území republiky.

V září 1943 odchází do SSSR a je zařazen jako náčelník štábu 2. paradesantní brigády, kterou vycvičil. Vzhledem k úrazu, který utrpěl při automobilové nehodě je po vyléčení přeložen 6.6. jako velitel dělostřelectva 3. brigády čs. sboru. V této funkci se zúčastnil bojů o Duklu, Jaselské ~~m~~ operace, bojů o Liptovský Mikuláš a dalších. Vítěznou cestu skončil 10.5.1945 v rodném Prostějově.

Po válce byl poslán na Vorošilovovu akademii generálního štábu v SSSR, ze které byl vyřazen s výtečným prospěchem. Po návratu zastával funkci přednosty III. odd. Hlavního štábu a později se stal velitelem dělostřelecké divize.

V roce 1951 byl zbaven funkce a deportován do severních Čech. Pracoval poté jako dělník v továrně, jako dřevorubec, později jako číšník a vedoucí různých pohostinských zařízení.

V roce 1965 byl rehabilitován a obdržel Řád Rudé hvězdy. V roce 1970 byl vyloučen z KSČ, propuštěn z místa ředitele Junior hotelu a zbaven funkce předsedy Dukla klubu. Jeho dvě dosud vydané knihy byly staženy z knihoven a na

další mu byly zrušeny smlouvy.

V roce 1977 podepsal CHARTU 77, za což byl rozkazem presidenta republiky zbaven hodnosti generálporučíka, byla mu odebrána všechna československá vyznamenání a vysloven zákaz nošení vyznamenání jiných států.

Generálporučík Vilém Sacher je nositelem těchto řádů :

1. Řád Bílého Lva za vítězství - Hvězda II. stupně
2. Řád Rudé Hvězdy
3. Řád slovenského národního povstání
4. Medaile za zásluhy I. stupně
5. Medaile za zásluhy II. stupně
6. Pět Československých válečných křížů 1939
7. Dvě medaile za chrabrost
8. Pamětní medaile k 20. výročí osvobození ČSSR
9. Čs. vojenská pamětní medaile se štítkem Francie, Velké Británie, SSSR
10. Odznak čs. partyzána
11. Pamětní medaile za Duklu
12. Pamětní medaile SPB

a řady dalších československých a také některých zahraničních řádů.

Dopis Jiřího Hájka Federálnímu ministrovi vnitra

Dr. J. Hájek,
Kosatcova 11
106 00 Praha 10

V Praze dne 16. března 1976

Vážený pane ministře,
podivné jednání příslušníků Vašeho resortu mne nutí
obrátit se k Vám a žádat v souladu s čl. 29 Ústavy ČSSR
o vysvětlení.

Dne 16.3. t.r. v 8,35, když jsem společně se svou ženou odcházel z našeho bytu, abych se účastnil pohřbu prof. Dr. Patočky v Břevnově, zastavil nás vůz Tatra 603 zn. ABK 96-38, jenž jinak od 25.2. t.r. stojí u nás trvale a se svým osazenstvem mne následuje na každém pohybu mimo bydliště. Osoby, jež z vozu vystoupily, a jež již dříve daly najevo, že patří k Vašemu resortu, mi oznámily, že se nesmím pohřbu účastnit a že mi v tom bude zabráněno. Na můj dotaz jaký zákonný podklad má toto jejich jednání, přímo neodpověděly, zdůraznily však, že mají příkaz mi zabránit v účasti na pohřbu. Na poukaz, že to je nezákonné, mi sdělily, že si "potom" mohu stěžovat.

Poněvadž mi nebylo sděleno, kdo zmíněný příkaz vydal, musím se obrátit k Vám jakožto jedinému mně známému odpovědnému číteli resortu, jehož orgány tuto akci podnikají, a žádat o sdělení zákonného podkladu i důvodu k opatření, jež podstatně omezuje mé právo svobodného pohybu, vyplývající z Ústavy i jiných zákonů, mj. též z Mezinárodního paktu o občanských a politických právech, jenž, jak je Vám jistě známo, je od 23.3.1976, tedy téměř rok, součástí našeho právního řádu.

Zabraňovat občanu v tak prostém a základním projevu lidské slušnosti jako je účast na pohřbu někoho, s nímž měl přirozené styky /známé Vašemu resortu s dostatek/ je protizákonné, trestné jakožto útisk, a lidsky trapné, mám-li to říci o nejmnějším. Příkazy v tomto směru vydávané kýmkoli by svědčely tomu, že někdo v tomto státě se považuje za nadřazeného zákonu, oprávněna k nařizování a provádění jakékoli protizákonnosti, přičemž postiženému milostivě ponechává právo stěžovat si až "pomo", tj. třeba až po smrti. Taková praxe nutně vede k závěrům o recidivě porušování socialistické zákon

nosti z padesátých let, odsouzeného mnohokrát od XX. sjezdu KSSS také u nás. Podává také podivnou ilustraci toho, jak si příslušná mocenská místa představují plnění Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě /zejm. bodu VII principů/ podepsaného také naší republikou jakož i výzvy konference evropských komunistických a dělnických stran z června m.r. k přísnému dodržování Mezinárodních paktů o lidských právech všemi evropskými státy.

J. Hájek

Prof. PhDr. Miroslav Kusý

Slovackého ul. 21,
Bratislava

Vec: Zrušenie pracovného pomeru

KPÚ 181/77

Podľa § 53 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce č. 65/1965 Zb. v znení predpisov, ktoré ho posmenili a doplnili /úplné znenie č. 55/75 Zb./ zrušujem s Vami pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny okamžite pracovný pomer, ktorý bol uzavretý zmluvou dňa 1. 8. 1976.

O d o v o d n e n i e :

Listom krajského prokurátora z 24. 2. 1977 bolo mi oznámené, že dňa 23. 2. 1977 Vás upozornil na to, že Vaša činnosť v súvislosti s verejným schvaľovaním a rozširovaním tzv. "Prehlásenie Charty 77" je v rozpore s Ústavou ČSSR a Trestným zákonom. Táto Vaša činnosť, ktorá bola predmetom upozornenia prokurátora, je nezlučiteľná s úlohami a povinnosťami pracovníka Univerzitnej knižnice.

Podľa § 77 Zákonníka práce socialistická pracovná disciplína spočíva o.i. v uvedomelom plnení úloh a vzťahu k práci. Z neho vyplýva aj zvyšovanie ideologickej a odbornej úrovne a dodržiavanie právnych predpisov čo osobitne zdorazňuje § 10 Knižničného zákona číslo 53/54 Zb. a Pracovného poriadku Univerzitnej knižnice. Činnosť pracovníka Univerzitnej knižnice, ktorá je v rozpore so základnými predpismi socialistického štátu, sa považuje v organizácii, ktorá podľa § 2 ods. 1 svojho štatútu venuje osobitnú starostlivosť všetkým formám komunistickej výchovy mládeže a pracujúcich, za natoľko hrubé porušenie pracovnej disciplíny, že Vaše ponechanie v tejto organizácii do uplynutia vypovednej lehoty nie je možné bez ohrozenia riadneho plnenia úloh organizácie. Výplata sa vám zastavuje dňom doručenia tohto rozhodnutia, t.j. 9. marca 1977.

Súčasne Vás upozorňujeme, že pri zrušení pracovného pomeru je treba postupovať v zmysle čl. 8 ods. 4 Pracovného poriadku Univerzitnej knižnice.

Podpis, pečiatka.

Zuzana Dienstbierová
Podskalská 8, Praha 2

Vyřizuje :
OKPP/52/77 dr. Krejčí 18.3.1977

Rozvázání pracovního poměru výpovědí

Podle ustanovení § 46, odst. 1, písmeno e/ Zákoníku práce rozvazujeme s Vámi pracovní poměr výpovědí, a to z těchto důvodů :

nesplňujete bez zavinění našeho generálního ředitelství požadavky, které jsou nezbytnou podmínkou pro řádný výkon funkce vedoucího referenta kádrové a personální práce v odboru výchovy a vzdělávání.

Bez zavinění organizace jste se se svými postoji jako signatářka tzv. "charty 77" vyjádřila proti politice Komunistické strany Československa, jako vedoucí síle naší socialistické společnosti, jejíž politika je zaměřena na další všestranný rozvoj naší socialistické společnosti v ovzduší klidné a tvořivé práce všeho pracujícího lidu.

Nesplňujete tedy požadavky pro řádný výkon pracovní funkce vedoucí referentky kádrové a personální práce, která předpokládá nejen znalosti a vědomosti odborné, ale i schopnost vychovávat dospělé vedoucí pracovníky naší VHS v duchu světového vědeckého názoru a v duchu politiky Komunistické strany Československa.

Ze svých názorů jste neustoupila ani při projednávání v kolektivu spolupracovníků. Navíc kolektiv pracovníků odboru výchovy a vzdělávání našeho GR odmítá s Vámi pro Vaše postoje a názory nadále spolupracovat.

Vzhledem k tomu bylo s Vámi jednáno dne 15.3.1977 v souladu s ustanovením § 46, odst. 2 zákoníku práce a z Vaší strany bylo prohlášeno, že nabídnutá místa berete na vědomí s tím, že vzhledem ke své kvalifikaci a dosavadní praxi nemůžete tato místa zastávat. Protože nemáme možnost Vás zaměstnávat na jiném pracovišti, a to ani po předchozí přípravě, nemůžeme Vás dále v pracovním poměru zaměstnávat.

K rozvázání pracovního poměru výpovědí, podle ust. § 46 odst. 1, písm. b/ zákoníku práce, dal předchozí souhlas ŽV ROH generálního ředitelství SZP na svém zasedání, které se konalo dne 17.3.1977.

Vzhledem k Vašemu věku činí výpovědní lhůta podle § 45,

odst. 2, písm. b/ zákoníku práce dva měsíce, která začne plynout 1. dubna 1977 a skončí dnem 31. května 1977. Tímto dnem končí Váš pracovní poměr v naší organizaci.

Razítko :

Stavební závody Praha
generální ředitelství
Praha 1, Revoluční 7

RSDr. Pavel Beihilf
kádrový a personální
ředitel

RSDr. Pavel Beihilf
personální a kádrový ředitel
GŘ Stavební závody Praha
Praha 1, Revoluční 7

Jako politicky angažovaná a aktivní občanka našeho socialistického státu, což jsem prokázala mimo jiné podpisem Prohlášení Charta 77, jsem velice znepokojena tzv. "berufaverbotem" v Německé spolkové republice. Jde o zákaz výkonu zaměstnání ve státních službách odpovídající jisté výši kvalifikace pro jisté lidi jistého smýšlení, zvláště pak pro lidi komunisticky či levicově orientované.

Zaráží mě, že něco takového se může dít v zemi s naší zemí těsně sousedící, tedy v samém středu Evropy, a to v posledním čtvrtletí 20. století.

Myslím, že občané socialistického státu mají povinnost k této smutné skutečnosti nemlčet.

Jako stále ještě zaměstnanec GŘ SZP zavrhuji, aby naše organizace vznesla důrazný protest, nejspíše formou rezoluce, proti této burcující nespravedlnosti a porušování základních občanských práv a podpořila tím statečný odpor a protest západoněmeckých pracujících, o kterém nás tak zevrubně informují naše sdělovací prostředky.

Věřím, že můj návrh se setká s Vaší podporou i s politickou aktivitou ostatních zaměstnanců GŘ SZP.

Praha, 25. března 1977

Zuzana Dienstbierová
vedoucí ref. kádr. a pers.
práce

Na vědomí :

ZV ROH GŘ SZP

ZV KSČ GŘ SZP

vedoucímu odboru výchovy a vzdělávání GŘ SZP

úsekovému důvěrníkovi odboru výchovy a vzdělávání GŘ SZP

Dopis Petra Uhla Federálnímu ministrovi vnitra

Federální ministerstvo vnitra
Jaromír Obzina, ministr
třída Obránců míru 85
Praha 7 - Holešovice

Věc : Stížnost

Pane Obzino !

Stěžuji si na postup příslušníků SNB, který vůči mé osobě uplatnili ve dnech 15. až 17. března t.r.

V úterý 15. t.m. odpoledne se mnou chtěli hovořit dva příslušníci SNB v civilu; na sdělení mé manželky, že nejsem doma, vhodili do schránky na dopisy předvolání žj. 0546/77 /sic!/ z 15.3., které není podepsané /chybí i jméno vypsané strojem/ a které je opatřeno obdélníkovým, teď nikoliv kulatým, razítkem "Federální ministerstvo vnitra", jež má pouze informativní, a nikoliv potvrzující význam; takové razítko lze sestavit i z dětské tiskárničky. Rovněž rubrika telefonního čísla, na němž předvolaný může omluvit svou neúčast nebyla vyplněna. Předvolání mě zvalo na 16. t.m. na 8 hod. do budovy ministerstva vnitra k informativnímu výslechu podle § 19 zákona o SNB; jiný důvod uveden nebyl, což rovněž považuji za nesprávné.

Ve 14 hod. 25 min., kdy jsem chtěl opustit svůj byt, jsem byl zastaven uniformovaným příslušníkem SNB, který stál před dveřmi. Ve 12,30 hod., kdy jsem do bytu vstoupil, tam ještě nebyl. Nařídil mi, abych neopouštěl byt a odmítl mi vysvětlit důvody svého počínání. Později na moje naléhání potvrdil, že budu-li se pokoušet odejít z bytu, použije násilí. Vyptával jsem ~~se~~ ho, použije-li obušku; na to mi řekl, že ho ani nemá a natočil se ke mně bokem, kde se houpla pistole, a uvedl, že jsou i jiné prostředky. Tento příslušník odmítl vpustit do bytu přítele naší sousedky pí. Foretkové /jde o rozdělený byt/ a možná i další osoby. Dále bránil ve vstupu dětské sestře, která šla navštívit naši novorozenečnou dceru Alexandru /manželka byla krátce předtím propuštěna z porodnice/ a vpustil ji až po delších dohadech.

V 16,50 hod. zazvonil u našich dveří příslušník operativy, který mne už dvakrát /10. a 13.1./ pod pohrůžkou násilí předváděl do věznice Ruzyně jako svědka. Opět pod pohrůžkou násilí mě tentokrát předvedl do budovy správy SNB pro střední český kraj a hl. město Prahu v Bartolomějské 7, kde se mě

ujal muž, který se představil jako Jánský. Kromě svých politických názorů, které jsou zřejmě totožné s názory Stanislava Oborského a Ivana Skály, mi vyložil, že jsem podezřelý z shromažďování a rozšiřování "závadových" /jeho termín/ písemností, týkajících se zejména Charty 77. Položil mi otázku, od koho takové písemnosti získávám a komu je dávám. Odmítl jsem odpověď, o čemž byl pořízen zápis. V okamžiku, kdy jsem ho podepisoval, chybělo na něm číslo jedací i strojem napsané jméno pána, který se mi představil jako Jánský. Mimo protokol se mě tento pán vyptával, nejsem-li příbuzný s Pavlem Kohoutem /moje matka se jmenovala za svobodna Kohoutová, což vyčetl z občanského průkazu./, jak se jmenovala moje první manželka a na další okolnosti, na něž jsem rovněž odmítl dát odpověď. Ze své strany pán, který se mi představil jako Jánský, odmítl označit činnost, kterou mi, zdá se, vytýkal, za trestnou činnost a pojmenovat ji zákonným způsobem. Místo toho mi řekl, že mě zajistí i bez toho. Vyplnil růžový papír nadepsaný ZÁZNAM O ZADRŽENÍ - VZETÍ /DODÁNÍ/ DO VAZBY! Škrtnutím v nadpise všechna slova až na slovo "ZÁZNAM" a zbytek nahradil slovy O ZAJIŠTĚNÍ PODLE § 23 ZÁK. č. 40/74 sb. DO CPZ, tedy zákona o SNB a do cely předběžného zadržení. Papír jsem četl až na příjmu oddělení CPZ; podepsal ho pplk. František Slabý a byl na něm uveden čas 15.3.77 17 hod. 30 min. / S pánem, který se představil jako Jánský, jsem jednal od 17,15 hod. do 18,30, ale moje osobní svoboda byla omezena již od 14,25. / Jako důvod zajištění bylo uvedeno citované podezření z rozšiřování písemností Charty 77. Jen proto, že jsem povšechně znal zákon č. 40/74 Sb., jsem věděl, že podle něho nemohu být zadržován déle než 48 hodin; vysvětlení, jak dlouho budu zadržen, mi podáno nebylo.

Stěžuji si zejména na to, že ačkoliv § 23 zákona č. 40/74 Sb. stanoví pro zajištění na 48 hodin při podmínky, nebyly vyplněna žádná z nich :

1. Zajištění musí sloužit k provedení nezbytných služebních úkonů. Žádný úkon, natož pak nezbytný, se mnou nebyl proveden. /O nezákonných viz níže./
2. Zajistit lze jen toho, kdo "výtržnostmi nebo jiným nepřijatelným chováním ruší veřejný pořádek" a nikoliv snad toho, o kom se příslušníci domnívají, že by ho rušit mohl. Jak jsem uvedl, byl jsem odveden ze svého bytu, nikoliv z místa, kde bych rušil veřejný pořádek.
3. Pokud tomu nebrání závažné skutečnosti /které nebyly/, má

ten, kdo občana zajistil, povinnost to oznámit některému řádnému příslušníkovi, pokud jde o zajištění delší než 24 hodin. Oznámeno nebylo nic.

Nesplněním uvedených zákonných podmínek - a zvláště druhé podmínky - porušili příslušníci SNB zákon o SNB tím, že ho zneužili k jiným cílům, než určuje zákonodárce. Zároveň omezili protiprávně moji osobní svobodu, čímž naplnili skutkovou podstatu trestného činu omezování osobní svobody. /Pro to posílám kopii této stížnosti generálnímu prokurátorovi./

Dále si stěžuji na postup příslušníků SNB a příslušník SNV, kteří jim pomáhali, spočívající v tom, že mu nutili /aniž by použili násilí/, abych si dal sejmout otisky prstů a nechal se fotografovat. Obězní, asi šedesátiletý muž v uniformě majora SNV za vrčení kamery, před níž jsem si zakrýval tvář cípem bundy, mě silným hlasem dokonce chybně poučoval, že orgány SNB /za něž hovořil/, jsou podle § 21 a § 22 zákona č. 40/74 Sb. k těmto úkonům oprávněny, přičemž lstivě vynechal slova "nelze-li totožnost neznámé osoby zjistit". Bláze ho mohu identifikovat jen tím, že jde o čtenáře časopisu čs. socialistické opozice LISTY, neboť při oné scéně silně kritizoval s. Pelikána za to, že v Listech neuvedl poučení o právech SNB, zakotvených v zákoně č. 40/74 Sb. /Nevím, jestli s. Pelikán toto opomněl, ale kritika p. majora se do redakce Listů jistě dostane./ I přes tyto pádné argumenty jsem si^{ne} nechal sejmout otisky prstů a nenechal jsem se fotografovat. Mé opakované žádosti, abych mohl nahlédnout do zákona č. 40/74 Sb., který jsem měl v šatně sebou, nebylo vyhověno. Zato jsem byl násilím a za použití lsti přes skleněné dveře filmován; cca 5 vteřinový záběr ukazuje, jak se krouťím ze sevření dvou příslušníků SNV, kteří mi drží ruce za zády, abych si nemohl zakrýt obličej. Zraněn jsem nebyl, rovněž oděv nebyl poškozen. Proti celému tomuto nezákonnému jednání důrazně protestuji; připomínám, že mu byly vystaveny další osoby, které byly zajištěny se stejně protiprávním zdůvodněním v souvislosti s Chartou 77.

Po konfliktu s otisky a filmováním jsem byl umístěn do jiné cely; strávil jsem v ní 26 hodin zcela sám do svého propuštění. I na to si stěžuji.

Dále si stěžuji na to, že o zajištění mi nebylo vydáno žádné potvrzení; příslušníci SNV mi ho odmítli vydat při propuštění a dozorčí správy SNB v Bartoňomějské 7 dne 18.3.77.

Potřebuji ho pro organizaci, kde jsem zaměstnán.

Celý postup proti mně se vyznačoval neseriózností a utajováním : podle jakého zákona jsem omezován na svobodě jsem si mohl přečíst až když mi byly odebrány všechny věci včetně zákonů, podle nich lze svobodu omeziti; záznam o zajištění drží příslušníci SNV tak, abych z něho nemohl čísti; pplk. Slabého nikdo /včetně dozorčího správy/ nezná, pak se od dozorčího dovídám, že na 14 dnů odjel atd.

Nemyslím si, pane Obzino, že byste z mé stížnosti vyvozoval nějaké důsledky /pokud nepůjde o nějaké další zákroky proti mně/. Napsal jsem ji jen proto, abyste Vy a další lidé věděli, že ani nový zákon, oklešťující práva občanů a umožňující dříve neznámé formy represe, nejsou vykonavatelé státní moci s to respektovat a při svých zákrocích proti obhájcem lidských práv jsou nuceni ho zneužívat a porušovat.

V Praze 25. března 1977

Petr U H L
Anglická 8, Praha 2

Doporučeně!

CO Ján Feješ generální prokurátor ČSSR

Některé zahraniční ohlasy na CHARTU 77
o persekuci signatářů

Zahraniční ohlasy na Chartu 77.

7.1.1977 - V záp. tisku vyšla Charta 77. Celé znění přinesl list Frankfurter Allgemeine Zeitung a další deníky.

8.1. - Lidušanité uveřejnila výtah z Charty. List KSI Unité psal, že čs. vláda by měla vyslechnout kritiky a ne je nasraňovat. Je to reakce na článek BP ze 7.1. "Či je to sněm".

9.1. - Rakouský tisk uveřejnil telef. rozhovor s V. Havlem, poskytnutý agenturou Reuter.

10.1. - Frankfurter Allgemeine Zeitung uveřejnil velký článek o nové občanské iniciativě v SSSR, Polsku, NDR a Československu jako o novém politickém fenomenu. Tiskové agentury dostaly dokument Charty č. 2.

11.1. - Agent. spravodajství informuje o výsledcích si gnatů a domovních prohlídek.

AFP uveřejnila rozhovor s dr. F. Krieglem a dr. J. Hájkem, v němž sdělili, že Charta 77 nemá jiné ambice než být nápomocná při uplatňování lidských práv, kodifikovaných v mezinárodních dokumentech, ratifikovaných vládou ČSSR. Předseda lucemburské vlády řekl před odjezdem do ČSSR, že čs. vláda předloží i otázky, týkající se dodržování lidských práv.

Morning Star, orgán britské KS, píše o situaci po uveřejnění Charty 77: signatáři, které čs. propaganda označuje za zrádce, jsou dlouholetí socialisté a komunisté i aktivní bojovníci proti fašismu.

12.1. - Unité v úvodníku odsuzuje zásady bezpečnosti proti signatářům Charty. Tento postup není slučitelný s ideály svobody a socialismu a znemožňuje diskusi. Represe ajiťuje rány, způsobené v r. 1968 a dalších letech.

Dramatik Arthur Miller napsal v New York Times, že mikrokroky proti signatářům ukazují slabost čs. režimu. Řekl, že požádá pres. Cartera, aby při setkání s Brežněvem hovořil i o otázkách lidských práv.

13.1. - Unité uveřejnila šesti komunistických intelektuálů, z toho tři členů ÚV KSI včetně L. Hadiceho: "Situace v Československu má kořeny v r. 1968. S vážnými obavami sledujeme poměry, které nepřipínají intervenující země v srpnu 1968". ~~Právě tak, jak v minulosti~~ Italští komunisté žádají vládu ČSSR a vládu intervenujícími zeměmi, aby daly možnost o celém souboji problémů diskutovat bez omezení.

15.1. - Rozhlasové stanice oznámily, že v Paříži se konalo symposium o situaci v ČSSR a že byl vytvořen mezinárodní výbor pro podporu Charty 77, v jehož čele stojí básník Pierre Emmanuel, taj. franc. soc. strany Martinet a levicový filosof a publicista Pierre Daix, býv. prominentní člen KS Francie. Výbor naslal protestní telegramy ved. čs. představitelům proti satyckému a šikanovnému signatářům Charty 77.

16.1. - Světové sděl. prostředky uveřejnily výňatky z projevu gen. taj. KSI Berlinguera: situace v ČSSR je pro italskou komunistickou stranu nepřijatelná. "My komunističtí intelektuálové hledíme s obavami na oklešťování politických a občanských ~~práv~~ svobod.... svobody výskumu, publikace a diskuse. Tím vším se omezuje kulturní tvorba a marxistické myšlení. Je to stav, který ohrožuje popularitu idejí socialismu mezi masami. Původ toho všeho vidíme v násilném zásahu v roce 1968 a situacii, která po tomto traumatu se rozvíjela." /Podrobné informace přinesla Unité 18.1./

17.1. - Agentury a roshl. stanice zveřejnily kromě informací o postupu čs. úřadů proti signatářům komentáře ke zprávě ÚTK o zatčení V. Havla, J. Lederera, O. Ornesta a P. Pavlička, a sta novisko mluvčích Charty dr. Patočky a dr. Hájka, že výpady proti signatářům připomínají kampaně z ilegálních procesů z 50. let.

Lombardo Radice, ideolog IKS, napsal v Unitá, že socialismus ve východní Evropě nelze zajistit bez volné výměny názorů. Byly uveřejněny dopisy Z. Mlynáře a P. Kohouta, ve kterých žádají komunistické a socialistické strany, aby zasáhly na obranu signatářů Charty 77. Široce byl publikován dopis Josefů Slánské, vdovo popraveném gen. taj. ÚV KSČ, který zaslala prezidentu dr. Husákovi.

18.1. - V Kongresu USA byla zahájena podpisová kampaň proti pronásledování signatářů Charty 77.

Řecký skladatel Nikis Theodorakis řekl, že považuje dogma tiché socialismus za zrůdnost. To, co se děje v Polsku, ČSSR a NDR, je vyvoláno strachem funkcionářů v těchto zemích. Rakouský kancléř Kreisky první reagoval na dopisy Z. Mlynáře a P. Kohouta a řekl, že vláda bude uvažovat o krocích a nezůstane jen u protestního dopisu.

19.1. - Willy Brandt ve funkci předsedy Socialistické internacionály vyjádřil znepokojení nad pronásledováním signatářů Charty a žádal o zastavení celé kampaně.

Britský Mornig Star: Je těžké pochopit, jak může být Charta 77 považována za podvratnou, když vychází z Ústavy ČSSR, závěrů konference z Helsink, mezinárodně uznaných paktů OSN. Je pochopitelné, že když signatáři nemohou otevřeně diskutovat doma, hledají cesty, jak své názory zveřejnit v zahraničí. Jako absurdní se jeví obvinění, že nadržávají imperialismu. Dále vyjádřili britští komunisté naději, že v ČSSR se bude o všem klidně uvažovat.

S Chartou 77 se solidarizovala odbočka Amnesty International v Moskvě. Ústy vedoucího odbočky Turčina se přimlouvají za propuštění politických vězňů v ČSSR.

20.1. - V Paříži bylo uveřejněno prohlášení 34 maďarských intelektuálů, kteří se solidarizovali s Chartou 77.

Řecká KS/ nezávislá/ se postavila na obranu Charty 77. V listu France Soir byl uveřejněn rozhovor s Arturem Londonem. Pro ti potlačování politických a občanských svobod v ČSSR protestoval portugalské národní shromáždění. Poslanci komunistické strany se zdrželi hlasování.

Kristian Science Monitor napsal, že zveřejnění Charty 77 by mohlo mít vážné důsledky. Protesty ze zahraničí proti pronásledování signatářů hrozí roztrhatjemné předivo výsledků konference komunistických stran v Berlíně a znehodnotit výsledky Helsinek.

21.1. - Výkonný výbor francouzské KS ostře vystoupil proti represím v ČSSR a oznámil, že Chartou 77 se bude zabývat na své nejbližší schůzi.

Švýcarský Die Weltwoche: Helsinky měly přece jen větší význam, než se předpokládalo. Požadavek uplatňování lidských práv není možno zasunout pod heslo antikommunismu, je to jenom spor o pojetí demokracie.

Výkonný výbor KS V. Británie upozornil KSČ, že represe, zatýkání a existenční postihnejsou důstojné prostředky politického boje. Je zapotřebí řešit problémy, nakupené od r. 1968. Uveřejněno v Mornig Star/. List protestoval proti pomlouvání a očerňování starých a čestných komunistů, kteří podepsali Chartu.

Předseda OS britských horníků vyzval odb. organizace, aby protestovaly proti represím v ČSSR.

Mezinárodní výbor pro podporu Charty v Paříži oznámil, že do jeho řad vstoupili mj. nositelé Nobelových cen za literaturu H. Böll a Sam. Bellow, dále A. Miller, G. Grass, F. Dürrenmatt aj. Švédská KS odsoudila perzekuci signatářů Charty.

22.1. - Holandský premiér vyjádřil znepokojení nad represemi v ČSSR.

Švédský rozhlas vysílal rozhovor s prof. J. Hájkem, v němž se konstatuje, že občané ČSSR projevují zájem o Chartu, zejména ti, kteří musí podepisovat protesty proti Chartě a nevědí, co obsahuje.

K protestům se připojila dánská KS.

23.1. - Tiskové agentury a rozhlasové stanice informují o dokumentech Charty/ diskriminace dětí při přijímání na stř. a vys. školy.

Rakouská odbočka Amnesty International oznámila, že zahájí protestní akce na podporu Charty 77 v úterý 25. ledna demonstrací před kanceláří Čedoku a ČSA ve Vídni.

24.1. - Gen. taj. FKS G. Marchais klade v článku v L'Humanité otázku, proč 20 let po XX. sjezdu KSČ v období, kdy by se otevřenou diskusí dosáhlo více, pokračují represe. Marchais žádá otevřenou výměnu názorů.

Mezinárodní PEN klub zaslal prezidentu Carterovi dopis, v němž ho žádá, aby se zastal spisovatelů a signatářů Charty, kteří jsou pronásledováni.

Mezinárodní konfederace práce se sídlem v Bruselu/největší mezinárodní odborová ústředna na Západě/ protestuje proti diskriminaci v ČSSR a podtrhuje skutečnost, že tisíce lidí nesmí vykonávat práci, pro kterou mají kvalifikaci.

V zahraničí byly zveřejněny dokumenty Charty 77 č. 3 a 4.

25.1. - Morning Star, orgán britské KS, referoval o tiskové konferenci, uspořádané pražským režimem 24. ledna v pražském hotelu Intercontinental. Kromě věcného referování kritizoval skutečnost, že na této tiskové konferenci nemohli vystoupit mluvčí Charty 77. Další komentáře v zahr. tisku se zabývají tím, že režimističtí mluvčí dali na přímé otázky, proč v ČSSR nejsou uveřejňovány protesty záp. KS vůči či kampani proti signatářům Charty, vyhýbavou odpověď, že názory komunistických stran se mohou různit.

Podle neoficiálních informací z Vídne velvyslanec ČSSR K. Komárek vznesl na ministerstvu zahr. věci dotaz, zda by rakouská vláda poskytla azyl některým signatářům Charty 77.

Západoněmecký Der Spiegel uveřejnil rozhovor s prof. J. Hájkem. J. Hájek zdůraznil, že Charta 77 je občanská iniciativa, která chce napomáhat při uplatňování paktů OSN a dohod z Helsink a že nejde o opoziční hnutí.

Mezinárodní konfederace práce v Bruselu oznámila, že předloží otázku perzekucí signatářů Charty Výboru pro lidská práva OSN, který bude zasedat v únoru 77 v Ženevě a dále zasedání UNHCR a Mezinárodní organizace práce OSN.

Agentura Reuter přinesla zprávu, že v ČSSR vyšla brožura v nákladu 1,5 mil. výtisků s Chartou 77, která je odstavec po odstavec komentována a vysvětlována ideologií KSČ. /pozn.: Tato informace je chybná-brožura obsahuje jen několik citátů- vyšla jako interní materiál/.

26.1. - Západní komun. a levicové listy přinesly informaci o vystoupení gen. taj. FKS G. Marchais na tiskové konferenci řekl, že je připraven jednat s představiteli KSČ o otázkách lidských práv a svobod. Normální postup by měl spočívat v otevřené diskusí se signatáři Charty-socialismus je přece záležitostí všech. Franc. komunisté nesouhlasí s tím, co se děje

v ČSSR. Nechtají se včleňovat do vnitřních záležitostí ČSSR, přejí si však, aby všechny rozpory byly vyjasněny. Hrachmaš dodal: "Socialismus není myslitelný bez konfrontace myšlenek."

Čianká agentura Heinhua označuje za původce represí proti signatářům Charty představitel KSSS.

Rakouská vláda oznámila, že velvyslanec ČSSR Komárek vznesl dotaz na MZV, zda by Rakousko poskytlo azyl signatářům Charty. Rakouská strana odpověděla na dotaz kladně s výhradou, že si to budou signatáři přát.

Předseda britské vlády řekl v televizním projevu, že jeho vláda bude trvat na dodržování lidských práv ve všech zemích, které podepsaly dokumenty z Helsinek.

Britské úřady odmítly nařčení, vysílané čs. televizí, že by se bývalí britští diplomati v ČSSR nějak podíleli na špionážních akcích.

Jugoslávský tisk se snaží objektivně referovat o Chartě a událostech kolem ní. Uveřejňuje zprávy soc. tiskových agentur i stanoviska záp. komunistických stran.

27.1. - Rakouské MZV opět potvrdilo zprávu, že velvyslanec ČSSR Komárek žádal potvrzení informace, že Rakousko je ochotno poskytnout azyl signatářům Charty 77. Velvyslanec při jednání uvedl jména: J. Hájek, E. Hubl, P. Kriegel, E. Klyndř, P. Kohout, L. Vaculík, V. Havel, J. Lederer. Rakouská strana oznámila, že v případě násilného vystěhování si vyhrazuje právo jednat o nově vzniklé situaci.

Záp. listy uveřejnily prohlášení prof. J. Patočky a prof. J. Hájka, adresované čs. vládě, v němž se ptají, zda mezinárodní konvence o lidských právech platí pro všechny občany republiky i pro vládní orgány. Jestli platí, jak je možné bez-
trestně pomlouvat, morálně i jinak ničit signatáře Charty 77, když se nemohou bránit.

Mluvčí MZV USA předal novinářům stanovisko k událostem v ČSSR. Konstatuje se v něm, že v ČSSR jsou zatýkáni a perspektivní občané, kteří bojují za lidská práva. Bylo to první upozor-
nění vlády USA, týkající se neplnění helsinských dohod. Mluvčí řekl, že stanovisko schválil ministr zahraničí Vance. Italská KS Unitá uveřejnila článek pod titulkem "Svoboda a so-
cialismus". Komunisté by měli analyzovat situaci ve východo-
evropských zemích, v nichž existují po nastolení soc. zřízení antagonismy. Je nutno teoreticky promyslet situaci v auto-
ritativních formách moci a vyvodit z toho teoretické důsledky. Tiskový mluvčí Bílého domu řekl, že stanovisko, vyjádřené
mluvčím MZV, odpovídá i stanovisku prezidenta Cartera. Do-
dal, že ministerstvo zahr. věci připravuje všeobecné stanovis-
ko vlády USA k otázce lidských práv.

28.1. - List KS Italské Unitá píše, že situace v ČSSR není jen vnitřní záležitost československá, ale celého komunistického hnutí. Teoretický časopis Rinascita uvedl, že situace v ČSSR vyžaduje teoretické zkoumání.

Mezinárodní výbor pro ochranu zásad Charty 77 v Paříži poslal čs. představitelům telegramy, v nichž protestuje proti pokusu vlády vypovědět některé signatáře Charty 77 ze země.

Orgán francouzské KS L Humanité píše, že v případě násilného vyhoštění bude nutno jednat jinak, než doposud.

Jugoslávský tisk. agentura konstatuje, že čs. sdělovací pro-
středky neuveřejnily ani jeden kritický hlas a stanovisko evropských komunistických stran.

29.1. - Norská vláda požádala čs. vládu, aby odložila návštěvu čs. min. zahr. obchodu v Norsku se zdůvodněním, že norská vláda odsuzuje represe v ČSSR. Ministr měl podepsat čs.-nor-
skou obchodní dohodu.

31.1. - Kancelář B. Kreisky po návratu ze Stockholmu řekl, že představitelé evropských soc. stran v čele s W. Brandtem jsou toho názoru, že je nutno bedlivě sledovat vývoj v ČSSR, ale hlavní kroky na obranu signatářů by měly podniknout evropské komunistické strany. Hestadi jen písemné protesty, ale přímé apely představitelů KS na jejich soudruhy v Praze. Italská Rinascita napsala, že nespokojeno i intelektuálů v některých soc. zemích je jen vřobolcem plujícího ledovce. Pálícejší akce proti signatářům Charty 77 vzbuzují obavy, že se všechno vrací k starým praktikám padesátých let.

1.2. - Nám. ministra ZV Vel. Británie tlumočil čs. velvyslanci v Londýně rozhořčení své vlády nad pronásledováním signatářů Charty 77.

Záp. agentury zveřejnily prohlášení mluvčích Charty 77, že k Chartu podepsalo k 1.2. 77 více než 500 občanů. Zdůraznil, že Charta není hnutí proti vládě, ani protizákonná. Občanská iniciativa nechce nic víc, než je v Chartě obsaženo. Polský výbor solidarity s pronásledovanými dělníky vyjádřil svou solidaritu s bojovníky za lidská práva v ČSSR.

2.2. - Zápa. německý Frankfurter Allgemeine Zeitung uveřejnil dopis prof. J. Patočky, obsahující jeho stať o morálce. Je to filosoficky pojatá úvaha o nutnosti angažovat se v otázce svědomí.

Kanadská vláda dementovala správu čs. televize, že by zatčený O. Ornest byl ve špiónážním styku s kanadskými diplomaty. Předáváná aktovka, jak to nafilmovali pracovníci čs. StB, obsahovala kulturní materiály.

Francouzský prezident vyzval všechny signatáře dokumentů z Helsinek, aby plnili dohody, včetně otázek, týkajících se lidských práv.

Britský ministr ZV oznámil na zasedání Dolní sněmovny, že vláda Vel. Británie upozornila čs. vládu, že nezastaví-li pronásledování signatářů Charty 77, ohrozí tím konání konference v Bělehradě.

V britské Dol. sněmovně koluje podpisová listina Nadace Bert tranda Russela, kterou k tomuto dni podepsalo 70 labouristických poslanců. Protestují proti porušování lidských práv v ČSSR a proti pronásledování signatářů Charty 77.

Ve švédském parlamentě se v protestu sjednotily vládnoucí i opoziční strany. Jejich názor tlumočil čs. vládě švédský min. předseda. Podle jeho vyjádření ohrožuje postoj čs. úřadů proces uvolňování napětí.

3.2. - L'Humanité uveřejnila články J. Ganapy, ideologa franc. kom. strany, který zdůrazňuje, že nic neopravňuje k tomu, aby se diskuse nahrazovala represí. Připomíná nabídku gen. taj. FKŠ Marchaise jednat přímo s představiteli KSČ o metodách a postupech proti signatářům Charty.

Švýcarský Neue Zürcher Zeitung si všimá solidarity nadánských intelektuálů, kteří podpořili Chartu 77 a nejsou ve své zemi šikanováni ani špiněni v tisku.

Španělská kom. strana se připojila k protestům evropských KS a KS Japonska proti represím v ČSSR.

Vláda NDR označila postoj vlády ČSSR vůči signatářům Charty 77 za nepřijatelný ve vztahu k závěrům z Helsinek a dodržování ratifikovaných paktů OSN. Vláda NDR použije všechny politické prostředky k tomu, aby závěry z Helsinek byly uplatňovány v celé síli.

Tisk. agentury přinesly vystupení prof. J. Hájka v rakouské televizi, kde prohlásil, že akce za uplatňování lidských práv budou pokračovat tak dlouho, až tyto zásady budou uvedeny v ČSSR do života. Vyslovil naději, že čs. vláda učiní snahu sig-

11.2. - Francouzský rozhlas vysílal ve čtvrtek večer tel. rozhovor s prof. J. Hájkem, který opětně sdělil, že občanská iniciativa Charty 77 žádá dodržování lidských práv a Ústavy ČSSR a že není opozičním hnutím.

Komentáře záp. tisku si všimají nového tónu, který se ozývá i v souvislosti s Chartou 77. Zdá se, že projevy a články či dopisy, jaký napsal prof. J. Patočka/viz. 2. 2. 77 "O morálce" a 9.2. v Le Monde/ se už vymykají jen prosté realitě či legalistickému myšlení, ale přesahují do oblasti mravní a filosofické. Hlavní teoretici západoevropských komunistů si kladou zároveň otázku - jaké teoretické závěry je třeba vyvodit z růstu hnutí, které pro tuto chvíli nejvýrazněji reprezentuje ČSSR?

12.2. - Vůdce franc. socialistů F. Mitterand vz. televizním vystoupením označil probíhající střetnutí v zemích východní Evropy jako hnutí za svobodu a to hnutí velké psychologické a morální síly. Řekl: "Je naprosto nutné, aby byly splněny helsinské dohody o volném pohybu lidí i myšlenek". Řekl, že je otřesen způsobem, jakým se nakládá v socialistických zemích s obránci lidských práv.

Londýnské Times přinesly v pátek 11.2. celé znění Charty 77.

13.2. - New York Times konstatuje, že v ČSSR pravděpodobně zastánci tvrdého kursu prohráli - i když proti klidnému tónu dr. Husáka zaznamenali hrubé útoky Bilaka a Kapka, který mluvil před novináři v Moskvě. Zdá se, že pravdu o tom, jaký kurs z vítězil, přinese až několik dalších dnů, kdy se v praxi projeví výsledek jednání I. Kagitonova v Praze. Agentury přinesly informace o hrubém zacházení čs. orgánů sse zpravodajem NYE P. Hofmanem, který byl při cestě do Vídně vyvezen z vlaku, hodiny vyslýchán, byly mu zabaveny všechny poznámky i oficiální dokumenty a po noci, kterou probídl bez občerstvení v úřadovně musel přes hraniční přechod dojít pěšky.

14.2. - Rakouský ministr zahraničí oznámil, že předseda čs. vlády odložil na neurčito návštěvu v Rakousku, prý pro pracovní zaneprázdnění. Rakouský kancléř Kreisky před časem řekl, že by byl rád, aby problémy kolem Charty 77 v ČSSR byly vyřešeny do návštěvy čs. premiéra v Rakousku. Podle záp. sděl. prostředků skupina osmi rumunských intelektuálů zaslala otevřený dopis představitelům, zemí, které podepsaly dohody s Helsink. Poukazují na fakt, že v Rumunsku se tyto dohody nedodržují. Mezi signatáři je i spisovatel Paul Goma, který se solidarizoval s Chartou 77.

Britská sekce Mezinárodního svazu právníků vnesla dotaz na čs. vládu slance v Londýně, jaké právní kroky učiní čs. vláda podniká-li proti zadrženým signatářům Charty 77. Upozornili na ustanovení konvencí o lidských právech a ptají se, proč čs. úřady tyto konvence nedodržují. Velvyslanec odpověděl, že tyto konvence ČSSR dodržuje...

L'Huma nité reaguje na články moskevské Pravdy ze soboty 12.2./v RP 14.2./ "Názorový rozdíl, který nás dělí od některých komunistických stran socialistických zemí je hluboký. Litujeme, že státní policejní a utlačovatelská praxe tak často nahrazuje diskusi o rozporech ideologického rázu. Odsuzujeme nejen tuto trvalou praxi, ale i systematickosti, s níž jsou tyto metody provozovány. Svoboda vyjadřovat politické názory musí být dodržována za všech okolností i. To platí i tehdy, když obětí tlaku v socialistických zemích "nikoho nerepresentují" - jak alespoň tvrdí moskevská Pravda." Nám. min. zahr. věci D. Spáčil prohlásil v rozhovoru se Švédskou tiskovou agenturou, že od r. 1968 nebyl nikdo zatčen pro své politické názory. V rozhovoru s představiteli NEV Švédska, kam přijel na ofic. návštěvu označil Chartu 77

za akci orga nizovanou protikomunistickými středisky na Západě.

Tiskové agentury z Madridu oznámily, že španělská KS ze svého programu škrtnla termín diktatura proletariátu. Španělští komunisté označují nyní své hnutí za demokratický centralismus, jeho cílem je dospět k socialismu cestou ~~xxxix~~ parlamentní demokracie.

Rakouský ministr zahraničí odpověděl na otázku novinářů, jestli rozpory mezi Východem a Západem mohou ohrozit konferenci v Bělehradě, odpověděl, že doufá, že se tak nestane. Diskuse o tak protikladných námětech, jako je Charta 77, by měla být nepolemická a nikdo by se neměl pokoušet proměnit bělehradskou konferenci na jakýsi tribunál, který by vynášel rozsudky nad kterýmkoliv státem.

15.2. - V souvislosti s návštěvou nám. min. ZV D. Spáčilova ve Stockholmu prohlásila švédská ministryně zahr. věcí, že její vláda nemění své stanovisko k pronásledování obránců lidských práv v ČSSR.

16.2. - Americký tisk široce komentuje situaci, která vznikla po prohlášení pres. Cartera a článku ze stranického listu Pravda z 12. 2. List Christian Science Monitor napsal, že podpora ministerstva zahr. věcí USA hnutím za lidská práva je jasným uznáním, že snahou není jen odstranit nespravedlnosti v jednotlivých režimech, ale taky eliminovat či alespoň snížit nebezpečí války v atomovém věku. Tak se dokumenty jako Charta 77 stávají věcí mezinárodní politiky a jsou předmětem studia ministerstev zahr. věcí po celém světě.

Gen. taj. OSN K. Waldheim na tiskové konferenci o jeho cestě po středním východě vyslovil politování nad postupem čs. úřadů proti dopisovateli New York Times P. Hofmanovi. Waldheim řekl, že všechny země by měly respektovat konvenci OSN o lidských právech.

Francouzský Le Monde a další listy uveřejnily informace o zadržení prof. M. Hubla v Bratislavě, když se snažil navštívit Alex. Dubčeka.

Kromě sympatií na adresu signatářů Charty 77 se ozývají hlasy, které se přimlouvají za kritický přístup k těm, kdo se přidali nebo přímo organizují pomlouvačné kampaně proti signatářům. V NSR se žádá, aby rozhlasové stanice a televizní programy neobnovovaly své smlouvy s Karišm Gottem.

17.2. - N. Ceausescu, gen. taj. rumunské kom. strany řekl na poradě kontr. orgánů, že stále ještě existují lidé, kteří zrazují svou vlastní zemi a nedokáží respektovat elementární společenské normy. Tito lidé chtějí žít bez práce se zradou a snaží se propagovat humanitní principy.

18.2. - Zástupce USA v komisi pro lidská práva vyzval tento orgán, aby telegraficky požádal SSSR o informaci o nedávně zatčených obráncích lidských práv. Sovětský delegát prohlásil, že to je pokus zabývat se vnitřními záležitostmi SSSR, což nespadá do kompetence tohoto orgánu OSN.

Ve čtvrtek večer/17.2./ seznámili mluvčí Charty 77 západní novináře v Praze s obsahem dokumentu č. 6, ve kterém je výčet persekucí signatářů Charty. Mluvčí žádají, aby čs. úřady oznámily důvody zatčení 3 signatářů Charty/V. Havla, J. Lederera, F. Pavlíčka, kteří jsou už měsíce drženi ve vazbě.

Mezinárodní orga nizace Amnesty International v Londýně oznámila, že bere do své ochrany čtyři politické vězně v Československu-V. Havla, J. Lederera, G. Ornesta a F. Pavlíčka. Použije všech prostředků, aby dosáhla propuštění. Hodlá případ předložit OSN.

Dopis presidenta USA Cartera. Byl zveřejněn jeho dopis akademiku Sacharovovi: "Vážení pane profesore! Obdržel jsem Vaš dopis z 21. ledna, a jsem rád, že mi osobně sdělujete své myšlenky. Ve svém nástupním projevu jsem prohlásil: protože my sami jsme svobodní, nemůžeme nikdy být lhostejní k osudu svobody jinde. Můžete být ujisti, že americký lid a jeho vláda budou pokračovat ve svém pevném závazku podporovat respekt pro lidská práva nejen u nás doma, ale i v zahraničí. Budeme užívat svého vlivu, abychom dosáhli propuštění ní těch, kdež jsou vězněni pro své svědomí a budeme pokračovat ve svém úsilí utvářet svět ve shodě s lidskými tužbami podle nichž mohou národy různých kultur a odlišného dějinného vývoje žít bok po boku v míru a spravedlnosti. Vždy rád uslyším Vaše názory a přeji Vám vše nej lepší. Vaš Jimmy Carter."

Marta Kubišová, signatářka Charty 77 vyzvala zpěváky zemí, které podepsaly helsinskou dohodu, aby se postavili proti porušování lidských práv v ČSSR a jinde. "Každá malá nezákon- nost se může rozrůst tak, že už nejde napravit."

19.2. - Moskevská Pravda uveřejnila článek, v kterém obvi- ňuje tiskové orgány KS Francie, Itálie, Španělska a Británie, že se staly ideologickými sabotéry a zahájily koordinovanou kampaň, jejímž cílem je odvést pozornost mas od krize kapi- talistického systému, zdiskreditovat reálný socialismus, zmást a rozvrátit pokrokové síly.

20. 2. - Člen politbyra ÚV maďarské KS a náměstek předsedy vlády/Jméno přeslechnuto/ řekl v rozhovoru pro rakouský tisk, že činnost disidentů nepovažuje za nic mimořádného, že v ma- ěarském vedení není nikdo tak pošetilý, aby si myslel, že všichni občané souhlasí s politikou strany a vlády. Pova- žuje takovou nespokojenost za přirozený úkaz.

A. Sacharov řekl západním novinářům, že dopis presidenta Cartera je pro něj velmi významný, že ho ovšem nepere jenom jako poctu pro sebe a pro své krajany, kteří bojují za lid- ská práva, že je to podpora pro všechny síly v socialistic- kých zemích, které usilují o dodržování mezinárodních konven- cí. - Toto konstatování, podle záp. agentur, zasáhlo velmi citlivé místo v Kremli. Tam soudí, že hnutí obránců lidských práv v jiných zemích-Polsku, ČSSR a NDR je mnohem širší a méně zvládnutelné.

21.2.- Sedm německých a švýcarských spisovatelů- K. Améry, H. Böll, F. Dürrenmatt, Max Frisch, G. Grass, Walter Jents, S. Leenz/?/ zaslalo dopis čs. gen. prokurátorovi, v němž žádají propuštění čtyř zatčených čs. občanů-V. Havla, J. Le- derera, O. Ernesta a E. Pavlíčka.

K případu těchto zatčených intelektuálů se vyjadřuje v ko- mentáři list Frankfurter Allgemeine Zeitung. Piše mj.: Jiný než oficiální názor se posunuje jako těžké provinění a přís- ně se trestá. Toto schéma připomíná padesátá léta. Nejnabe- pečnější obvinění je proti O. Ernestovi a už před zakončením vyšetřování uveřejňuje televize záběry z údajně konspira- tivních schůzek se špióny. Od takového postupu lze sotva očekávat poctivě vedené soudní řízení. Požadavek přímě prá- vního procesu. d. dále předpokládá připuštění i mezinárodních zástupců na proces, zejména zástupců Amnesty International. Pozornost světové veřejnosti snad zabrání nejhoršimu."

22.2. - Ma- ňelka V. Havla požádala o propuštění svého man- žela z vyšetřovací vazby. V žádosti konstatovala, že jestli zatčení V. Havla nemá nic společného s Chartou 77, jak tvrdí úřady, mohly by to nejlíp dokázat tím, že ho propustí. Zprá- vu přinesly tiskové agentury od svých pražských zpravodajů.

23.2. - Dopisovatelé Times a AFP oznámili z Bukurešti, že rumunský spisovatel P. Goma, který je spoluautorem otevřeného dopisu o nedodržování lidských práv v Rumunsku, byl přijat tajemníkem ÚV NKŠ Bartikou. Spisovatel, jehož díla nejsou v Rumunsku vydávána od r. 1968, byl vyzván, aby předložil k posouzení všechny nevydané rukopisy. Goma řekl, že jeho žena vydá pravděpodobně své překlady Balzacových děl. Goma prý byl ubezpečen, že nebude vyloučen ze svazu rumunských spisovatelů.

24.2. -

7.3. - Mluvčí Bíléhodou dneš oznámil, že pres. Carter dostal poselství od Pavla Kohouta. Jeho text byl telegraficky sdělen do Washingtonu už minulý čtvrtek. Text byl odeslán diplomatickou poštou. Mluvčí odmítl uvést podrobnosti.

Rakouský kancléř Kreisky řekl, že situace v ČSSR poskytuje tzv. eurokomunistům příležitost, aby osábně intervenovali u představitelů KSČ v otázce Charty 77. Měli by dokázat, že to se svými slovy o cestě k socialismu demokratickou cestou myslí vážně a prohlásit signatáře Charty 77 za své přátele.

Francouzské velvyslanectví v Praze protestovalo u min. ZV ČSSR pro tl. záznamu Čs. besp. orgánů proti zpravodajům AFP/franc./ a Reuter- ve čtvrtek večer v Praze viz 4.3.77./ Čs. min. ZV dnes protest odmítlo s poukazem, že se oba zpravodajové vměšovali do vnitřních záležitostí ČSSR, jestliže se ohtěli sejit s osobou, již dal gen. prokurátor výstrahu, že její akce jsou v rozporu se zákonem.

Záp. sdělovací prostředky komentují výpady Čs. tisku a televize proti belandskému ministru ZV, komentují zejména vystoupení H. Beránkové v televizi jako škodlivé pro rozvoj Čs. diplomatických styků. Nepřímý souhlas s vystoupením ministra vyslovila švédská min. zahr. věcí, která řekla: "Žádný stát se nesmí odvolávat na zásadu nevmešování, aby tím odmítl zájem zahraničí o praktické uskutečňování závazků na ochranu lidských práv."

Frankfurter Allgemeine Zeitung uveřejnil ve svém víkendovém vydání výňatek z dokumentu Charty 77 č. 6. V článku se připomíná, že proti V. Havlovi se vede vyšetřování pro rozvracení republiky podle § 98 trest. zákona. Je to stejný §, podle něhož byl odsouzen v r. 1972 prof. M. Hubl. Právní zástupce V. Havla oznámil, že jeho mandant odmítá vypovídat a že vyšetřování probíhá ve formě jakýchkoli literárních rozhovorů.

Vdova po popraveném O. Šlingovi a její snacha, které žijí v Anglii, uveřejňují v kom. deníku Morning Star pod titulkem "Obvinují O. Šlinga, i když předtím byl uznán nevinným, toto stanovisko k vysílání Čs. rozhlasu ze středy 2. března"

žádají Čs. vládu, aby okamžitě potvrdila rehabilitaci O. Šlinga, provedenou Nejvyšším soudem ČSSR před 14 lety. Zdůrazňují, že jsou zdášeny pokusem o zneužití rozhodnutí Nejvyššího soudu při útoku na dr. Kriegla v Čs. rozhlasu. Prohlašují, že je so návrat k sločaneckým metodám 50tých let a to vše ve snaze umlčet občanskou iniciativu Charty 77. Konstatují, že je to velice nebezpečná praxe a měl by ji odsoudit každý, komu leží na srdci zájem socialismu. Paní M. Šlingová, původem Angličanka, poslankou byl tankomanství nejvyšší stranoprávní strany Necks-Sjednocené demokratické strany středu- vyjádřili své rozhořčení nad pronásledováním obránců lidských práv v ČSSR. Pronásledování signatářů Charty 77 a těch, kteří ji podporují, je dalším důkazem porušování občanských svobod v ČSSR.

Představitel francouzských socialistů P. Mitterand doufá, že Čs. vláda zastaví pronásledování signatářů a stoupenců Charty. V komuniké, vydaném večer v Paříži Mitterand řekl, že musí upozornit francouzskou veřejnost a mezinárodní mínění na hrubé porušování svobod v ČSSR.

8.3. - Náměstek ředitele výzkumného střediska marxismu franc. komunistické strany Jean Ellenstein vyslovil názor, že opozice v soc. zemích je nevyhnutelná, protože SSSR se staví proti liberalizaci. Obává se uvolnění napětí, které by podle Moskvy mohlo vést k podstatným změnám politického systému. Potlačování pokusů o demokratizaci socialistického zřízení, na př. represe proti signatářům Charty 77 vede jen k zvýšení jejich významu a k posílení podpory ze zahraničí. Mluvčí poukázal na to, že intervencí v srpnu 1968 ztratil SSSR věrohodnost jako zastávce nezávislosti.

V holandském tisku pokračuje odesva na návštěvu ministra ZV v Praze. Zdá raznuje se angažovanost van der Stoela už v případě fašistických diktatur v Řecku a Portugalsku. Holandské NZV oznámili, že čs. televize podstatně zkrátila rozhovor na točený s ministrem Stoelen. Zcela byla vypuštěna pasáž o prof. Patočkově. Už ministři Chmouřkovi vysvětlil okolnosti, přijetí prof. Patočky - do hotelu jej přivedli holandsští novináři. I tento fakt čs. sdělovací prostředky zatajily. Podle Stoela jsou obvinění pro ti prof. Patočkově tak vážná, že by měl, v se uladu s dohodami v Helsinkách, mít právo na veřejnou obhajobu.

Rakouský kancléř Kreisky řekl v rozhovoru pro pařížský Figa, že jestliže si vůdové východoevropských zemí upřímně přejí pokračovat v politice uvolňování napětí, je zřejmé, že by se měli mírnit v útlaku ve svých zemích. Jestliže ale uvolňování v tomto kontextu jim nevyhovuje, mohlo by to vést k zesílení konfrontace, která by přerostla současnými rozměry a následujícími přitupnutím, by mohla být postižena celá světová politika.

9.3. - President Carter řekl, na tiskové konferenci, že si přeje, aby USA byly ohniskem boje za lidská práva. Oznámil zrušení některých opatření, která zabráňovala občanům USA cestovat do některých zemí.

20.3. - Britský Sunday Times v článku "proč Praha nemůže náležitě hlas zastánou lidských práv" shrnuje události, které se odehrály od vydání Charty 77 s ohlasy v zahraničí. Autoři vysvětlují pluralitu, kterou přívrženci Charty představují. Je to dosud nevídané složení opozice, jedině společná základna jsou právě lidská práva a jejich uplatnění v celé společnosti. Ačkoli hnutí nemá žádnou ideovou platformu, představuje reálnou hrozbu režimu. Článek dovozuje, že i když konference v Bělehradě bude až za tři měsíce, světové veřejné mínění bylo na otázku lidských práv dostatečně orientováno. Znepokojení Západu není příznakem návratu ke studené válce. Naopak, sovětské tvrzení o vměšování do vnitřních záležitostí a to, že by mohlo být ohroženo jednání o snížení zbrojení, se samo o sobě rovná výhrůžkám a vydírání - tedy příznačnému rysu studené války.

21.3. - Le Monde uveřejnil 19. 3. článek místopředsedy Mezinárodního filosofického ústavu Paula Ricqueura, zabývající se filosofickým dílem prof. J. Patočky a jeho zaplazením do evropského kontextu. Patočkovu aktivitu považuje za návod, jak se bránit a jak překonat krizi, vyvolanou obdobím normalizace v ČSSR. Píše: "Pokud jde o nás - a my jsme osloveni - musíme vědět, že čs. bojovníci neočekávají od Západu žádnou mocenskou intervenci. Každý ví, že studená válka skončila a že je zapotřebí pokračovat v politice uvolňování. Zároveň je nutné neustále podporovat boj za lidská práva a neustupovat před tvrzením, že je to zasahování do vnitřních záležitostí a že to škodí trendu uvolňování. Je zapotřebí vědět, že jedinou pomocí, kterou může Západ těmto lidem poskytnout, je neustálé naléhání, aby se plnila podepsaná usnesení a závazky a veřejně poukazováno na porušování těchto závazků. Poukazy na represe jednotlivců i skupin jsou nejlepší z ochrany... V obraně lidských práv a svobod nesmí stát Carterova vláda osamocena. Západoevropské státy musí vyvinout v této záležitosti přinejmenším to, co učinil holandský ministr zahraničí. Dále je zapotřebí, aby levicové strany zaujaly k této otázce nekompromisní stanovisko. Jáme k tomu zavázáni od té doby, co se lidská práva stala předmětem veřejného paktu mezi národy. Závěrečným aktem z Helsinek se tato práva dostala pod veřejnou kontrolu a do péče všech zúčastněných států." Článek končí konstatováním, že filosofické stanovisko J. Patočky se stalo jedinou obranou občana proti tyranii, a to v případě krajního ponížení národa.

22.3. - 250 moravských intelektuálů podepsalo dokument na podporu Charty 77. Dokument se zdůrazňuje, že porušování lidských práv a kritika států, které tuto represii provádějí, není možné považovat za vměšování do vnitřních záležitostí. Nedodržování humanitní části dohod z Helsinek se týká všech, zejména když se tak děje v evropské kulturní oblasti. Proto budou pozorně sledovat vývoj v ČSSR a reagovat na každé porušení těchto práv. Viděnský zpravodaj Le Monde píše o dopisu 11 bývalých členů ÚV KSČ a přináší výňatky z dopisu. Dále se vrací k přání poradit ideologických tajemníků v Sofii. Čs. delegace prý chtěla, aby porada zaujala stanovisko k Chartě 77 a vydal společné komuniké, které by ji odsoudilo. Snaha naší delegace nenašla zřejmě dost porozumění u dalších účastníků porad.

23.3. - Tydeník Die Zeit/MSR/ přinesl rozsáhlou reportáž z Prahy pod názvem "Chartagici dávají pozdravovat". Článek popisuje zážitky reportéra z Prahy, která byla lidovým vtípem pokřtěna na Chartágo. Končí douškou, že na oficiální žádost o rozhovor se zástupcem gen. prokuratury, který se měl týkat postihu signatářů Charty 77, dostal písemné oznámení, že v souvislosti s Chartou 77 není nikdo pronásledován ani obžalován. V posledních dnech se objevovaly zprávy agentur z Prahy, které se týkaly postihu signatářů Charty 77. Informovaly o izolaci

předních signatářů Z. Klynáře, J. Hájka a F. Kriegla i dalších, kteří jsou hlídáni ve svých bytech příslušníky bezpečnosti. AFP přináší zprávy o výsledcích v posledních dnech, které měly zastrašit, či přinutit k odvolání Charty. Nejvíce byli postiženi signatáři, kteří žijí na Ostravsku. Signatáři J. Leštinský, Jaroslav Krejčí a manželé Binarovi byli několikrát vyslyšeni a žádali o povolení k emigraci. Čtyři signatáři, kteří měli hodnotu plukovníka v záloze byli degradováni a zbaveni penze. Reuter uvádí, že v minulých týdnech přišlo o zaměstnání nejméně deset signatářů Charty 77. Další deset bylo stejně postiženo už v lednu.

Při pohřbu prof. Jana Patočky byli někteří signatáři sadržováni na oddělení vyšetřování StB, aby se nemohli zúčastnit pohřbu, jiní byli vyslyšeni ve svých bytech. Zprávy informují také o sadržení některých signatářů na dobu 48 hodin - byli to Věra Jirousová, Libuše Šilhánová, Petr Uhl, Lad. Hejdránek a Jiří Němec.

Francouzský ministr zahr. v špi odvolal na tiskové konferenci postup sovětských a východoevropských úřadů proti kritikům tannic režimů. Podle jeho slov je smírnění napětí významnou součástí francouzské zahr. politiky. Vláda Francie ale proto nikdy nedopustí, aby z tohoto důvodu byly uhlčovány hlasy obyvatel. Ministr dodal, že je nepřijatelné, aby lidé byli pronásledováni proto, že se domáhají, aby byly plněny závěry z Helsinek. Po výsledcích komunálních voleb ve Francii se předpokládá zvýšení činnosti presidenta Giscarda a v té souvislosti se očekává i jeho jasnější postoj v otázce obrany lidských práv.

Sdělovací prostředky USA reagují na projev L. Brežněva a citují slova pres. Cartera, který při poradě se zástupci kongresu prohlásil, že si nedělá starosti z projevu L. Brežněva. Carter se vyslovil optimisticky o nadcházejících jednáních, čemuž nasvědčuje i výměna názorů přímo mezi ním a L. Brežněvem.

V OSN komise 18 specialistů začíná zkoumat, jak se respektují lidská práva ve 43 zemích, které podepsaly dohodu o občanských a politických právech.

13.1.1977

Situace v Československu, jak vyplývá ze stále hojnějších svědectví a dokumentů - především z prohlášení Charta 77, které podepsalo mnoho významných intelektuálů, z velké části komunistů a marxistů, a naproti tomu z akcí československých vládních představitelů vůči signatářům tohoto prohlášení, vzbuzuje v nás, komunistech, obavy a znepokojení.

My, intelektuálové, členové KSI, sledujeme rovněž s velkými obavami svévolné pojetí občanských a politických práv, zasahující svobody bádání, projevu, publikování a diskuse, což je závažné pro československou situaci. Nejen že se tím popírají základní práva jednotlivce a společnosti, která jsou podstatná i pro rozvoj socialismu, ale potlačuje se tak kulturní tvorba všeobecně a ochuzuje se marxistické myšlení.

Mnozí intelektuálové i marxistické orientace a komunisté - a jejich podpisy pod Chartou 77 to potvrzují - ztratil v ČSSR své katedry a pracoviště odpovídající jejich kvalifikaci a specializaci. Nemohou nikde ve své vlasti publikovat, jsou spoutáni, kontrolováni, diskriminováni.

To je jeden z nejvážnějších příznaků hluboké krize, kterou Československo prožívá; krize, která může ohrozit samu ideu socialismu mezi masami.

Jsme stále přesvědčeni, že současné situace v ČSSR má svůj původ ve vnějším zásahu vojsk v r. 1968, jímž je dalekosáhle determinována a traumatizována a který vyvolal dramatický vnitřní rozkol, dodnes nepřekonaný, ať z nedostatku vůle či schopnosti.

Mnozí signatáři Charty, kteří se dnes svým apelem obracejí také na nás, jsou marxističtí a komunističtí intelektuálové, kteří vyjadřují ideové a politické potřeby československé společnosti, navazující na socialistické boje a perspektivy. Jsou to lidé, jimž byly svěřeny odpovědné a významné funkce v období svobodného socialistického rozvoje v jejich zemi, rozvoje, který chtěli založit na konfrontaci a shodě.

Informujeme o tomto stavu a znovu žádáme, aby jak českoslovenští vládní představitelé, tak i zástupci zemí, které zvolily v roce 1968 intervenci, konečně jednali tak, aby se tomu učinil konec.

Úctu k základním právům svobody a samotný zájem socia-

lismu považujeme z hlubokého přesvědčení, na základě historické zkušenosti a v souladu s linií opětovně prohlašovanou KSI, za dvě naprosto neoddělitelné věci. Situace a skutečnosti v ČSSR, jak uvádíme, jsou s tím v ostrém rozporu.

Nicola Badaloni, universita v Pisa
Biagio de Giovanni, universita v
Neapoli

Lacio Lombardo Radice, univ. v Římě
Cesare Luporini, univ. ve Florenci
Carlo Smuraglia, univ. v Miláně
Rosario Villari, univer. ve Florencii

Po símto názvem /Praga questione aperta/ vydalo komunistické nakladatelství De Donato v Bari knihu Zdeněk Mlynář o československém pokusu o reformu 1968.

Předmluva, kterou napsal člen ÚV IKŠ Lucio Lombardo Radice, začíná slovy: "K diskusi o Praze 1968/69 musíme přistoupit znovu, novým způsobem. Tento pokus o reformu socialistického systému musí být studován historicky a kriticky; ale ne proto, abychom ho zařadili do minulosti, abychom problém uzavřeli. Naopak, studium a historická grafická diskuse musí být nástroji k politickému řešení, které se týká celého mezinárodního dělnického hnutí, zavazuje ho a stává se každým dnem naléhavějším."

Lombardo Radice pak informuje o Mlynářově polemice s Matějčkem, která je v italském překladu zkrácena; k argumentům proti kontrarevolučnímu charakteru situace v ČSSR 1968 dodává: "Nakonec se mi zdá správné připojit nepřímý důkaz toho, že proces socialistické reformy 1968 neměl určitě kontrarevoluční charakter - tento důkaz poskytl SSSR. Máme často sklon zapomínat, že SSSR po ozbrojeném osazení musel svědčit politické vedení země Dubčekovi a jeho skupině. Období od září 1968 by mělo být důkladně prostudováno. Těch 8 měsíců ukazuje, že vůdci nového kureu získali nesmírnou prestiž mezi lidem, měli autentickou hegemonii, založenou na souhlase a ne jím na síle; na souhlase tak širokém, že znemožňoval jejich okamžité odstředění od vedení státu. Byli vůdci, jež milovali dělnická třída, pracující, celá země, nejen KSČ. A byli jimi ve jménu obnovy socialismu, který byl tím více socialismem, čím více byl obnovován." "Mlynář má velkou odvahu svým pokusem o převrácení hlediska - řeč bych o koperníkovskou revoluci - pokud jde o vztah Československo-SSSR, Československo-Mezinárodní komunistické hnutí. Podle Mlynáře je dnes neúčinné odvolávat se na princip nezávislosti a svrchovanosti jednotlivých komunistických stran. Byla československá otázka v roce 1968 problémem, který se týkal světového komunistického hnutí? Tím více je jím dnes, koncem roku 1976."

"Nový přístup, který Mlynář navrhuje k řešení čs. problému - který je opravdu otevřenou ranou na těle socialismu - se mi zdá velmi důležitým a přesvědčivým. Jsem přesvědčen, že dnes je nejspравnějším vyzvednout čs. problém jako problém mezinárodního komunistického hnutí. Dozrál, a lhostejně jestli z principiálních důvodů nebo fakticky, ani ty komunistické strany, které odsoudily ozbrojenou intervenci roku 1968 a trvají na autonomii a svrchovanosti jednotli-

vých komunistických stran, neformulovali "čs. otázku" jako otázku, týkající se celého hnutí. Paradoxně to jsou právě ty komunistické strany, které řídí státy, intervenovávají v Československu, které z logického hlediska nemohou popřít mezinárodní charakter problému. Na druhé straně opakujeme, že tyto strany musí přehodnotit otázku tváří tvář výsledkům jejich intervence a připravit se na novou intervenci v opačném směru.

"Musí"; je rozumnější říci "měli by". Snad budou muset, jestliže jiné významné složky mezinárodního komunistického hnutí přijmou Mlynářův politický návrh za svůj a vytyčí problém posrpnového Československa veřejně v jeho objektivitě".

Rinascita /28.1.1977/ přinesla recenzi Mlynářovy knihy z pera zastupce šéfredaktora Franco Bertoneho. Začíná těmito odstavci :

"Vývoj situace v Československu je charakterizován novým a širším vstoupem kritické iniciativy a projevem neshody ze strany českých osob intelektuálního a politického života /velmi pravděpodobně jde o špičku rozsáhlejšího ledovce/. Tento vývoj znovu vyvolává nutnost a naléhavost zamýšlení nad tím, co se děje v Frazě v této fázi politiky "normalizace". Oživení kritické diskuse o československé situaci se jeví tím nutnějším a naléhavějším, čím více se zesiluje politika potlačování neshody - a toto zesílení je všeobecné; používá se metod politických i administrativně "sociálních" /vyhazov nejen ze strany ale i z práce/. V současné době se obnovují skutečné a vlastní policejní zákroky proti předním zastáncům neshody a to vede k obavám, že dochází k novému bodu "obratu k horšímu" ve všeobecné situaci. Mohl by totiž nastat návrat - a to způsobem, který by nedovolil cestu zpět - k jednomu z oněch kritických bodů, na něž by čs. otázka přestala být - pokud jí kdy byla - pouze vnitřní záležitostí této země a této komunistické strany a stala by se, jako tomu bylo v době vojenské intervence - otázkou týkající se celého mezinárodního komunistického a dělnického hnutí. Slepá ulička, do níž se dostala tzv. politika "normalizace", nehlédě na deklarované cíle samotné vojenské intervence, se zřejmě nedá překonat, aniž by se znovu zamíchaly karty. A aniž by byl vytyčen nerealizovatelný cíl "návratu" k roku 1968., dostane se tím do oběhu ve straně i v zemi princip reformy modelu československého vývoje, socialistického - i kdyby mělo jít o reformu, která by vyšla "shora dolů", od strany k masám /jako ostatně do značné míry vycházela i v roce 1968/.

Telegram

Paris 116 17 1030

Ludvík Vaculík, Veletržní 21

170 00 Praha

oznamujeme Vám, že byl zřízen Mezinárodní výbor pro podporu Charty 77 v Československu. Tento výbor bude mít základní úkol podporovat principy formulované v Chartě na základě článku Deklarace lidských práv a Závěrečného aktu helsinské konference, jejich signatářem je také československá vláda.

Text tohoto telegramu je oznámen také pánům Gustavu Husákovi, Lubomíru Štrougalovi, Aloisu Indrovi, Janu Němcovi, Jiřímu Hájkovi, Františku Krieglovi.

Za iniciativní výbor Pierre Emmanuel, Pierre Daix, Gilles Marinet.

Adresa : Mne France de Nicolay, 3 Rue des lions 75004 Pari

Morning Star, úvodník 19. ledna 1977

Charta 77

Morning Star je hluboce znepokojen faktem, že po kampani šikanování signatářů Charty 77 byli zatčeni 4 čs. občané.

Je těžké pochopit, jak by mohla být Charta sama považována za podvratnou, když volá po dodržování Deklarace lidských práv OSN a ustanoveních po lidských právech obsažených v Helsinské dohodě. -

Avšak signatářům byla ve skutečnosti odepřena možnost vyjádřit veřejně své názory o otázkách, které vyvstaly v Československu. -

Čs. úřady daly jasně na srozuměnou, že ani Charta, ani výňatky z ní nebudou uveřejněny v čs. tisku. - Přesto, když signatáři hledají

jiné prostředky, jak dát ve známost svoje názory, mezi jiným prostřednictvím cizích tiskových agentur, jsou odsuzováni. To je nemožná situace. -

Navíc je vše této spojeno s tiskovou kampaní odsuzování, v níž vystupují čs. pracovníci, kteří ani nečetli tento dokument, na který útočí. -

To není způsob, jak vést demokratickou debatu, která je tak životně důležitá pro rozvoj socialismu. - Totéž platí o obviněních proti signatářům Charty 77 - z nichž mnozí po

dlouhá léta sloužili v komunistickém hnutí - z toho, že jsou "agencií imperialismu". -

Nadávky a jazyk charakteristický pro hon na čeredějnice nejsou žádnou náhradou za politickou argumentaci. -

Jakožto důležitý přítel 4s. socialistické republiky, Morning Star vyjadřuje naději, že čs. úřady zastaví šikanování signatářů Charty 77 a umožní, aby se o názorech vyjádřených v Chartě svobodně diskutovalo v klidné a uvolněné atmosféře.

Prohlášení politického výboru KS Velké Británie

Nečádné události v Československu nutně vyvolávají vážné znepokojení mezi komunisty a dalšími přáteli této země. Mnozí signatáři dokumentu, který kritizuje způsob, jakým funguje v Československu socialistický systém, zvláště pokud jde o lidská práva, byli šikovní a někteří byli nyní zatčeni.

Oficiální deník KSČ Rudé právo tvrdil 12. ledna, že Charta 77 je: "protistátní, protisocialistický, protilidový a demagogický pamflet, který hrubě pomlouvá Československou republiku", jehož autoři mluví "z kosmopolitických pozic" a "odmítají socialismus jako sociální systém".

Nikde v článku o 3 000 slovech nejsou tato tvrzení podepřena jediným citátem z tohoto dokumentu.

Zastáncům /Charty/ jsou dávány očerňující nálepky. Jiří Hájek, komunistický veterán a bývalý čs. ministr zahraničí, vyloučený ze strany po vojenské intervenci 5 zemí Varšavské smlouvy v roce 1968 je nazýván "věrným sluhou imperialismu a jeho spolehlivý agent". František Kriegel, další člověk, který byl po celý život komunist, který bojoval jako interbrigadista na obranu Španělské republiky proti frankovým fašistům a Hitlerovým a Mussoliniho ozbrojeným silám, je nazýván "mezinárodním dobrodruhem". Tito a další signatáři Charty 77 jsou obviňováni z toho, že jednají na objednávku "antikomunistických a sionistických center".

Je nemožné nezhrozit se nad užíváním takových metod a jazyka, které již dávno byly zdiskreditovány v komunistickém hnutí a které vzbuzují vzpomínku na neslavně proslulou kampaň proti Rudolфу Slánskému a jiným vůdcům KSČ v r. 1952, kteří byli zločinně popraveni nebo odsouzeni k dlouhému vězení.

Rudé právo odmítá otisknout názory těch, na které útočí, a odávně nám říká, že "nebude jednat jako mluvčí junty kontrarevolučních samozvanců". Tak jsou lidé, kteří mají odlišné hledisko na vývoj socialismu, než mají čs. úřady, upřeny jakékoliv prostředky projevu v čs. tisku a jsou pak napadáni, kdy ž hledají jiné cesty, jak publikovat své názory.

Někteří z těch, kteří na ně útočí, nečetli dokument, proti kterému vystupují.

Věříme, že tato metoda přístupu k politickému nesouhlasu je nesprávná a může jen zadržet vývoj socialistické společnosti.

Naše strana vždy hájila a bude hájit socialistické státy proti jejich nepřítelům, vnitřním i vnějším. V r. 1948, když pracující lid převzal státní moc v Československu, KS Británie a deník Daily

Worker /předchůdce Morning Star/ hájil mládou socialistickou republiku a odhalil nepravdy, šířené pravidovými labouristickými ministry, konzervativci, kapitalistickým tiskem a dalšími nepřáteli socialismu.

Zatímco rozhodování o vlastní politice přísluší čs. lidu a komunistům, to, co se v ČSSR děje, musí znepokojovat komunisty v jiných zemích, zvláště proto, že současné události mají původ ve vojenské intervenci některých mocností Varšavské smlouvy, ke které došlo v roce 1968 proti přání čs. vlády, národního shromáždění a vedení KSČ.

Na její ospravedlnění se tvrdilo, že Československu hrozila kontrarevoluce. Avšak vojenské síly, které vstoupily do země, zatklí nikoliv kontrarevolucionáře, nýbrž vůdce komunistické strany. Vojenská intervence nevyřešila a ani nemohla vyřešit politické problémy způsobené deformacemi socialismu a porušení socialistické zákonodárství před rokem 1968, se kterými se československý lid pokoušel vyrovnat.

Pokus vyřešit politické problémy dnes šikanováním a represí může vše jen zhoršit.

Vyzýváme vedení KSČ, aby učinilo konec této situaci, propustilo uvězněné a zastavilo šikanování dalších signatářů Charty 77.

20. ledna 1977

Omezování svobod v Československu

Chování československých autorit vůči politikům a intelektuálům, kteří vyjadřují stanoviska odlišná od oficiálních, vážně znepokojuje francouzské komunisty.

Jak náš deník informoval, českoslovenští občané nedávno předestřeli v dokumentu Charta 77 otázky týkající se podmínek při uplatňování lidských práv a svobod v jejich zemi. Vyslovují svůj nesouhlas s politikou vedenou úřady v této oblasti. Žádají diskusi na toto téma, avšak odpovědí jim jsou policejní pronásledování a hanlivé útoky, které je označují za zkažené, podplacené lidi, kteří se snaží podněcovat "kontrarevoluci" a jsou najatí "cizinou".

Nemůžeme zamlčet svůj údiv na obviněními ze strany československých úřadů, podle kterých signatáři Charty 77 jednají, jak píše Rudé právo, pod vedením antikomunistických a sionistických centrál. Používání podobných způsobů připomíná neoddolatelně svévoli jisté dramatické minulosti. Francouzští komunisté odsuzují bez váhání všechny návraty k ní.

Takto se problém nutné politické diskuse nevyřeší. Je třeba si uvědomit nutnost nechat různé organizace a instituce socialistické společnosti plně hrát jejich úlohu se zřetelem k tomu, aby bylo umožněno vyjádřit odlišné názory, návrhy, kritiky a také politický nesoulad, rozpory.

Nemůžeme považovat za přestupky uplatnění práva na petici, rozšiřování pamfletu nebo požadavek dialogu a diskuse zvláště ne v socialistické společnosti, která se právě na širokou demokratickou diskusi odvolává. Nemůžeme schválit praktiky, podle kterých by byl v socialismu každý výraz nesouhlasu odsouzen buď k umlčení, nebo k pronásledování. Francouzští komunisté kategoricky vylučují ze své politické perspektivy tyto zásahy do práv a svobod jednotlivce i společnosti. Prohlašují je za cizí ideálu socialismu. Pokládají je jen za žádoucí, ale i nezbytné pro rozkvět socialismu, aby se demokracie rozvíjela ve všech aspektech, což předpokládá konfrontaci protichůdných názorů, spory, myšlenkový boj.

l'Humanité, 25. ledna 1977

Svoboda člověka všude

Dnes ráno vyšel v l'Humanité článek, který odsuzuje omezování svobod v Československu. Jaký je váš názor?

Nejen že mluvíme o absenci svobod v Československu. My ji velmi tvrdě a jasně odsuzujeme. Hluboce nesouhlasíme s chováním československých úřadu, vlády a komunistické strany, se způsobem, jakým reagují vůči lidem, kteří neodsuzují společnost a socialistickou zákonnost, ale kteří žádají respektování svobod. Normální chování vůči nim by měla být diskuse a nikoliv represe.

Odsuzujeme metody připomínající minulost, kterou jsme považovali za překonanou. Byl tu XX. sjezd Komunistické strany SSSR. Musíme zůstat věrni jeho závěrům. Jde v nich o socialistický svět. Naše cesta k socialismu, naše koncepce socialismu je odlišná. To je ve světě úplně normální. Čím více pokročíme, tím větší rozdíly tu budou. Náš XXII. sjezd zaručí nezbytný vývoj svobod jednotlivce i společnosti. Ale nemůžeme se spokojit jen tím, že řekneme : tak tohle uděláme ve Francii. Socialismus se týká nás všech. Ne že bychom se chtěli vměšovat do vnitřních záležitostí jiných stran, jsme připraveni na veřejné diskuse na toto téma. To by byla dobrá věc. Ale nemůžeme přijmout to, co se děje v Československu, protože to poškozuje náš ideál. A to se nás týká už proto, že bráníme svobodu člověka všude, kde je ohrožena.

Jediná strana a demokracie

Až potud, pane Marchis, se vaše kritika vztahovala k okrajovým událostem. Zdá se, že článek l'Humanité z dnešního rána odsuzuje politickou filosofii současné československé vlády. Jsme skutečně vedeni k tomu, abychom vyslovovali své myšlenky. Již v rozhovoru, který jsem poskytl včera l'Humanité, jsem připomněl určité věci. My ve Francii jsme pro pluralismus stran, protože se domníváme, že je to u nás nezbytná podmínka demokracie. To je nepopiratelné. V jiných zemích, nejen socialistických, je jediná strana. To je slučitelné s demokracií pouze tehdy, pokud - zde mluvím o socialistických zemích - rozehrají mechanismy, které již existují a které mohou dovolit, aby se prosadila demokracie : parlament, místní a oblaštní orgány, odbory, masové a kulturní organizace. Myslíme, že je třeba plně využít těchto mechanismů, aby se umožnila aktivní účast lidu na výstavbě socialismu, na jeho

zlepšování, na jeho pokroku. To není možné bez diskuse, bez konfrontace myšlenek. Říkáme tedy nejen československým úřadům : tato situace je nepřípustná, je to návrat k minulosti, kterou už nechceme znovu prožít a se kterou na-prosto nesouhlasíme. Prohlašujeme také : tato situace je o to nepřípustnější, že disponujete prostředky, které byste měli využívat pro pokrok. Cesta k socialismu předpokládá účast mas. Štěstí lidu se nedá dělat bez lidu a tím méně proti lidu.

L'Humanité, 26. ledna 1977

Rozhovor s Georgesem Marchaisem, výňatky

BORBA, Bělehrad, 5.2.1977

Rozpory a deformace

Jedna věc jsou rozdíly nebo rozpory při hodnocení některých otázek v Mezinárodním komunistickém hnutí a něco jiného jsou kampaně a ideové a politické deformace, které se na tyto rozpory navěšují a které se využívají k neprincipiálnímu a nekomunistickému vyřizování účtů. Ideové rozdíly jsou ostatně produktem rozmanitých zkušeností a otázek, které nastoluje život. Marxismus-leninismus je věda o společnosti, jejíž problémech a protikladech. Snaží se tyto problémy řešit, majíc přitom na zřeteli osvobození práce. V tom je také nezastupitelná ideová a politická úloha komunistů i jejich internacionalismus.

Rudé právo se na mnohé otázky dívá jinak, což je pravděpodobně důsledek některých zvláštností a těžkostí, s nimiž se setkávají čs. komunisté. Problém není ani tak v jiném způsobu myšlení Rudého práva, jako v netolerantnosti vůči všem odlišným myšlenkám, které jsou prostě označovány jako "antikomunistické".

Není sporu o tom, že komunistické hnutí je čas od času vystaveno nejen kampaním vedeným odpůrci, ale i různým podryvným a spikleneckým akcím. Komunisté vycházeli z těchto kampaní vždy silnější, jestliže důsledně respektovali podmínky své země, řešili nazrálé problémy a opírali se přitom o lid.

Zdůrazňovat učení a praxi jen jedné komunistické strany a ostatní známkovat jako antikomunisty, nepřátele socialismu, revisionisty a pravicové oportunisty, jak to dělá Rudé právo, není cesta, jak pozdravit významné výročí Říjnové revoluce.

Proletářský internacionalismus nelze nadále interpretovat tak, jak to bylo běžné v době, kdy existovala jen jedna socialistická země. Setrvávat u tohoto pojetí by nezbytně znamenalo podřizovat zvláštnosti práce jednotlivých KS nikoliv obecným mezinárodním zájmům proletariátu a věci socialismu, ale pouze jisté blokové koncepci.

Berlínská konference komunistických a dělnických stran Evropy v minulém roce vyhlásila nový systém vztahů. Zdůraznila nejen význam zvláštností a rozdílů, ale i odpovědnost každé strany před vlastní dělnickou třídou a vlastním lidem. Především na těchto principech bylo nutno budovat mezinárodní spolupráci komunistických stran, jejich jednotu a solidaritu.

Pokud jde o vzájemné vztahy, závěry berlínské konference

zavazují všechny strany, aby nejen uznávaly nové pojetí internacionalismu, ale aby pracovaly k růstu síly socialismu jako světového procesu. Berlín je v každém případě novou výzvou všem stranám, neboť uznal odlišnosti a zahájil diskuzi. Dává reálné šance pro řešení některých otevřených otázek. Obcházení práce tohoto Berlína může vést k návratu ke starým dogmatickým metodám a koncepcím. Ostatně, úkolem marxistů je společnost a společenské vztahy poznávat a měnit a ne je uzavírat do kadlubu a bránit dogmaty.

Účinek Charty 77, československého dokumentu o lidských právech, uveřejněného na Západě minulý měsíc, je mimořádný a mnohé osvětluje. Uvnitř Československa přibývají nové a nové podpisy - doposud jich je asi 500 - zatímco vláda se vrhla do zuřivých protipatřek, která naprosto zničila pečlivě pěstovaný mýtus jakéhž "normalizace" v zemi od Sověty vedené insazce v r. 1968. V zahraničí Charta vyvolala podporu téměř z každé části politického spektra.

V Británii vytvořilo prohlášení podepsané více než 80 členy Dolní sněmovny parlamentu vzácné spojení mezi Winstonem Churchilem a /levicovou labouristickou/ skupinou Tribune. Další projevy znepokojení nebo podpory přišly od Willy Brandta, Dr. Bruno Krejskyho, amerického Ministerstva zahraničí, 39 členů americké sněmovny reprezentantů, od norské vlády, portugalského parlamentu, rádia Vatikánu, ministerského předsedy Holandska, švýcarské sociálně-demokratické strany, francouzské socialistické strany, od maďarských, polských a ruských intelektuálů, dvou skupin prominentních spisovatelů /včetně Saula Bellowa, Arthura Millera a Grahama Greena/, Mezinárodní federace svobodných odborů, komunistických stran Itálie, Francie, Jugoslávie, Řecka, Británie, Švédska, Dánska a Belgie a z dalších kruhů.

Šíře této podpory odráží fakt, že tento dokument neformuluje ideologický nebo politický program : jeho původci nejsou ani bývalí lidé nově reformistického režimu roku 1968, kteří až doposud byli hlavním křemíkem referenčního neaktivnějšího jádra opozice. Zatímco jde o především o myšlenky, které by mohly otevřít cestu k vyjednávání o nové vládě s Rusy /byly zde takové kontakty, i když nikoliv dávno/, autoři Charty chtěli mobilizovat k tlaku na nynější vládu, aby splnila právní, ústavní a mezinárodní závazky, které na sebe formálně vzala. Proto Charta mohla získat širší podporu, než komunistická opozice sama, jejíž členové připojili své podpisy později, přijímající vyzvání, aby nominovali jednoho ze tří mluvčích, Jiřího Hájka, bývalého ministra zahraničí.

To postavilo čs. vládu před novou a enervující situací. Jestliže dříve bála, že komunistická opozice se dostane sluchu u Rusů, nyní dostala strach, že Chartě dopřeje sluchu lid, což by bylo ještě i bezpečnější. Proto rozpoutala kampaň pomluv a zstrašování, která dosáhla úrovně hysterie, jaká není známa od dob masových odsouzení v 50. letech. Signatáři Charty byli podrobena dlouhým a častým

výslechům. Někteří byli vyšetřováni ze svých bytů a mnozí byli propuštěni z práce. Tři byli zatčeni a nyní byly dvě osoby, které ani mezi signatáři nejsou, zatčeny za její rozšiřování. Tiska denně suřivě brojí proti "zrádcům a renegátům" a "zdiskreditovaným organizátorům kontrarevoluce z r. 1968", kteří prý nyní jednají "na objednávku antikomunistických a sionistických centrál".

Počáteční účinek této groteskní kampaně byl opak toho, co byl její záměr. Vzbudila veřejný zájem o Chartu, přinesla nové podpisy a vyprovokovala žádosti o její text. V některých továrnách se "masových schůzí", svolaných proto, aby se na nich Charta odsoudila, zúčastnila jen hrstka lidí. V jiných dělníci odmítli hlasovat, protože jim nebylo dovoleno vidět text. Nyní se kampaň zaměřuje na inteligenci, kde má větší úspěch, protože střední třídy mají více co ztratit. Je doprovázena hrozbami propuštění, stráty bytu nebo odvety na dětech. Pod prohlášeními odsuzujícími Chartu se objevují seznamy jmen lidí, o nichž je známo, že je jim nynější režim odporný, což je nepřesvědčivé, ale pro mnohé lidi deprimující. Vše toto zanechává čs. vládu hlouběji rozdělenou než kdy dříve. Jsou náznaky, že Rusové přestávají podporovat Dr. Husáka, který již má jen velmi málo přátel mezi svými kolegy. Jasně si zaslouží aby odešel. Je již zdiskreditován doma i v zahraničí a jeho režim je hanbou evropské civilizace. Bohužel většina z jeho oponentů na nejvyšších místech je ještě horší a je pravděpodobné, že ještě zvětší represí. Přesto i oni musí vidět, že nezákonná "zákonná" obvinění proti signatářům nebo rozšiřovatelům Charty bude každý člověk doma i v zahraničí považovat za naprosto vymyšlená. Lidé již nejsou tak důvěřiví, jako v dobách zinscenovaných procesů.

Charta byla napsána opatrně, tak, aby zůstala v rámci čs. práva. Prokurátor se pokusil argumentovat tím, že bere v potaz vedoucí úlohu strany, která je zakotvena v ústavě a že při odvolání na prvo petice a svobody projevu nedodrží elasticitou podmínku čl. 34 podle níž občané musí respektovat zájmy socialistického státu a pracujícího lidu. Přece však v Chartě není ve skutečnosti nic, co by bylo proti zájmům státu, lidu a socialismu a proti vedoucí úloze strany, která je kritizována jen za to, že zneužívá své moci. Stejně tak Charta neobsahuje "falešnou informaci".

Co Charta obsahuje je poukaz na porušování čs. zákonů čs. úřady, to vlastně první zkouška začlenění Mezinárodní úmluvy /? Covenant o občanských a politických právech do čs. práva loni v říjnu. Článek 19 /2/ této úmluvy říká: "Každý člověk bude mít právo na svo

bedu projevu; toto právo bude zahrnovat svobodu v hledání, přijímání a sdílení informací a myšlenek všeho druhu, bez ohledu na hranice, ústně nebo písemně či tiskem, ve formě umění nebo jakýmkoliv jiným prostředkem, který si zvolí." Jsou určité výjimky, souvisící s národní bezpečností, pomluvou nebo morálkou, avšak žádná z nich se nevztahuje na Chartu 77.

Hesťkáže čs. vláda chce, aby její země byla považována za část Evropy roku 1977 a nikoliv za nějakou příšernou relikvii stalinismu, to nejmenší, co proto může udělat, je respektovat své vlastní zákony, odvolat tento groteskní hon na čarodějnice a začít umožňovat svému lidu, aby žil normální civilizovaný život.

Změnit život, změnit dějiny

Charta 77

Vždy, když vypukne nějaký skandál, který odhalí existenci antidemokratické represe v některých socialistických zemích, pohledy pravice se okamžitě otáčejí zlomyslně k těm komunistickým stranám, které nejsou u moci a vyptávají se: Tak co tomu říkáte? To je ten socialismus, co nám slibujete? Když my, komunisté, odpovíme, že odmítáme zřejmý nedostatek svobod v mnoha socialistických zemích, argumentuje pravice, že jsme cynici nebo oportunisté, protože nyní požadujeme svobodu, zatímco když budeme u moci, okamžitě ji udusíme.

Pravice zapomíná, že sama denně, i když někdy velmi skrytě, potlačuje svobody, že vyhláší vyjimečný stav okamžitě, když má pocit, že strácí kontrolu nad situací – i když je to cestou voleb. Ve Španělsku v r. 1936, v Indonésii v 1966, v Chile v roce 1973, tam všude nám pravidla jasně ukázala, jaká je hranice jejich svobod: pokud neohrozí její kapsu, pokud nevyjde jasně najevo vykořisťování dělnické třídy a společanská, ekonomická a politická kontrola všech lidských vrstev. Nemůžeme padnout do léčky dětské polemiky o tom, kdo – zda socialismus nebo kapitalismus – se dopustil více prohřešků proti svobodám. My, komunisté, kdo jsme jasně zvolili budování socialismu a plnými svobodami, jsme vyložili na stůl všechny karty: řekli jsme, že chceme dojít k socialismu demokratickou cestou při zaručení všech svobod jakmile se dostaneme k moci. Porušování lidských práv, jež charakterizuje mnohé socialistické systémy, je způsobeno, na jedné straně, kontrarevoluční bloádou imperialismu a na druhé straně ještě nepřekonanými chybami, které se zrodily v určitém období budování socialismu v oněch zemích. Nestačí, prohlásíme-li, že to bylo způsobeno napodobováním sovětského modelu, nebo že socialismus v mnoha z těch zemí byl nastolen na hlavních tanků a děl. Musíme dodat, že to byl socialismus vytvořený na základě koncepce mesianistické a "osvícené" moci, která vnucovala své jistoty většině "objektivně" zainteresované v revolučním procesu.

My nechceme budovat takový socialismus a proti mýtu svobod využívaných, redukováných a manipulovaných buržoasií stavíme jasný požadavek svobod jako mechanismu zajišťujícího

účast většiny, jako nástroje zaručujícího, že historický dynamismus se nikdy nezastaví. Proto, když se na nás pravice zlomyslně dívá a chce vědět, co uděláme s Chartou 77, podepisujeme ji ne proto, aby to vypadalo dobře z taktického hlediska, ale proto, abychom podpořili další akci v dlouhém, otevřeném a nikdy nekončícím boji za socialismus a svobodu.

M. Sánchez Molbatán

MUNDO OBRERO

28. února 1977

Studentský svaz, škola orientálních a afrických studií
Universita Londýn, Malet Street, London, WC1E 7HP

Petr Uhl a Hanka Šabatová a celá rodina
Anglická 8 Praha 2

Drahý soudruhu,

bratrské pozdravy od našeho svazu, který se usnesl na příložené rezoluci týkající se Charty 77, jednomyslně na svém valném shromáždění v pátek 4.2. Přikládáme také dopis, který byl poslán naším svazem čs. velvyslanci v Londýně.

Ti, kteří hlasovali pro rezoluci, zahrnují široké politické spektrum, které je zastoupeno v našem svazu - od těch, kdo mají liberální a nevyhraněné socialistické názory, až k členům britské komunistické strany a až po nás, příslušníky revoluční levice, kteří se domnívají, že nejde ani tak o otázku lidských práv ve východní Evropě, jako o otázku skutečné povahy států, které, jak se zdá, jsou socialistické jen podle názvu.

Přejeme vám mnoho úspěchů ve vašem boji a ujišťujeme vás, že na vás budeme vždy myslet.

Přivítali jsme zprávu o propuštění vašeho otce z vězení.

Se soudružským pozdravem
Tom Hickey - předseda

Rezoluce přijatá valným shromážděním Studentského svazu Školy orientálních a afrických studií dne 4.2.1977.

Studentský svaz Školy orientálních a afrických studií zaznamenává:

- 1/ Protest v otázce lidských práv v Československu známý jako Charta 77.
- 2/ Urážlivou a nenávistnou kampaň vedenou proti signatářům Charty v čs. sdělovacích prostředcích.
- 3/ Policejní šikanování a zatčení šesti signatářů Charty spojené s hrozbou deportace 8 vedoucích opozičních činitelů ze země proti jejich vůli.
- 4/ Podporu prokazovanou Chartě polskými, maďarskými a sovětskými disidenty, kteří se ve vlastní zemi setkávají s obdobnými represemi.
- 5/ To, že k úspěšnému odporu proti politické represí v ČSSR, SSSR a dalších východoevropských zemích je nezbytné vytvořit v těchto zemích hnutí, směřující k vybudování demokracie pracujících.

Studentský svaz uznává:

- 1/ Nutnost urychlené realizace lidských a občanských práv v ČSSR jako jednoho ze základních předpokladů dalšího vývoje socialistické společnosti.
- 2/ To, že nynější situace, jež byla způsobena invazí do Československa, vedenou SSSR v srpnu 1968, vede pouze k dalším represálím vůči všem, kteří se staví proti porušování lidských práv v Československu.

Studentský svaz požaduje, aby bylo neprodleně skoncováno:

- 1/ Se všemi formami policejního šikanování

2/ S nenávisťou, hysterickou a urážlivou kampaní proti signatárům Charty 77 v čs. sdělovacích prostředcích.

Studentský svaz protestuje s největším možným důrazem proti zatčení Otto Ornesta, Václava Havla, Jiřího Lederera, Františka Pavlíčka, Ziny Kočové, Karola Sidona a požaduje jejich okamžité propuštění.

Studentský svaz žádá obnovu demokratických práv v ČSSR zaručených čs. ústavou, Deklarací lidských práv a Helsinskými dohodami, jež Československo podepsalo.

Studentský svaz se usnáší podpořit signatáře Charty 77 a pověřit proto svého předsedu, aby:

- 1/ Vyslovil čs. úřadům protest proti porušování lidských práv a proti útokům na signatáře Charty 77.
- 2/ Poslat signatárům Charty 77 dopisy s projevem podpory.
- 3/ Koordinovat tuto činnost s Výborem na obranu čs. socialistů.

Velvyslanci ČSSR
25 Kensington Palace Gardens
London W 8

Vaše Excellence,

velice lituji, pane velvyslanče, že Vás musím informovat o rezoluci, na níž se usneslo valné shromáždění našeho svazu v pátek 4. února. /Kopie rezoluce, jež byla přijata jednomyslně, je přiložena./

Úvodem Vás ujišťujeme, že nevystupujeme jako další mluvčí západního buržoazního tisku. Náš Svaz zaujímal, a jak doufám, bude i nadále zaujímat zásadní antiimperialistické stanovisko v mezinárodních otázkách a při obraně zájmů dělnické třídy. Chápeme stejně dobře, jako kdokoli jiný, tu rozleptávající, rozdělovající a zatemňující úlohu, již mají hromadné sdělovací prostředky v naší zemi. Určitě však nedovolíme, aby nás tento skeptický postoj učinil slepými vůči tomu, co považujeme za reakční a represivní opatření učiněné státy, jež se samy prohlašují za socialistické a za řízené demokracie pracujících. Politická stranickost, jež by dovolila takové zaslepení, by zbavila smyslu jakoukoli naši pokrokovou politickou angažovanost v jiných oblastech. Jestliže obrana lidských práv, práva na svobodu myšlení a shromažďování a práva dělnické třídy určovat, jak se použije výsledků její práce, je oprávněným předmětem zájmu v americkém, britském a západoněmeckém kontextu, pak nelze popírat její oprávněnost v případě Vaší země a jiných zemí východní Evropy.

Četli jsme v tisku levicového i pravicového zaměření o zatýkání a šikanování signatářů Charty 77, dokumentu, jenž pouze naléhá na čs. stát, aby v praxi uznával čs. právní řád, jehož součástí je Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech. Útok na Chartu 77 a její signatáře, jež publikovalo Vaše velvyslanectví a v němž se očerňuje řada lidí, kteří po celý život byli komunisty, připomíná /tónem i obsahem/

moskevské procesy, roky stalinského teroru a ovšem také hanebné období z čs. dějin, procesy z roku 1952, za nichž byl postižen též Váš nynější prezident a generální tajemník strany p. Husák spolu s mnoha jinými.

Mělo by být jasné, pane velvyslanče, že jestliže společnost skutečně funguje v zájmu pracujících mas, pak by pro ni mělo být zbytečné tyto masy klamat. Jestliže marxismus a zásady socialistické organizace, jež podle názorů mnoha u nás umožňují pochopení světa a napomáhají k jeho přetváření, se mají rozvíjet jako nástroje k osvobození lidstva, pak jich nelze používat jako výmluv pro umlčování politické kritiky. Jestliže se teorie používá tímto způsobem, pak se stává sterilním monolitem neodlišitelným od ritualistické náboženské víry.

Uvažte, pane velvyslanče, nejen škodu, již působí Vaší vlastní společnosti taková tragédie, ale také účinek na ty z nás, kteří bojují za přerod společnosti vlastní.

Byli bychom vděční, kdyby obsah tohoto dopisu a přiložené rezoluce, mohl být sdělen Vaší vládě a zejména Vašemu prezidentovi a generálnímu tajemníkovi Vaší komunistické strany.

Váš

Tom Hickey
předseda Svazu